

Registar NVO Srbije iz oblasti zaštite životne sredine

*Registar i rezultati procene organizacija civilnog društva
iz oblasti životne sredine u Srbiji*

REGIONALNI CENTAR ZA ŽIVOTNU SREDINU
Srbija

Registar NVO Srbije iz oblasti zaštite životne sredine

*Registar i rezultati procene organizacija civilnog društva iz oblasti
životne sredine u Srbiji*

Izdanje za Srbiju priredili
ZORICA KORAC i UROŠ MILORADOVIĆ

Beograd, Srbija
NOVEMBAR 2006. GODINE

REGIONALNI CENTAR ZA ŽIVOTNU SREDINU

O REC-u

Regionalni centar za životnu sredinu za Centralnu i Istočnu Evropu (REC) je nestranačka, nezavisna, neprofitna međunarodna organizacija čija je uloga pružanje pomoći u rešavanju problema u životnoj sredini u Centralnoj i Istočnoj Evropi (CEE). REC sprovodi svoju misiju kroz promovisanje saradnje između nevladinih organizacija, vladinih institucija, biznis sektora i drugih partnera u oblasti zaštite životne sredine, kao i pružanjem podrške razmeni informacija i procesima učešća javnosti u donošenju odluka koje se tiču životne sredine.

REC su 1990. godine osnovale Sjedinjene Američke Države, Evropska komisija i Mađarska. Rad REC-a je danas zasnovan na Povelji koju su potpisale vlade 28 zemalja i Evropska komisija i na međunarodnom ugovoru potpisanom sa vladom Mađarske. Sedište REC je u Sentandreji, u Mađarskoj, a Kancelarije se nalaze u svakoj od 17 zemalja korisnica REC-ovih programa: Albaniji, Bosni i Hercegovini, Bugarskoj, Crnoj Gori, Češkoj, Estoniji, Hrvatskoj, Letoniji, Litvaniji, Mađarskoj, BJR Makedoniji, Poljskoj, Rumuniji, Slovačkoj, Sloveniji, Srbiji i Turskoj.

Donatori REC-a u nekoliko proteklih godina su Evropska komisija i vlade Austrije, Belgije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Hrvatske, Češke Republike, Danske, Estonije, Finske, Nemačke, Mađarske, Italije, Japana, Letonije, Litvanije, Holandije, Norveške, Poljske, Slovenije, Slovačke, Švedske, Švajcarske, Velike Britanije, Sjedinjenih Američkih Država, kao i druge međuvladine i privatne institucije.

Autorsko pravo nad celokupnim sadržajem publikacije polaže
©2006 Regionalni centar za životnu sredinu za Centralnu i Istočnu Evropu

Nijedan deo ove publikacije se ne može prodati ili umnožavati za prodaju bez prethodne pismene dozvole vlasnika autorskih prava

ISBN: 978-963-9638-25-9

Izdavač:

The Regional Environmental Center for Central and Eastern Europe

Ady Endre ut 9-11, 2000 Szentendre, Hungary

Tel: (36-26) 504-000, Fax: (36-26) 311-294, E-mail: info@rec.org, Web site: www.rec.org

Štampa: Typonova, Mađarska

Ova i sve REC publikacije su štampane na recikliranom papiru ili na papiru proizvedenom bez upotrebe hlora i hemikalija na bazi hlora

Skraćenice	4
Zahvalnost	7
Mapa Srbije	8
Uvod	9
Metodologija istraživanja	11
Primer profila OCD	12
Kako se koristi ovaj registar?	13
On-line verzija registra OCD	15
Pregled	17
Upoređivanje podataka iz 2001. i 2006. godine	18
Pravni i regulativni okvir	19
Izvori finansiranja	21
Organizacioni i ljudski kapaciteti	22
Informaciona i saznajna osnova	23
Odgovornost	23
Aneks: Deo A – Upis u NVO Direktorijum	65
Aneks: Deo B – Procena nevladinih organizacija	69

Skraćenice

ASEED	Action for Solidarity, Equality, Environment and Development
ACENET	Association of Central European Networks for Electronic Telecommunication
ANPE	Alliance of Northern Peoples for Environment and Development
APC	Association for Progressive Communication
APS	Association of Plastic Societies
AVALON	Avalon Foundation
CAN-CEE	Climate Action Network, Central and Eastern Europe
CCIVS-UNESCO	Coordination Committee for International Voluntary Service, UNESCO
CEE	Central and Eastern Europe
CEE	BankWatch CEE BankWatch Network
CEE WEB	Central and Eastern European Working Group for the Enhancement of Biodiversity
EAP	Environmental Action Programme
ECEAT	European Center for Eco Agro Tourism
ECF	European Cyclist Federation
ECOVAST	European Council for the Village and Small Town
EEB	European Environmental Bureau
EFTE (T&E)	European Federation for Transport and Environment
EGF	European Grassland Federation
EPCE	Environmental Partnership for Central Europe
ETP	Environmental Training Program
EU	European Union
EUCC	European Union for Coastal Conservation
EURONET	European Association for National Healthy Cities Networks
EVU	European Vegetarian Union
EWPCA	European Water Pollution Control Association
EYFA	European Forest Action
FACE	Union of Hunters Societies of Europe
FOA	Foundation of Organic Architecture
FoEI	Friends of the Earth International
GLOBE	Global Legislators Organisation for a Balanced Environment
GLOBE	Global Learning and Observations to Benefit the Environment
HUC	Hucul International Federation
IASP	International Association of Science Parks
ICASE	International Council of Associations for Science Education
ICID	International Commission for Irrigation and Drainage
ICLEI	International Council for Local Environmental Initiatives
IFHE	International Federation of Home Economics
IGS	International Geographic Society
IGU	Internationale Gesellschaft für Umwelterziehung und Umweltaufklärung
INEM	International Network of Environmental Management
INforSE	International Network for Sustainable Energy

ISC	Institute for Sustainable Communities
IUAPPA	International Union for Air Pollution Prevention Associations
IUCN	International Union for the Conservation of Nature
IVU	International Vegetarian Union
IYNF	International Young Friends
LEAP	Local Environmental Action Programme
MoE	Ministry of Environment
NARDA	National Association of Regional Development Agencies
NEAP	National Environmental Action Programme
NGO	Non-governmental organisation
PHARE	Poland and Hungary Assistance to Restructure the Economy
REC	The Regional Environmental Center for Central and Eastern Europe
SCI	Service Civil International (Slovak Union of Nature and Landscape Protectors)
TVE	Television Trust for Environment
UIS	Union Internationale de Speleologie
UN	United Nations
UNEP GRID	International Network-United Nations Environmental Program
USD	United States Dollar
WBCSD	World Business Council for Sustainable Development
WOSM	World Organisation of Scouts Movements
WWF	World Wide Fund for Nature
YEE	Youth and Environment Europe

Zahvalnost

Rad na ovoj publikaciji i njen sadržaj predstavlja zajednički napor velikog tima, naročito kada se uzme u obzir obim zadatka koji je bio postavljen: sastavljanje registra organizacija civilnog društva iz oblasti životne sredine u Srbiji, i paralelno izrada procene o stanju tog sektora. Zbog svega navedenog osećamo obavezu da se zahvalimo svima koji su pomogli da se ovaj zadatak uspešno prevede svom kraju.

Na prvom mestu zahvaljujemo sponzoru projekta Švedskoj agenciji za međunarodni razvoj i saradnju (SIDA) i naročito osobama zaduženim za sprovođenje ovog programa, Helen Holm i Magdaleni Svenson, koje su omogućile i podržale REC da uključi izdavanje ove publikacije u SECTOR program, čiji je cilj jačanje organizacija civilnog društva iz oblasti zaštite životne sredine u regionu Jugoistočne Evrope.

Zahvaljujemo i 114 organizacija iz Srbije koje su popunile i dostavile popunjene upitnike REC kancelariji, kao i predstavnicima sektora, stručnjacima iz resursnih organizacija i relevantnih institucija koji su istraživanje značajno unapredili ličnim uvidima iznetim u intervjuima sa kolegama iz REC. Budući da je ekološki civilni sektor najvažnija ciljna grupa registra i izrađene procene, nadamo se da će pre svega oni imati konkretne koristi od ove publikacije. Koristimo priliku da zahvalimo: Aleksandri Knez Milojković i Anđelki Mihajlov (Ambasadori životne sredine), Dubravki Velat i Miljenku Dereti (Građanske inicijative), Jasmini Filipović (Centar za razvoj neprofitnog sektora), Mihajlu Čolaku (Fond za otvoreno društvo), Mirjani Bartuli (Forum za zaštitu Dunava), Nataši Đereg (Centar za ekologiju i održivi razvoj), Slobodanu Miloševiću (Natura Balkanika), Snežani Poledici (Ministarstvo

nauke i zaštite životne sredine, Uprava za zaštitu životne sredine), Snježani Mitrović (Udruženje TERRAS), Tanji Bjelanović (Mladi istraživači Beograd), Toplici Marijanoviću, Ivoni Patić i Čedomiru Vasiću (Mladi istraživači Bor) i Vesni Ciprus (UNDP Srbija).

Koordinaciju izrade registra i istraživanja sektora u Srbiji sproveli su predstavnici nacionalne REC kancelarije, Aleksandra Mladenović i Uroš Miloradović.

Članovi REC tima koji su razvili metodologiju istraživanja, sačinili upitnik, obavljali intervjue, analizirali prikupljene podatke i napisali zaključke su: Robert Atkinson, Adriana Kračun, Ričard Filčak, Dana Karmen Romanesku, Džerom Simpson, Stiven Stek, Oršolja Salaši, Kaidi Tingas i Magdolna Tot-Nadi. Silvia Pandi Segedi prikupila je i obradila podatke u elektronskom formatu i tako omogućila njigovu lakšu obradu. Eržsebet Asaloš, Entela Pingulji i Tod Šenk pružili su dodatnu podršku, a Laslo Leitold je pomogao u vođenju finansijske administracije. Profesor Džoan Karmin sa Masačusetskog instituta za tehnologiju (MIT) dala je nekoliko vrednih saveta u vezi sa upitnikom.

Prelom i dizajn publikacije uradila je Patricia Barna, uz podršku Silvije Mađar. Lekturu engleskog teksta radili su Dejvid Lendri i Stiven Grejning. Emeše Gal pomogla je u procesu izdavanja publikacije. Ričark Filčak i Robert Atkinson pomogli su u lekturi teksta i unesenih podataka, i koordinisali napore sa Zoricom Korać i Urošem Miloradovićem koji su priredili izdanje na srpskom jeziku.

Zorica Korać i Uroš Miloradović
Priređivači izdanja na srpskom jeziku

Uvod

Publikacija pred vama predstavlja registar nevladinih organizacija koje se bave životnom sredinom u Srbiji i sastoji se ne samo od spiska organizacija i osnovnih informacija o njima, već u svom dodatku sadrži i glavne zaključke procene statusa koji ovakve organizacije civilnog društva uživaju u zemlji.

Istraživanje putem upitnika i registar nastali su kao rezultat velikog programa podrške koji je sproveo REC. Reč je o programu pod nazivom Podrška organizacijama civilnog društva iz oblasti zaštite životne sredine u Jugoistočnoj Evropi (SECTOR) koji je finansiran od strane Švedske agencije za međunarodni razvoj i saradnju (Sida) u periodu od 2006.- 2010. godine. Iako ovaj program uključuje različite oblike podrške, kao što su finansiranje projekata, procena organizacionih kapaciteta, pomoć prilikom umrežavanja i ciljanih treninga u oblasti izgradnje kapaciteta, njegov glavni cilj je zapravo jačanje uloge civilnog društva u pitanjima urbane životne sredine i urbanog održivog razvoja.

Procena pristiglih upitnika sadrži tri praktična rezultata. Kao prvo, ona omogućava organizacijama koje se bave životnom sredinom da budu uvrštene u registar organizacija na nacionalnom i regionalnom (SEE) nivou. Drugo, istraživanjem se identifikuje postojeći status tih organizacija i njihovo polje delovanja, a obezbeđuje se i opširnija analiza mogućnosti i izazova sa kojima se one suočavaju. Treće, ovakva vrsta ispitivanja pomaže REC-u u pripremama i planiranju drugih oblika podrške kroz program SECTOR.

Ovaj registar je osmišljen kao izvor informacija za sve one koji saraduju sa organizacijama za zaštitu životne sredine, kao i onima koji su aktivni u ovim organizacijama, a dostupan je u štampanoj i

elektronskoj (on-line) verziji i predstavlja besplatan izvor informacija za sve zainteresovane.

Spisak organizacija, njihovi kontakt podaci, glavne aktivnosti i prioriteti dostupni su na srpskom i engleskom, radi lakšeg i jasnijeg uvida u njihov rad.

Moguće je da ovaj registar nije obuhvatio sve postojeće ekološke nevladine organizacije koje postoje i deluju u Srbiji, ali je broj navedenih organizacija svakako reprezentativan. Neizbežno je da u ovako opširnom pregledu, formiranom u kratkom vremenskom periodu, neke od organizacija budu greškom izostavljene, zbog čega se unapred izvinjavamo. U tom slučaju, organizacije mogu poslati svoje podatke REC-u koristeći formular ponuđen u ovom tekstu ili na web stranici REC-a <www.rec.org/REC/Databases/NGO_Director_y_SEE/Find.html>, nakon čega će biti upisane u elektronsku verziju imenika koja se redovno ažurira. Ovakav postupak će ujedno doprineti poboljšanju kvaliteta elektronske verzije registra u kome će podaci biti uvek aktuelni.

Metodologija istraživanja

Izrada registra i istraživanje putem upitnika izvedeni su na tri nivoa:

- prikupljanje podataka iz dostupnih izvora;
- distribucija upitnika najširem krugu nevladinih organizacija koje deluju na polju očuvanja životne sredine (radi popunjavanja zasebnih odrednica u registru);
- organizovanje neformalnih intervjua dodatak u okviru procene

Na osnovu pomenutog može se zaključiti da su u toku procesa istraživanja putem upitnika sakupljeni kvantitativni i kvalitativni podaci.

Okosnicu ovog istraživanja čini podela na dve glavne teme i pet modula. Teme su obuhvatile status, situaciju, stepen razvoja nevladinih organizacija koje se bave životnom sredinom (unutrašnje okruženje), kao i pravne, ekonomske, socijalne i uslove životne sredine u određenoj zemlji koji utiču na same organizacije (spoljašnje radno okruženje). Moduli, na osnovu kojih je istraživanje bilo organizovano su sledeći:

- pravni i regulativni okvir;
- izvori finansiranja;
- ljudski i organizacioni kapaciteti;
- informaciona i saznavna osnova;
- odgovornost.

Upitnik je sačinila REC kancelarija i distribuirala ga nevladinim organizacijama u zemlji (ciljna grupa istraživanja bile su organizacije, a ne pojedinci) u periodu od juna do jula 2006. godine. Upitnik je bio podeljen na dva dela: deo A je iskorišćen u svrhu upisa organizacije u registar, dok je deo B bio osmišljen kao iscrpnija procena grupa, ali su ove informacije bile poverljive i nisu izložene u okviru osnovnih informacija o grupi. Ti podaci su iskorišćeni u

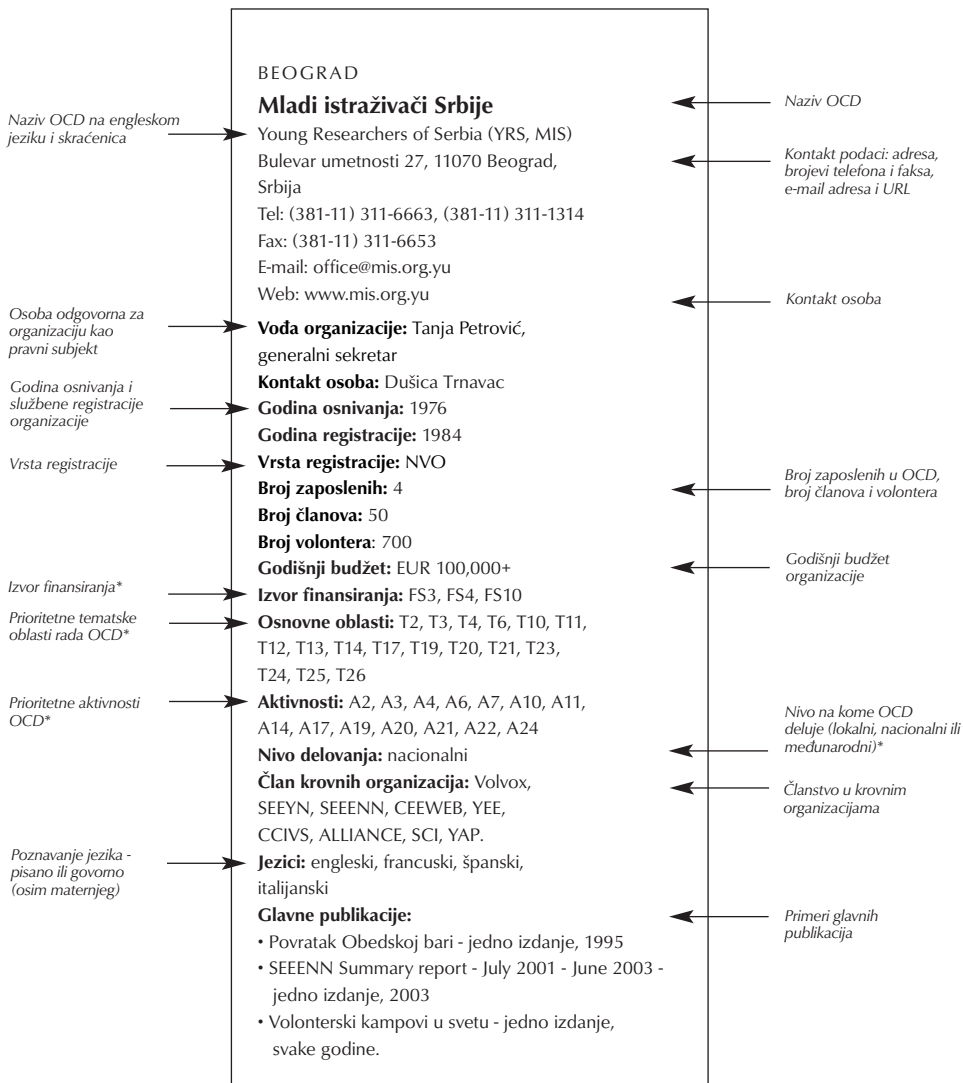
analitičkom delu istraživanja čiji je cilj bila procena statusa i potreba ekološkog pokreta u jugoistočnoj Evropi (v. aneks 1 gde je predstavljen celokupan upitnik).

Upitnik sačinjen u elektronskoj formi je distribuiran putem web-a u obliku verzije koju je moguće preuzeti, kao i putem elektronske pošte, u kontaktu sa REC kancelarijom ili na lični zahtev. Nacionalna REC kancelarija je pripremila i verziju upitnika na srpskom jeziku. Ekološkim nevladinim organizacijama ponudeno je učešće u ovom istraživanju kroz upitnik koji je trebalo popuniti i podneti. Sakupljeni upitnici su prevedeni i uvršteni u regionalnu bazu podataka na engleskom jeziku, a registar na srpskom jeziku sadrži 114 upitnika.

U završnoj fazi terenskog istraživanja, sprovedenoj od jula do avgusta 2006. godine, REC-ov istraživački tim je obavio 21 razgovor sa predstavnicima ekoloških nevladinih organizacija, ekspertima, donatorima, predstavnicima vlasti i ostalim zainteresovanim stranama u Srbiji. Podaci prikupljeni putem upitnika i intervjua bili su upoređeni sa podacima iz dostupnih izvora, nakon čega je sačinjen nacrt procene. Glavna zapažanja su predstavljena u ovom registru, dok je celokupan tekst sa preporukama ponuđen u obliku propratnog izveštaja.

Ova publikacija je podeljena na tri glavne oblasti: Uvod, koji sadrži prikaz ciljeva i metodologije, zatim analizu sprovedenu u zemlji, koja uključuje poređenje podataka prikupljenih 2006. godine i onih koje je REC prikupio prilikom ranijih istraživanja sprovedenih 2001. godine, i na kraju registar ekoloških nevladinih organizacija.

U narednom odeljku možete se informisati o načinu korišćenja registra.

* Detaljnu listu kodova možete naći na unutrašnjoj stranici omota

Kako se koristi ovaj registar?

U odeljku gde su analizirani uslovi u zemlji, prikazana je njena mapa, a dat je i pregled postojećih nevladinih organizacija, baziran na statističkim podacima prikupljenim putem upitnika tokom 2006. godine. U registru su OCD poredane po abecednom redu na osnovu toga kom gradu pripadaju. U slučaju da je nekoliko OCD iz istog grada, spisak je, shodno nazivu, formiran po abecednom redu.

Svaka odrednica u registru daje sledeće informacije o dotičnoj OCD:

- Pun naziv organizacije, zatim njen naziv na engleskom jeziku i na kraju skraćeni naziv koji organizacija najčešće koristi;
- Kontakt podaci organizacije: adresa, telefon, faks, e-mail i internet URL;
- Kontakt osoba koja može pružiti sve potrebne informacije koje se tiču organizacije;
- Odgovorna osoba koja zvanično predstavlja dotičnu organizaciju;
- Godina osnivanja ili početka rada organizacije;
- Broj članova organizacije;
- Broj stalno ili privremeno zaposlenih osoba u organizaciji (plaćeno osoblje), kao i broj volontera (neplaćeno osoblje);
- Informacije o tekućem godišnjem budžetu organizacije prikazane su kodovima od B1 do B9. Za rangiranje vrednosti budžetnih kodova, molimo konsultujte listu kodova na početku teksta;
- Vrste izvora iz kojih se organizacija finansira predstavljeni su kodovima od F1 do F7; molimo konsultujte listu kodova na početku teksta, da biste dobili objašnjenje svakog koda;
- Osnovne publikacije koje organizacija poseduje;

- Okvir u kojem organizacija deluje. U tom smislu se izdvajaju četiri okvira: aktivnosti u okviru lokalne zajednice, u regionalnim okvirima unutar zemlje, u nacionalnim i internacionalnim okvirima. Organizacija može delovati na više nivoa;
- Članstvo u tzv. umbrella mrežama organizacija u kojima organizacija ima aktivnu ulogu;
- Jezici kojima govore ili pišu članovi organizacije;
- Osnovna polja na kojima organizacije mogu biti aktivne predstavljene su kodovima od T1 do T26. Kompletna lista ovih kodova nalazi se u okviru liste kodova na početku;
- Aktivnosti koje organizacija najčešće sprovodi predstavljene su kodovima od A1 do A25. Kompletna lista ovih kodova nalazi se u okviru liste kodova na početku;
- Zainteresovanost organizacije za učestvovanje u partnerskim projektima predstavljena je uz pomoć tri koda: PP1 Lokalni, PP2 Nacionalni, PP3 Internacionalni. Komentar: kratak prikaz uspešnih akcija, okončanih projekata i sl. koji su vezani za organizaciju;
- Samo ona polja za koja postoje informacije pojavice se uz određenu OCD.

Kako bi korisnici što pre pronašli određenu OCD, ponuđena su dva indeksa kojima se može pretraživati spisak:

- Prema zemlji iz koje potiču i prema nazivu OCD (na engleskom jeziku, po abecednom redu);
- Prema oblasti delovanja organizacije i prema zemlji iz koje potiču (po abecednom redu);

On-line verzija registra OCD

Ekološke OCD iz Srbije, koje su učestvovala u ovom istraživanju, su uvrštene u registar OCD u jugoistočnoj Evropi, koji je dostupan na sledećoj web adresi: <www.rec.org/REC/Databases/NGO_Directory_SEE/Find.html>

Prilagođena baza tekućih i stalno ažuriranih podataka nudi sledeće četiri opcije koje se mogu koristiti odvojeno ili kombinovano prilikom pretrage:

- OCD po zemlji iz koje potiče;
- OCD po gradu iz kojeg potiče;
- OCD po nazivu (verzija na engleskom);
- OCD po glavnoj oblasti delovanja (bazirano na prethodno odabranoj listi prioriteta);

Web site registra OCD ima i određeni broj dodatnih mogućnosti:

- Štampanje spiska OCD ili zasebne odrednice;
- Mogućnost slanja primedbi i sugestija radi poboljšanja kvaliteta registra;
- Mogućnost slanja online zahteva za dobijanje štampanog primerka najnovijeg izdanja registra OCD;
- Mogućnost podnošenja zahteva za ažuriranje liste OCD.

U vezi sa pomenutim treba reći da one ekološke organizacije koje nisu uvrštene u registar imaju mogućnost upisa u elektronsku bazu podataka.

Pregled

POVRATNE INFORMACIJE

Primljenih upitnika
114

REGISTRACIJA

Broj zvanično registrovanih i neregistrovanih OCD **110 registrovanih**
4 neregistrovane

ČLANSTVO U OCD

Broj članova u Srbiji (ukupno u zemlji)* **35,434**

Članova po organizaciji **Od 3 do 20,000**

Prosečno članova po organizaciji **311**

BROJ ZAPOSLENIH

Plaćeno osoblje (stalni ili privremeni radni odnos) **198**

Neplaćeno osoblje (volonteri) **19,922**

Odnos plaćeno/neplaćeno osoblje **1:101**

GODIŠNJI BUDŽET

Srbija: Ukupan budžet OCD **EUR 1,648,000**

Očekivani prosečni budžet **EUR 14,456**

Najčešći opseg budžeta **Budžeti 30% organizacija civilnog društva spadaju u kategoriju 4. (EUR 1,001-5,000)**

Procenat učešća ekoloških nevladinih organizacija u najnižem i najvišem opsegu budžeta i njihov doprinos ukupnom budžetu nevladinih organizacija

- 20% ekoloških OCD (kategorija 1., bez budžeta) učestvuje sa 0% u okviru ukupne sume godišnjeg budžeta nevladinih organizacija
- 4% ekoloških OCD (kategorija 8., više od 100,000 evra) učestvuje sa 24% (400,000 evra) u okviru ukupne sume godišnjeg budžeta

NAJVAŽNIJI IZVORI FINANSIRANJA OCD

FS1 donacije i finansijska pomoć od strane domaće vlade/javnog sektora **57%**

FS6 - strane/međunarodne fondacije, donacije, finansijska pomoć **52.6%**

FS9 - ostale privatne/građanske donacije i finansijska pomoć **48.2%**

NAJČEŠĆA POLJA DELOVANJA EKOLOŠKIH OCD U SRBIJI

T11 edukacija u oblasti zaštite životne sredine/edukacija u oblasti održivog razvoja **90.4%**

T19 održivi razvoj **73.3%**

T25 otpad **68.4%**

T26 vode **64.9%**

T21 turizam /održivi-/eko- turizam **56.1%**

NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI EKOLOŠKIH OCD U SRBIJI

A2 kampanje podizanja svesti javnosti **91.3%**

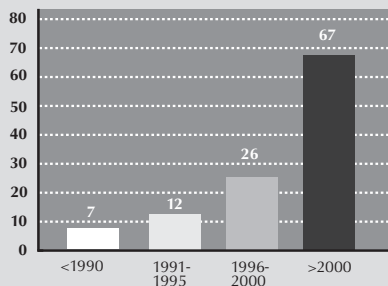
A11 širenje informacija **68.4%**

A7 obrazovanje **65.8%**

*Ekološka nevladina organizacija *Ekološki pokret Novog Sada* prema popunjenom upitniku broj 20 000 članova

ODELJAK I

Godina osnivanja OCD iz oblasti životne sredine u Srbiji (u procentima)

Kategorija 1. – do 1990.

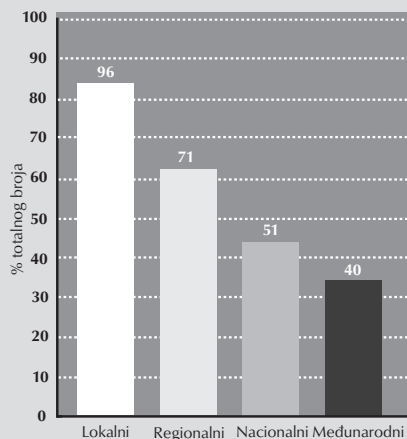
Kategorija 2. – 1991.-1995.

Kategorija 3. – 1996.-2000.

Kategorija 4. – 2001.-2006.

ODELJAK II

Okvir rada ekoloških OCD u Srbiji

(Prikazani podaci predstavljaju broj organizacija i procentualni udeo u totalnom broju)

Upoređivanje podataka iz 2001. i 2006. godine

Kada je REC 2001. godine prikupio podatke potrebne za istraživanje oni su bili sa prostora Jugoslavije, odnosno Srbije i Crne Gore (Kosovo, koje je bilo pod administrativnim nadzorom UN-a, je istraživano zasebno), zbog čega se oni ne mogu u potpunosti uporediti sa podacima iz 2006. godine. Međutim, s obzirom na to da je broj ekoloških OCD u Crnoj Gori bio veoma mali, a u Srbiji pak mnogo veći, moguće je prihvatiti podatke iz 2001. godine, sa područja Jugoslavije, kao odgovarajuće.

Istraživanje je obuhvatilo 114 ekoloških OCD, od čega je 110 bilo formalno registrovano, dok su 4 organizacije imale status neformalne grupe. Tokom 2001. godine, REC je prikupio 160 upitnika (u poređenju sa 114 iz Srbije i 4 iz Crne Gore u 2006. godini). Tokom 2006. godine ekološke OCD u Srbiji su imale 35,434 članova, 19,922 volontera i 198 stalno zaposlenih, a može se primetiti i određeni porast zaposlenih u ovim organizacijama (u Srbiji i Crnoj Gori je u 2006. godini registrovano ukupno 248 zaposlenih, dok ih je 2001. godine bilo 200). Broj volontera se u Srbiji takođe značajno uvećao sa samo 564, koliko ih je bilo u 2001., na 19,922 u 2006. godini.

Ukupno procenjen budžet ekoloških OCD bio je 616,250 evra u 2001. godini u Jugoslaviji, da bi tokom narednih pet godina dostigao sumu od 1,648,000 evra i to samo u Srbiji. Prosečni godišnji budžet po organizaciji je procenjen na 14,456 evra (u poređenju sa 4,081 evra, koliko je iznosio 2001. godine). Međutim 28 odsto organizacija uopšte ne poseduje budžet ili iznosi manje od 500 evra godišnje, što se može grubo uporediti sa 29 odsto ekoloških OCD u Jugoslaviji čiji je budžet u 2001. godini iznosio manje od 500 evra. Samo su četiri ekološke OCD u Srbiji prijavile budžet veći od 100,000 evra (u Crnoj Gori postoje dve takve); s druge strane, u uzorku iz 2001. godine na području Jugoslavije postojala je samo jedna takva organizacija.

Programi podrške od strane domaće vlade i javnog sektora, kao i donacije fondacija iz inostranstva predstavljaju glavne izvore finansiranja organizacija. Međutim, u poređenju sa rezultatima iz 2001. godine, sada se pojavljuju donacije iz privatnog i građanskog sektora kao treći najčešći izvor finansiranja, umesto članarina.

Najvažnije teme kojima se bave grupe koje rade u oblasti životne sredine u Srbiji su edukacija u oblasti životne sredine i održivog razvoja, održivi razvoj, otpad, vode i održivi turizam. Najčešće aktivnosti koje se sprovode su organizovanje kampanja u cilju podizanja svesti javnosti, širenje informacija i obrazovanje. Ovo su ujedno i oblasti koje su kao najvažnije teme i aktivnosti, manje ili više, identifikovane i 2001. godine. Ipak, primetno je da je očuvanje prirode i biodiverziteta ostalo više u žiži interesovanja organizacija u Crnoj Gori, dok su najvažnije teme u Srbiji u 2006. godini bile oblasti otpada i voda.

Kada se posmatra vreme osnivanja organizacija obuhvaćenih ovim istraživanjem, dominira

period nakon 2000. godine kada je osnovano više od 70 procenata organizacija, zatim period između 1996. i 2000. godine sa manje od jedne četvrtine, i period pre 1996. kada je osnovano manje od 10 procenata organizacija. Okviri delovanja se nisu znatnije menjali od 2001. godine, a lokalni i regionalni nivo ostaju i dalje najpopularniji. Međutim, trebalo bi primetiti da je nacionalni nivo najvažnije polje delovanja organizacija u Srbiji.

Pravni i regulativni okvir

U Srbiji ne postoji efikasan pravni okvir za delovanje OCD. I dalje je na snazi zakon iz 1981. godine, dok je novi u procesu izrade. Zahvaljujući takvom zakonskom okviru mnoge registrovane organizacije ne nose naziv udruženja, što je slučaj u većem delu regiona. No, bez obzira na zastareli zakon koji se još uvek primenjuje, proces registracije je uglavnom efikasan, iako ga veliki broj ekoloških OCD smatra previše birokratizovanim.

Glavni zaključci

- Do sada je registraciju bilo lako izvršiti, ali su ekološke OCD trenutno zabrinute oko toga kako će raspad zajednice Srbije i Crne Gore uticati na njihov dalji status.
- Ranije registrovane ekološke OCD uživale su određene beneficije, u smislu poreskih olakšica i drugih privilegija, međutim novije organizacije imaju drugačiji tretman od onog ustanovljenog u vreme postojanja bivše države.
- Pojedini tehnički zahtevi onemogućuju upotrebu određenih mehanizama u vezi sa aktivnostima nevladinih organizacija (na primer, zahtev da firma mora dati obaveštenje godinu dana unapred o novčanoj donaciji koju želi da prosledi nevladinoj organizaciji demotivirajući donatora).
- Uočljiv nedostatak kapaciteta i pomoćnih sredstava, posebno u unutrašnjosti, ukazuje na to da javna vlast nije u dovoljnoj meri osposobljena za kvalitetno sprovođenje zakona.
- Pravni okvir o dostupnosti informacija je dobar.
- Još uvek postoje propusti u pravnom okviru učešća javnosti u donošenju odluka o životnoj sredini.
- Ekološke OCD smatraju da je domaće pravosuđe višestruko korumpirano, što umanjuje poverenje nevladinog sektora u vlast.
- Pristup pravosuđu nije realno očekivanje za ekološke OCD u Srbiji.

Politička nestabilnost se odražava u smislu stava koji organizacije imaju u odnosu na sopstveni status. Postoji određena zabrinutost da će nezavisnost Crne Gore uticati na pravni status organizacija, s obzirom na to da su sve ekološke OCD bile registrovane na osnovu zakona SRJ ili državne zajednice, dok zakoni o registraciji Republike Srbije još uvek nisu bili primenjivani ili su, pak, suviše glomazni. Priručnici o procesu registracije su dostupni, ali zastareli. U procesu registracije od velike pomoći može biti i pravno savetovanje, ali su te usluge skupe i teško dostupne.

Ekološke OCD vrlo ozbiljno shvataju svoj status i veliki broj njih smatra da on nije u skladu sa njihovim aktivnostima. Ove organizacije su oslobođene poreza u iznosu do 300,000 dinara (oko 4,000 evra), ali se može primetiti da ih vlast načelno tretira kao profitne kompanije. Organizacije nastale u periodu Jugoslavije često imaju dodatne privilegije (na primer mogućnost korišćenja opštinskih kancelarija) za razliku od onih koje

su registrovane u skorije vreme. Donacije mogu biti odbijene od poreza, ali tehnički uslovi otežavaju upotrebu ovog mehanizma.

Usled ekonomske krize u zemlji predstavnici vlasti, posebno u unutrašnjosti, imaju vrlo niska primanja i malo stručnog znanja, te ne mogu efikasno izvršavati zadatke koji su im zakonom dodeljeni. Nedostatak stabilnosti u pravnim okvirima, kao i slab protok informacija takođe doprinose tome da ekološke OCD retko koriste određene pravne mogućnosti (na primer, mogućnost obavljanja komercijalnih aktivnosti u okviru ograničenja).

Novi, horizontalni zakon o informacijama uspostavio je vrlo dobar pravni okvir, ali su propusti načinjeni u oblasti učešća javnosti i što je još važnije, ekološke OCD izražavaju veliku sumnju u kvalitet sprovođenja zakona od strane državne administracije u Srbiji. Veliki broj predstavnika vlasti ili nije obavешten o zakonu o informacijama ili pak ne zna da ga primeni. Po nezvaničnim saznanjima i dalje su prisutni korupcija i zastrašivanje.

Glavni zaključci

- Ekološke OCD koriste različite izvore finansiranja, od kojih nijedan nije dominantan.
- Prioriteti donatora imaju odlučujući uticaj na oblasti kojima se bave ekološke OCD.
- Čini se da je pažnja donatora usmerena ka manjem broju projekata većeg obima, a njihovi uslovi postaju sve zahtevniji, te ih ekološke OCD ne mogu sa lakoćom ispuniti (ovo se posebno odnosi na uslove koje postavlja Evropska Komisija).
- Čini se da domaće fondacije imaju manji finansijski značaj.
- Uvećanje fondova kroz članarine obično ima ograničen finansijski uticaj.
- Može se primetiti da je namensko finansiranje od strane lokalnih vlasti u porastu, ali se odvija sporim tempom. Takođe, negde je lokalna vlast politički suprotstavljena grupama građana.
- Grupe za zaštitu životne sredine u Srbiji imaju skoro sasvim jednaku visinu budžeta, iako dve trećine njih ističe da ima teškoće u tom smislu.
- Razvoj planova i strategija ekoloških OCD u Srbiji u pogledu finansiranja je teško ostvariv.
- Može se primetiti da ekološke OCD u Srbiji imaju mnogo lošije mogućnosti za nabavljanje potrebne opreme nego što je to slučaj u ostatku jugoistočne Evrope.
- Odgovarajuće osoblje je mnogo teže naći u ruralnom području.
- Interes biznis sektora za podršku ekološkim OCD je još uvek ograničen.

Glavni zaključci

- Koncept strateškog rukovođenja je uglavnom dobro poznat, ali neki njegovi aspekti nisu pravilno primenjeni, kao na primer strategija za uspešnije obezbeđivanje sredstava (fundraising).
- Mnoge ekološke OCD smatraju da je neophodno hitno poboljšanje saradnje i komunikacije sa vladom.
- Ekološke OCD smatraju da mediji i vladajuće strukture uglavnom sprovode negativnu kampanju protiv njih, što vrlo štetno utiče na značaj civilnog društva.
- U Srbiji, više nego u ostalim zemljama jugoistočne Evrope, postoji dosta ekoloških OCD koje nisu sprovele procenu potrebe za obukom.
- U poređenju sa ostalim zemljama jugoistočne Evrope, ekološke OCD u Srbiji imaju najniži prosek plaćenog osoblja po organizaciji.
- Ekološke OCD uglavnom sa puno entuzijazma prilaze sprovođenju projekata, ali se u tom procesu javljaju mnogi otežavajući faktori, od nedostatka plaćenog osoblja i infrastrukture, do nemogućnosti pristupa finansijskim sredstvima i slabe podrške javnosti.

U mnogim slučajevima pravna procedura nije ispoštovana, očigledno zbog nekog posebnog interesa. Zbog svega ovoga ne čudi što ekološke OCD smatraju da nemaju nikakav prisup pravosuđu, a potom i zanemaruju ostvarivanje svojih prava. Čak i vladini zvaničnici priznaju da sudstvo nije nezavisno. Stoga ne čudi to što samo nekoliko ekoloških OCD zapošljava pravne eksperte.

Izvori finansiranja

Najčešći izvori finansiranja ekoloških OCD u Srbiji su: finansiranje od strane domaće vlasti i javnog sektora, zatim strani, odn. međunarodni programi finansiranja i privatne donacije/prilozi građana. Ostali značajni izvori finansiranja su i sponzorstva velikih firmi i biznis sektora, a takođe i članarine i domaće fondacije. Inače, pored članarina, samofinansiranje ili ostvarivanje prihoda iz ličnih izvora još uvek se odvija vrlo ograničenim intenzitetom. Rezultati pokazuju da se zajednica oslanja na zadovoljavajući broj različitih izvora, ali je podrška stranih vlada mnogo slabija nego u ostalim zemljama jugoistočne Evrope.

Kada se posmatra važnost ovih izvora za budžet ekoloških OCD, može se primetiti da najveća finansijska podrška dolazi od inostranih, odnosno međunarodnih fondacija, gde je potpora koju daju strane vlade iste važnosti kao ona koju organizacije dobijaju od strane domaćih vlasti (s tim što se ovim sredstvima ređe pristupa). Članarine su, kao i u ostalim zemljama, od manjeg značaja za budžet organizacije i trenutno ne obećavaju mnogo kada je proces jačanja finansijske potpore u pitanju. Iako je manje uobičajeno, grantiranje od strane nacionalnih vlasti često je usmereno ka određenim organizacijama. Ovi fondovi su možda i veći od tradicionalnih granting programa. Domaće fondacije imaju u manjoj meri izražen finansijski značaj od očekivanog.

Izvori finansiranja koji su navedeni samo delimično predstavljaju budžetsku osnovu ekoloških OCD u Srbiji. Podaci koje su ponudile organizacije pokazuju da su, što se tiče veličine budžeta, najrasprostranjenije srednje rangirane ekološke OCD, potom one sa ograničenim izvorima finansiranja, i na kraju organizacije sa većim budžetom.

Glavni zaključci

- Pristup zvaničnim informacijama je uglavnom neadekvatan, a čak i one informacije koje su dostupne ekološkim OCD su ocenjene kao podaci sumnjivog kvaliteta (zastareli, loše prezentovani i/ili nepouzdati).
- Uočeno je da, i pored upotrebe različitih mehanizama, još uvek ne postoji sistematičnost u plasiranju informacija iz oblasti održivog razvoja i informacija o životnoj sredini (i aktivnih i pasivnih).
- Gotovo sve ekološke OCD su pozitivno ocenile poboljšanja u procesu razmene fizičkih i drugih vrsta informacija sa predstavnicima vlasti.
- Više od polovine ekoloških OCD u Srbiji poseduje građu iz oblasti životne sredine: knjige, brošure, CD-ROM-ove i izveštaje. 82 % ekoloških OCD smatra da njihova organizacija poseduje adekvatnu količinu saznanja iz oblasti kojom se bavi. Pored toga, sve organizacije vrlo pozitivno ocenjuju dodatne treninge u cilju jačanja saznanjih kapaciteta.
- Polovina organizacija ima alate za održavanje baza podataka koje im pomažu u vođenju informacija, a manje od četvrtine koristi alate za elektronsko publikovanje.
- Pamfleti i brošure su najpopularnije forme objavljivanja podataka, kao i članci u dnevnoj štampi i periodici. Ekološke OCD najčešće plasiraju informacije putem elektronske pošte, radijskih programa, reklama i postera. Međutim, ipak je potrebno da ove organizacije saznaju više o strategijama odnosa s javnošću, načinu učestvovanja u procesu donošenja odluka i načinima okupljanja i motivisanja zajednice u cilju njene veće efektivnosti.

Organizacioni i ljudski kapaciteti

Ekološke OCD u Srbiji su, generalno, dobro upoznate sa načinima strateškog rukovođenja i svesne su koristi koja proizilazi iz njihove primene, a rade i na usavršavanju i primeni određenih planova koji omogućavaju organizacijama ispunjenje njihove misije. Iako najveći broj organizacija poseduje strategiju i radne planove, nijedna od intervjuisanih nije usavršila plan za razvoj uspešnog obezbeđivanja sredstava. U strukturalnom smislu, ekološke OCD u Srbiji su vrlo fleksibilne i imaju postavljenu upravljачku strukturu, ali im nedostaje razvijena unutrašnja struktura zbog ograničenog broja zaposlenih.

Najveći broj ekoloških OCD u Srbiji koje je obuhvatilo ovo istraživanje, smatra da su u protekloj godini ostvarile delimičan uspeh, a kao uzrok tome navode nedostatak poverenja i saradnje sa vlastima i medijima. One takođe smatraju da vlasti i mediji vrše negativan uticaj

na ekološke OCD, a da je ono malo saradnje koja između njih postoji u najvećoj meri rezultat međunarodnih inicijativa i zahteva. Na osnovu ovoga se stiče utisak da su vlasti zapravo nezainteresovane za nevladin sektor, te da mu nisu naklonjene.

Smatra se da ekološke OCD u Srbiji poseduju vrlo edukovan kadar, visoke etičke kriterijume, dobru povezanost sa svim ostalim nevladinim organizacijama, dobre međunarodne kontakte, veliki broj članova, inovativne pristupe i entuzijizam prilikom prepoznavanja problema. Međutim, kao i u mnogim zemljama jugoistočne Evrope, putem ovog istraživanja uočeni su isti negativni faktori: nedostatak stabilnog priliva finansijskih sredstava, slaba vidljivost, nemogućnost ostvarivanja značajnog uticaja na javno mnjenje, aktivnosti koje ne zastupaju prave potrebe lokalnih zajednica i nemogućnost sprovođenja istraživačkih projekata.

U okviru ekološkog OCD sektora u Srbiji zastupljen je jednaki broj muškaraca i žena. Ove organizacije ostvaruju najveći procenat članova po jednoj organizaciji u celoj jugoistočnoj Evropi i u nekim organizacijama, kao što je Ekološki pokret grada Novog Sada, on iznosi 56 procenata (20,000) od ukupnog broja članova svih organizacija. Međutim, u isto vreme, ovde je prisutan i najniži prosek plaćenog osoblja po organizaciji. Ekološke OCD u Srbiji vrše redovnu obuku svog osoblja, posebno koristeći podršku resursnih organizacija za obuku novog osoblja. Neke od njih pružaju usluge treninga i obuke za ceo OCD sektor i raspolazu značajnim iskustvom u aktivnostima jačanja kapaciteta ekoloških OCD.

Iako mnoge ekološke OCD smatraju da je obuka koja im stoji na raspolaganju korisna za ovaj sektor, postoji i značajan broj onih koje smatraju da je ponudeni program nedovoljan i da ne pokriva sve njihove potrebe. Radi sticanja dodatnih veština i znanja, ekološke OCD ističu sledeće oblasti koje bi treninzi trebalo da uključe: obuka budućih trenera, komunikacija, rad sa medijima, obezbeđivanje finansijskih sredstava, upravljanje organizacijom, samoodrživost, upravljanje močvarnim područjima, Okvirna direktiva o vodama i opšti zakonodavni okvir. Kao najprihvatljivija forma obuke ističe se interaktivni trening u trajanju od dva do četiri dana, sa učestvovanjem, praktičnim delom i konsultacijama.

Informaciona i sazajna osnova

Što se tiče radnog okruženja ekoloških OCD, 56 % organizacija ističe nedovoljnu dostupnost informacija iz oblasti održivog razvoja i životne sredine, dok 31 % ocenjuje dostupnost informacija adekvatnom. Međutim, neke ekološke OCD uočavaju poboljšanje u oblasti dostupnosti zvaničnih informacija, koja je ograničena jedino kada je u pitanju dobijanje informacija o zagađenosti. Što se tiče kvaliteta, skoro sve OCD koje su učestvovalе u istraživanju smatraju da je poboljšanje neophodno u smislu aktuelnosti (95%), prezentovanja (95%) i pouzdanosti (95%)

zvaničnih informacija. Jedna od intervjuisanih OCD primetila je da Sekretarijat za životnu sredinu grada Beograda redovno objavljuje kvalitetne i sveže izveštaje o zagađenosti i ostalim pitanjima iz oblasti životne sredine, ali da je aktuelnije informacije iz drugih izvora teško dobiti (uključujući i istraživanja koja su obavile druge OCD).

Što se tiče poboljšanja u okviru aktivnog širenja zvaničnih informacija, više od 90% ekoloških OCD koje su učestvovalе u istraživanju smatra da je ono potrebno i to u smislu lakšeg ličnog pristupa, širenja informacija putem medija i u štampanom obliku, kao i u smislu širenja informacija putem javnih centara informisanja. Međutim, istina je da ipak postoje razni mehanizmi distribucije podataka, te su i same organizacije primetile značajno poboljšanje u toj oblasti u poslednje vreme. Problem je jedino u tome što je veliki deo informacija, kao što su nacrti zakona i novousvojeni zakoni, moguće najlakše dobiti jedino putem ličnih kontakata.

Odgovornost

- Ne postoji posebna strategija u oblasti saradnje između vlasti i ekoloških OCD. Određena saradnja sa vlastima postoji jedino kada ekološke OCD insistiraju na tome. Postojanje i ostvarivanje saradnje u velikoj meri zavisi od dobre volje predstavnika vlasti. Neki primeri kvalitetne saradnje postoje na nacionalnom nivou, ali ih još više ima na regionalnom i lokalnom nivou.
- Ne postoje pravila i uslovi kada je u pitanju odabir pojedinaca ili delegacija predstavnika ekoloških OCD za učešće u raznim ekspertskim radnim grupama, a na poziv zvaničnih vlasti.
- Ekološkim OCD nedostaje iskustvo u radu sa širom javnošću u smislu njihovog uključivanja u proces donošenja odluka. Čvršće i veće organizacije imaju više uspeha u tom smislu od ostalih.
- Dobra saradnja obično postoji između ekoloških OCD i lokalnih zainteresovanih strana i ona je najprimetnija u oblasti dobrovoljnih inicijativa, akcija i aktivnosti

od sporednog značaja, dok je ta saradnja slabija u okviru intenzivnih zajedničkih aktivnosti i projekata, kao što su Lokalni ekološki akcioni planovi (LEAP-ovi) ili sprovođenje inicijativa u oblasti poboljšanja uslova životne sredine, smanjenja zagađenja i zaštite prirode. Uključenost građana i njihov uticaj u ovom smislu su ograničeni.

- Saradnja sa nacionalnim i lokalnim biznis sektorom je tek u začetku i prilično je ograničena.
- Pravni okvir se postepeno usklađuje sa Aarhuskom konvencijom i zahtevima Evropske Unije. Obezbeđena su osnovna prava u okviru pristupa informacijama i učešća javnosti, ali zaostaje njihovo praktično sprovođenje.
- Uprkos određenim poboljšanjima u sprovođenju zahteva o pristupu informacijama, odgovor od strane vlasti po tom pitanju ili ne postoji ili je nedovoljan. Još uvek je najproblematičniji pristup nacrtima zakona, dokumenata i strateških odluka, kao i novousvojenim zakonima i informacijama o zagađenosti.
- Vidljivo je poboljšanje u oblasti ostvarivanja prava na pristup informacijama i učešće javnosti, ali ipak postoje mnoge ekološke OCD koje ne znaju kako da ispravno formulišu zahtev za dobijanje informacija, kako da pitaju za informaciju ili kako da se uključe u rešavanje problema.
- Iako učešće javnosti postaje uobičajena praksa, procedure u vezi sa njim često nisu ispravno sprovedene (na primer procedure obaveštavanja, pristupa dokumentima, izbegavanje primene novih procedura, uvažavanje komentara).
- Ekološke OCD su imale aktivnije učešće u oblasti strateškog planiranja programa, planova i zakona, nego u donošenju odluka o proceni uticaja na životnu sredinu (EIA) ili strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu (SEA), i uglavnom smatraju da je njihov uticaj na donošenje odluka ograničen.

Nedostatak poverenja u vlasti i nedostatak interesovanja/motivacije da učestvuju više u procesu donošenja odluka je još jedna od prepreka za upražnjavanje postojećih prava koje ekološke OCD i javnost imaju.

- Prepreke u procesu ostvarivanja prava su brojne i otežavaju njihovu upotrebu od strane građana i ekoloških OCD, i to usled nedostatka saznanja o tome koja su prava građana, kako se ona mogu upotrebiti, kao i usled nedovoljnog znanja o tome kako uložiti žalbu i nedostatka besplatne pravne pomoći građanima.
- Ekološke OCD ne koriste mogućnost ostvarivanja svojih prava zbog nedostatka nezavisnog sudstva, nedostatka znanja o tome koja su zapravo njihova prava i kako ih mogu ostvariti, zatim zbog nepostojanja besplatne pravne i savetodavne pomoći, nedostatka mehanizama javnog zastupanja koji bi podržali građane ukoliko su im prava ugrožena, i na kraju zbog nedostatka finansija. Pozitivni pomak je postignut izradom nacрта zakona i obezbeđivanjem besplatne pravne pomoći.

Istraživanja o postojjećem statusu javne odgovornosti u Srbiji pokazuju da generalno postoje pozitivni pomaci u smislu poboljšanja pravnog okvira, koji su izvedeni iz Aarhuske konvencije. Veliki broj zakona je usvojen ili je njihovo usvajanje u toku, čime se učvršćuje, sprovodi ili poboljšava primena ovih prava. Ovi zakoni su načelno usklađeni sa odredbama Aarhuske konvencije i direktivama Evropske Unije.

Međutim, Srbija još uvek nije ratifikovala i pristupila odredbama Aarhuske konvencije. Pored toga, moraju se usavršiti institucije, urediti mehanizmi, a u praksi bi trebalo ostvariti sprovođenje pomenutih prava. Iako su vidljiva poboljšanja u oblasti pristupa informacijama i učešća javnosti, poboljšanja u oblasti ostvarivanja prava još uvek zaostaju. Postoje takođe i značajna ograničenja u sferi finansijskih i ljudskih resursa, što jeste ili bi moglo činiti otežavajuću okolnost prilikom efikasnog ispunjavanja obaveza.

Trenutno postoje mnogi nedostaci i neslaganja između skorije i pređašnje usvojenih zakona. Uočljiv je i nedostatak jasnih pravila, praktičnih uputstava i volje administracije za obaveštavanje javnosti i OCD, kao i za njihovo kvalitetno uključivanje u proces donošenja odluka. Takođe je primetan i nedostatak bolje saradnje između organa vlasti i OCD i ta saradnja je uglavnom ograničena na prisustvo ključnih OCD grupa u procesu donošenja nacrtu zakona i strateških dokumenata.

ADA

Eko Pokret opštine Ada „Zeleno ostrvo“

“Green Island” Eco-Movement

(Eko Pokret „Zeleno Ostrvo“)

M. Tita 43 24430 Ada, Srbija

Tel: +381 64 2266 308

Vođa: Ljiljana Vlanikolin, predsjednik Izvršnog odbora
Kontakt osoba: Ljiljana Vlanikolin, predsjednik Izvršnog odbora

Godina osnivanja: 2001

Godina registracije: 2006

Vrsta registracije: Javna organizacija

Broj članova: 50

Broj volontera: 7

Godišnji budžet: EUR 0-500

Izvor finansiranja: FS2, FS9, FS10

Glavne teme: T1, T17, T19

Aktivnosti: A2, A5, A10, A20

Nivo delovanja: lokalni, regionalni

Član krovnih organizacija: DEFYU, REC, Tisa klub-Kanjiža

Jezici: mađarski

Glavne publikacije:

- *Eko bajka - Ade* (2003), N. Bečeja (2004),
- *N. Kneževca, Kanjiže i Zrenjanina* (2005),
- *Titel* 2002

Komentari: Manifestacija „Potisko proleće“- proizvodnja zdrave hrane od 2001-2006 na potiskom regionu, u Adi, Novom Bečeju, Kanjiži, Zrenjaninu - Biobašta - dečja, predškolske ustanove, osnovne i srednje škole - likovni i literarni konkurs. Tribine iz oblasti zaštite životne sredine, zemljište, voda za piće i zalivanje, flora i fauna potiskog regiona, zagađenje Tise - naši stručnjaci kao predavači - edukovanje građanstva i praktična primena organske proizvodnje hrane. Projekat u toku - svake godine u drugom potiskom mestu: 2007. ce biti u Senti, 2008. u Kikindi, a 2009. u Bečeju. PROJEKAT U TOKU: edukacija građana u upravljanju otpadom. Realizacija od oktobra 2006 - nedostatak materijalnih sredstava. Zaštita staništa i biodiverziteta, izgradnja muzeja prepariranih životinja, leptira, jaja i gnezda - Tot Lasva. Zaštita životinja u zoo vrtu Ada i rešavanje statusa - projekat u toku. Izrada strategije zaštite i unapređenja životne sredine opštine Ada.

APATIN

Ekološki pokret „Plavi Dunav“

Blue Danube Ecological Movement

(EP „PD“ EM “BD“)

I. L. Ribara 27 2560 Apatin, Srbija

Tel: +381 25 775 765

E-mail adresa: sofijaps@sezampro.y

Vođa: Milka Slijepčević, predsjednik

Kontakt osoba: Sofija Špero, koordinator

Godina osnivanja: 2001

Godina registracije: 2001

Vrsta registracije: Udruženje

Broj članova: 86

Broj volontera: 10

Godišnji budžet: Bez budžeta

Izvor finansiranja: FS5, FS6, FS7

Glavne teme: T2, T3, T4, T11, T12, T14, T17, T19, T21, T22, T25, T26

Aktivnosti: A2, A3, A4, A6, A10, A13, A14, A15, A20, A21, A25

Nivo delovanja: lokalni, međunarodni

Jezici: engleski

Glavne publikacije:

- „Poplavna dolina Dunava“, (Floodplain of the Danube) brošura u saradnji sa Mađarima i Hrvatima, njihovim eko udruženjima, izdata uz pomoć WWF 2003.
- „Specijalni rezervat prirode Gornje podunavlje“ brošura izdata 2003.

Komentari: Organizovanje niza tribina vezanih za Dunav, kvalitet vode za piće, zaštite flore i faune specijalnog rezervata prirode „Gornje podunavlje“, organizovanje međunarodne kanu regate. Edukacija po školama i marginalnim grupama. Posebno prekogranična saradnja sa hrvatskim i mađarskim eko udruženjima iz čega proizašao projekat pod pokroviteljstvom WWF, štampanje brošura, cd-ova. Izložbe fotografija prirode. Ekološke emisije na radiju i stalna rubrika u novinama na temu ekoloških problema.

BAČKA TOPOLA

TELEDOM Savez Srbije

Telecottage Association of Serbia

(TDS - skraćeno ime na srpskom jeziku)

Glavna 55/a. 24300 Bačka Topola, Srbija

Tel: +381 24 715 110

Faks: +381 24 711 123

E-mail adresa: yuteledom@stcable.co.yu,

ekoguca@EUnet.yu

WEB adresa: www.teledom.org.yu

Vođa: Andraš Verbasi, Predsednik Skupštine

Kontakt osoba: Dušan R. Ivanović, Predsednik Saveza

Godina osnivanja: 1999

Godina registracije: 1999

Vrsta registracije: Nevladina organizacija

Broj zaposlenih: Trenutno tri osobe

Broj članova: Osnivaci Saveza - 52 lica i 70 kolektivnih članova - nevladinih organizacija.

Broj volontera: Oko 200, zavisno od programa i projekata.

Godišnji budžet: EUR 10,001-50,000

Izvor finansiranja: FS1, FS2, FS3, FS4, FS5, FS6, FS7, FS8, FS9, FS10, FS11, FS12, FS13

Glavne teme: T1, T2, T4, T8, T10, T11, T13, T14, T15, T17, T18, T19, T20, T21, T22, T25, T26

Aktivnosti: A1, A2, A4, A5, A6, A7, A9, A10, A11, A13, A14, A17, A19, A20, A21, A22, A23, A24

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni, međunarodni

Član krovnih organizacija: FENS - Federacija nevladinih organizacija Srbije

Jezici: Srpski, Madarski, Engleski, Ruski, Bugarski,

Glavne publikacije:

- *Teledomovi u Jugoslaviji*, 2002, 300 komada
- Razni obrazovni i promotivni materijali, od 1999. godine do sada

Komentari: Teledom program u Srbiji realizuje se od 1999. godine. Iste godine je osnovan i Teledom savez Jugoslavije, kasnije Srbije i Crne Gore a sada Srbije.

U periodu 2000-2002 godine realizovali smo „DemNet Jugoslovenski Teledom program“, sa kojim je podržano pet postojećih Teledomova i osnovano 29 nova Teledoma i 32 Telekolibe. Vrednost podrške bila je 695 000 USD. Teledom i Telekoliba su informatičko - telekomunikacioni centri koji pomažu razvoj manjih, nerazvijenih, ruralnih i drugih sredina.

U dosadašnjem radu naših 70 Teledomova i Telekoliba u Srbiji, su:

- pružili preko 1 000 000 (jedan milion) različitih vrsta usluga,
- obucili preko 10 000 lica za rad na računaru,
- obucili preko 700 lica za rad na računaru po međunarodno priznatom ECDL sveđočanstvu,
- obučili preko 1 000 lica za razvoj preduzetništva i samozapošljavanje,
- zaposlili preko 200 saradnika na realizaciji Teledom programa,
- organizovali i učestvovali u rešavanju brojnih ekoloških problema u svojim sredinama,
- pokrenuli zaštitu i razvoj prirodnih i kulturnih dobara širom zemlje,
- realizovali brojne raznovrsne projekte uz pomoć domaćih i stranih donatora,
- značajno pomogli ukupni razvoj sredina, gde postoje i rade.

U narednom periodu Teledom savez Srbije će nastaviti sa realizacijom Teledom programa kroz jačanje postojećih i osnivanje novih Teledomova, Telekoliba, Telecentara, E - centara i E - tačaka u cilju opšteg razvoja Srbije.

BAJINA BAŠTA

Ekološki pokret Bajine Bašte

Ecological Movement Bajina Bašta

(Eko pokret BB EM BB)

Brace Ninčica br.5 31250 Bajina Bašta, Srbija

Tel: +381 31 869 040

E-mail adresa: danijelabb@ptt.yu, vladistam@ptt.yu

Voda: Vladimir Stamenić, predsednik udruženja

Kontakt osoba: Danijela Stamenić, menadžer,

Ružica Jokić, sekretar udruženja

Godina osnivanja: 2002

Godina registracije: 2006

Vrsta registracije: druga pravna lica i udruženje građana

Broj zaposlenih: nema zaposlenih

Broj članova: 30

Broj volontera: 4

Godišnji budžet: EUR 5,001-10,000

Izvor finansiranja: FS1, FS6

Glavne teme: T4, T11, T17, T21

Aktivnosti: A2, A4, A7, A10, A14, A17, A20

Nivo delovanja: regionalni

Jezici: engleski

Komentari: 2002. učestvovali u konsultativnom procesu izrade projekata kojima su CRDA zajednice naše opštine konkurisale kod IRD. Medijske akcije putem lokalnih medija, postavljana panoa, bilborda i tabli. Trenutno realizujemo prvi projekat, Upoznajmo i zaštitimo reku Drinu, podržan od REC-a u pet opština Drinskog sliva.

BAJINA BAŠTA

Omladinski centar Drina

Drina Youth Centre (O.C. DRINA)

Svetolika Dimitrijevića 13/1 31250 BAJINA

BAŠTA, SRBIJA

Tel: +381 64 2356 460

Faks: +381 31 864 795

E-mail adresa: glisic@oc-drina.org

Voda: Dragic Glišić, izvršni direktor

Godina osnivanja: 2002

Godina registracije: 2002

Vrsta registracije: Javna organizacija

Broj zaposlenih: 3

Broj članova: 10

Broj volontera: 20

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS2, FS5, FS6, FS11, FS13

Glavne teme: T10, T11, T13, T14, T17, T19, T21, T26

Aktivnosti: A3, A4, A5, A6, A8, A9, A10, A14, A15, A18, A20, A21

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, međunarodni

Jezici: Engleski

Glavne publikacije:

- *Kulturna, ekonomska i drugi vidovai saradnje opstina Bajina Bašta i Srebrenica*

Komentari: Prevencija oboljenja i istraživanje faktora rizika oboljenja, Eko ekurzije, Seminar Javno zagovaranje, Seminar Odnosi sa javnošću, Podrška tehnološkom rešenju čišćenja jezera Perućac.

BEOGRAD

ABCD Beograd

Agro Business Centre for Development

Belgrade (ABCD)

Despota Stefana 39a-5 11000 Beograd, Srbija

Tel: +381 64 208 5894

E-mail adresa: office@abcd.org.yu

WEB adresa: www.abcd.org.yu

Voda: Radoslav Nikolić, Direktor Organskog Programa Srbija

Godina osnivanja: 2005

Godina registracije: 2005

Vrsta registracije: NGO

Broj članova: 16

Broj volontera: 5

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS5, FS7, FS9, FS10, FS11

Glavne teme: T1, T4, T7, T16, T17, T18, T21

Aktivnosti: A1, A2, A6, A7, A13, A14, A16, A17, A24, A25

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni

Član krovnih organizacija: Fens Beograd, Privredna komora Srbije, PK Beograda, Agencija za razvoj malih i srednjih preduzeca, EAR Beograd itd., Lokalna udruženja na području Srbije, Valjevo, Kragujevac, Svilajnac, Novi Sad itd.

Jezici: engleski, nemački, madjarski, ruski

Glavne publikacije: nemački

Komentari: Uspesna organizacija predstavljanja programa i proizvoda organskog sektora Srbije na Biznis Baza 2005 Beogradski Sajam Radionice na području Srbije, Valjevo, Svilajnac, Novosadski Sajam, Rekovac, itd. Učešće na seminarima, regionalnim i međunarodnim konferencijama itd.

BEOGRAD

Ambasadori životne sredine – Environmental Ambassadors

Environmental Ambassadors (EnA)

Jovana Rajiča 5d 11000 Beograd, Srbija

Tel: +381 11 30 37 790,

mob +381 63 316 355, +381 63 277 649

Faks: +381 11 30 37 790

E-mail adresa: office@ambassadors-env.org,

eko.am@yubc.net

WEB adresa: www.ambassadors-env.org

Voda: prof.dr Anelka Mihajlov, predsednica

Kontakt osoba: Aleksandra Knez-Miljković, generalna sekretarka

Godina osnivanja: 2004

Godina registracije: 2004

Vrsta registracije: Javna organizacija

Broj zaposlenih: 3

Broj članova: 250

Broj volontera: 600

Godišnji budžet: EUR 10,001-50,000

Izvor finansiranja: FS1, FS2, FS3, FS4, FS5, FS6, FS7, FS8, FS9, FS10, FS11

Glavne teme: T2, T3, T4, T5, T6, T8, T9, T10, T11, T12, T13, T16, T17, T18, T19, T20, T21, T22, T23, T24, T25, T26

Aktivnosti: A1, A2, A3, A4, A5, A6, A7, A8, A9, A10, A11, A13, A14, A16, A17, A18, A19, A20, A21, A24, A25

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni, međunarodni

Član krovnih organizacija: Volvox mreža

Jezici: engleski, ruski, francuski, jezici bivših jugoslovenskih republika

Glavne publikacije:

- Monografija „Održivi razvoj i životna sredina ka Evropi u 95+koraka” prof. dr Anelke Mihajlov, izdanje 2005. godine na srpskom,
- “Sustainable Development and Environment towards Europe in 95+ steps” dopunjeno prvo izdanje monografije 2006.godine sa prevodom.

Komentari:

- Glavni organizatori Prve i Druge regionalne konferencije EnE05/06 “Životna sredina ka Evropi”.
- Inicijatori Dekleracije o ekološkoj koheziji Jugoistocne Evrope.
- Prva faza LEAP-a za opštinu Srari grad u Beogradu.
- Promoteri za 2004/05/06.

BEOGRAD

Balkan Music Centre NGO

Balkan Music Centre NGO (BMC)

Uralska 36 11060 Beograd, Srbija

Tel: +381 11 777 345

Faks: +381 11 777 345

E-mail adresa: ilijastankovic@yahoo.co.uk

Voda: Ilija Stanković, Izvršni Direktor

Kontakt osoba: Ms. Milica Neitzel Generalni Sekretar

Godina osnivanja: 2006

Vrsta registracije: Udruženje

Broj zaposlenih: 27

Broj članova: 2500

Broj volontera: 10

Godišnji budžet: EUR 100,000+

Izvor finansiranja: FS1, FS3, FS8, FS9, FS10, FS11, FS12

Glavne teme: T10, T17, T21, T26

Aktivnosti: A1, A2, A3, A4, A5, A6, A8, A10, A14, A16, A17, A19, A20, A21, A22, A23, A24

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni, međunarodni

Član krovnih organizacija: Teledom savez Srbije

Jezici: Engleski, Nemački, Srpski/Hrvatski/Bosnjački, Makedonski, Bugarski, Rumunski, Slovenački, Albanski, Mađarski

Glavne publikacije:

- Aktivnost Balkanskog Muzičkog Centra je posvećena izradi *Muzičke Enciklopedije Balkana* sa dva ko producenta iz Nemačke i jednim koproducentom u Španiji.
- U radnom iskustvu članova BMC stoje desetine muzičkih izdanja, izdanja knjiga i produkcije televizijskih i radio emisija.

Komentari: Balkan Music Center je udruženje stručnjaka sa dugim radnim iskustvom okupljenih oko pet godina starog projekta Muzičke Enciklopedije Balkana koja beleži sličnosti Balkanskih kultura u saradnji sa 10 Balkanskih zemalja. Cilj Balkanskog muzičkog centra je metodom direnja ekologije duha trajno stvara Balkanski Muzički Arhiv koji ce biti široko dostupan svim profilima korisnika. Partner u realizaciji ovog poduhvata su

teledom Savezi balkanskih zemalja objedinjenih u Otvorenu Balkansku Teledom Konferenciju oko izrade Enciklopedije po principu Wikipedia.

BEOGRAD

Beogradski ekološki centar

Belgrade Ecology Centre (BEC)

Makedonska 22/II 11000 Beograd, Srbija

Tel: +381 11 324 8126

Faks: +381 11 324 0516

E-mail adresa: bgec@isp.B92.net

WEB adresa: u pripremi

Voda: Ruža Blagojević, generalni sekretar

Godina osnivanja: 1991

Godina registracije: 1991

Vrsta registracije: civic society

Broj zaposlenih: 1

Broj članova: 10

Broj volontera: 20

Godišnji budžet: EUR 10,001-50,000

Izvor finansiranja: FS1, FS3, FS7, FS11

Glavne teme: T7, T10, T11, T17, T19, T20, T24, T25

Aktivnosti: A2, A3, A4, A5, A7, A9, A10, A14, A20, A25

Nivo delovanja: lokalni

Član krovnih organizacija: Federacija NVO, Omladinski savet Beograd

industrijskih otpadnih voda koje obezbeđuju efikasno uklanjanje nutrijenata i toksičnih materija iz sektora intenzivnog stočarstva i proizvodnje hrane". Osnovni cilj ovog projekta je podizanje svesti javnosti i industrijskog sektora o problemima zagađenja vode HSN u cilju smanjenja zagađenja nutrijentima i toksičnim materijama. Projekat promovise i razvoj rešenja za smanjenje zagađenja u vidu modula primenljivog u celokupnom dunavskom slivu. Ovaj pristup podrazumeva kako tehnički aspekt (primena najbolje raspoloživih tehnika), tako i aktivno učešće javnosti. Projekat će biti usmeren na lokalno stanovništvo, decu školskog uzrasta i interesne grupe (organi lokalne zajednice, regionalni organ upravljanja vodama, industrijski sektor i NVO sektor. Rezultat projekta će biti i publikacija „Vodič za smanjenje zagađenja nutrijentima uz aktivno učešće javnosti“.

- Drugi projekat se realizuje pod programom sufinansiranja od strane Ministarstva za nauku i zaštitu životne sredine sa ciljem podizanja nivoa ekološke svesti najmlađe populacije i stimulacija aktivnog građanskog učešća u rešavanju problema otpada sa komponentama 1.) Promovisanje ideje o potrebi za reciklažom, generalno govoreći, 2.) Promovisanje reciklaže limenki kod školske populacije.

BEOGRAD

Centar za ekološke balkanske inicijative

Centre for Environmental Balkan Initiatives (CEBI)

Gandijeva 217 11000 Beograd, Srbija

Tel: +381 11 153 368

Faks: +381 13 361 432

E-mail adresa: emohora@cebi.org.yu

WEB adresa: www.cebi.org.yu

Voda: Emilijan Mohora, Izvršni direktor

Godina osnivanja: 2005

Godina registracije: 2005

Vrsta registracije: udruženje građana

Broj zaposlenih: 0

Broj članova: 14

Broj volontera: 5

Godišnji budžet: EUR 5,001-10,000

Izvor finansiranja: FS1, FS6, FS7

Glavne teme: T6, T11, T24, T25, T26

Aktivnosti: A1, A2, A5, A7, A8, A14, A20, A24

Nivo delovanja: lokalni, regionalni

Jezi: Engleski

Komentari:

- S obzirom da CEBI postoji tek od 2005. godine, za sada kao organizacija u realizaciji ima dva projekta; prvi je u partnerstvu sa NVO DTH-inicijativa za demokratsku tranziciju, pod nazivom „Promocija najbolje raspoložive tehnike uz definisanje alternativnih metoda tretmana

BEOGRAD

Centar za humane resurse

Centre for Human Resources (CHR)

Sutjeska 318/e 11000 Beograd, Kotež,

Republika Serbia

Tel: +381 11 715 762

Faks: +381 11 715 762

E-mail adresa: chrbgd@eunet.yu

Voda: Rade Ćirić, koordinator

Godina osnivanja: 2002

Godina registracije: 2002

Vrsta registracije: Udruženje

Broj zaposlenih: 5

Broj članova: Aktivnih članova 10, angažovanih prema projektnim aktivnostima 6

Broj volontera: 20

Godišnji budžet: EUR 10,001-50,000

Izvor finansiranja: FS1, FS3, FS6

Glavne teme: T13, T17, T18, T19, T22, T24, T25, T26

Aktivnosti: A1, A2, A3, A4, A5, A6, A10, A11, A13, A15, A16, A19, A22, A24, A25

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni

Član krovnih organizacija: Članovi smo Fensa, Unije rasejanih sa KiM, Romske razvojne mreže, Lige za Dekadu Roma

Jezi: srpski, romski, engleski

Komentari: Iz oblasti ekologije do sada nismo uspjeli da dobijemo podršku za otklanjanje divljih deponija, koje se nalaze pored i u samim naseljima. Druge projekte za koje smo dobili podršku ticale su se tema: jačanja zajednice, programa integracije, zapošljavanja, radnog osposobljavanja. Smatramo i dalje da postoji realna potreba da se naša organizacija bavi i ekološkim projektima.

BEOGRAD

Centar za kvalitetno obrazovanje

Centre for High Quality Education (CQE/CKO)

Masarikova 5/XVI 11 000 Beograd, Srbija

Tel: + 381 11 30 61 552

Faks: +381 11 30 61 609

E-mail adresa: jasna_cko@bos.org.yu,
iskra_cko@bos.org.yu, jelena_cko@bos.org.yu, mari-
jana_cko@bos.org.yu
WEB adresa: <http://cko.bos.org.yu>

Voda: Jasna Radosavljević, direktor

Kontakt osoba: Jelena Čoko, projekt menadžer

Godina osnivanja: 2003

Godina registracije: 2003

Vrsta registracije: Udruženje gradana

Broj zaposlenih: 4

Broj članova: 10

Broj volontera: 500

Godišnji budžet: EUR 100,000+

Izvor finansiranja: FS3, FS6

Glavne teme: T11, T18, T19

Aktivnosti: A1, A2, A6, A7, A10, A11, A13, A17, A19, A20, A24, A25

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni, međunarodni

Član krovnih organizacija: Mreža „Budenja“ Montessori društvo Srbije

Jezi: engleski

Glavne publikacije:

- „Otvoreni Montessori program“, 2006., 1/2006.
- „Budenje roditelja“, 2004., 1/2004.

Komentari: Aktivnosti Centra usmerene su na povećanje osetljivosti, solidarnosti i brige za one koji su na marginama društva, obezbeđivanja prava sve dece na kvalitetno obrazovanje. Formirana su 24 lokalna tima u 21 opštini u Srbiji. Ključne aktivnosti su izgradnja kapaciteta timova kroz razvoj partnerstva, participaciju i mobilizaciju, povećanje socijalnih sposobnosti marginalizovanih.

BEOGRAD

Centar za prostorno planiranje, ekologiju i održiv razvoj „EKOPLANER“

Ekoplaner Centre for Land Planning, Ecology and Sustainable Development (EKOPLANER)

Dr Ivana Ribara 104/ 8 1070 Beograd, Srbija

Tel: 011 1764401, 064 1305704, 063 335730

E-mail adresa: ekoplaner@yahoo.com

Voda: Dejan Trifunović, generalni direktor

Aleksandar Stojanović, izvršni direktor

Ivan Jojkić, generalni projekt menadžer

Kontakt osoba:

Dejan Trifunović, generalni direktor +381 11 1764 401

Aleksandar Stojanović, izvršni direktor +381 64 1305 704

Ivan Jojkić, generalni projekt menadžer +381 63 335 730

Godina osnivanja: 0

Godina registracije: 0

Vrsta registracije: U fazi osnivanja, čekamo prenos nadležnosti na republičko ministarstvo

Broj članova: 10

Godišnji budžet: Bez budžeta

Glavne teme: T2, T3, T4, T6, T11, T12, T13, T14, T17, T18, T19, T20, T21, T23, T24, T25, T26

Aktivnosti: A1, A2, A7, A9, A10, A11, A13, A14, A15, A16, A21, A22, A24

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni

Jezi: srpski/francuski/engleski

Glavne publikacije: U fazi osnivanja, čekamo prenos nadležnosti na republičko ministarstvo

Komentari: U fazi osnivanja, čekamo prenošenje nadležnosti na republičko ministarstvo

BEOGRAD

Centar za razvoj ekološke svesti - „IZVOR“

"The Well"- Centre for Developing Ecological Awareness

Aleksandra Glišića 6 Beograd, Republika Srbija

Tel: +381 64 3897 978

E-mail adresa: izvorekoloskesvesti@gmail.com

WEB adresa: www.well.org.yu

Voda: Milan Đurić, Predsednik udruženja

Godina osnivanja: 2001

Godina registracije: 2005

Vrsta registracije: POKRET

Broj zaposlenih: 5

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS1, FS2, FS3, FS6, FS7, FS8, FS9, FS11, FS12, FS13

Glavne teme: T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8, T9, T10, T11, T12, T13, T14, T15, T16, T17, T19, T20, T22, T23, T24, T25, T26

Aktivnosti: A1, A2, A3, A4, A5, A6, A7, A10, A11, A12, A13, A14, A16, A17, A18, A19, A20, A21, A22, A23, A24, A25

Nivo delovanja: nacionalni, međunarodni

Član krovnih organizacija: pregovori su u toku

Jezi: imamo prevodioce

Komentari: www.wel.org.yu

BEOGRAD

Centar za regionalni razvoj i evropske integracije - CRD&EI

Centre for Regional Development and European Integration (CRD&EI)

Martina Lutera Kinga 16 11 000 Beograd, Srbija

Tel: +381 11 3755 234

Mob. +381 64 3533 541

Faks: +381 11 3755 234

E-mail adresa: crdei-bg@eunet.yu

WEB adresa: Stranica je u postupku izrade

Vođa: Željko Rajković, predsednik UO

Kontakt osoba: Irena dr Grozdanić, izvršni direktor

Godina osnivanja: 2004

Godina registracije: 0

Vrsta registracije: Udruženje

Broj zaposlenih: broj zaposlenih lica varira u skladu sa projektnim aktivnostima ne postoje stalno zaposlena lica.

Broj članova: preko 25 članova, različite dobne, obrazovne, nacionalne i profesionalne strukture
Broj volontera: oko 6 volontera, ovisno o projektnim aktivnostima

Godišnji budžet: EUR 10,001-50,000

Izvor finansiranja: FS6, FS7, FS9, FS10

Glavne teme: T1, T2, T3, T11, T12, T13, T14, T16, T17, T19, T21, T24, T25, T26

Aktivnosti: A1, A2, A4, A5, A6, A7, A9, A11, A12, A14, A16, A17, A19, A21, A22, A24, A25

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni, međunarodni

Član krovnih organizacija: U dosadašnjem periodu projekti su bili finansirani iz privatnih resursa

Jezici: srpski, engleski i nemački

BEOGRAD

Ecolibri Bionet, Centar za očuvanje biodiverziteta i održivi razvoj

Ecolibri Bionet Centre for Biodiversity Conservation and Sustainable Development (ECOLIBRI BIONET)

Sindelićeva 7 11000 Beograd, Srbija

Tel: +381 11 3442 975

Faks: 381 11 3442 975

E-mail adresa: office@ecolibribionet.co.yu

WEB adresa: www.ecolibribionet.co.yu

Vođa: Jovan Angelus, izvršni direktor

Kontakt osoba: Tijana Spasić, koordinator projekata

Godina osnivanja: 1996

Godina registracije: 2005

Vrsta registracije: Javna organizacija

Broj zaposlenih: 4

Broj članova: 25

Broj volontera: 30

Godišnji budžet: EUR 10,001-50,000

Izvor finansiranja: FS1, FS3, FS6, FS11, FS12

Glavne teme: T1, T4, T6, T10, T11, T17, T18, T19, T21, T24, T25, T26

Aktivnosti: A1, A2, A6, A7, A8, A9, A11, A14, A17, A18, A20, A21, A24

Nivo delovanja: regionalni, nacionalni, međunarodni

Član krovnih organizacija: Mladi istraživači Bora, Mladi istraživači Srbije, Ekološko društvo Kladovo, Ekološko društvo Endemit

Jezici: srpski, engleski, ruski

Glavne publikacije:

- *Biodiverzitet Jugoslavije sa pregledom vrsta od međunarodnog znacaja*, 1995
- Monografija „*Nacionalni park Đerdap*“, 1996
- *Biološka raznovrsnost SR Jugoslavije na srpskom i engleskom jeziku*, 2000
- *Enciklopedija Životna sredina i održivi razvoj*, 2003

Komentari:

- Regionalna konferencija „*Obrazovanje o životnoj sredini u zemljama Jugoistočne Evrope na putu ka evropskim standardima*“
- *Obrazovni karavan „Đerdap bez otpada“* 2005. u saradnji sa Agencijom za reciklažu RS
- Projekat „*Podrška i izgradnja kapaciteta za primenu Ramsarske i Karpatske konvencije u Srbiji*“ u saradnji sa Institutom za primenju ekološiju DAPHNE iz Slovačke i Zavodom za zaštitu prirode Srbije.
- „*Zaštita rečnih vlažnih staništa duž Dunava kroz adaptibilni menadžment*“, u saradnji sa Wageningen International iz Holandije i brojnim lokalnim partnerima.

BEOGRAD

EkoForum - Forum za održivi razvoj i zaštitu životne sredine

EkoForum - Forum for the Sustainable Development and Protection of the Environment (EkoForum)

Radivoja Korača 4 11000 Beograd, Srbija

Tel: +381 11 244 16 05

Faks: +381 11 244 16 05

E-mail adresa: info@ekoforum.org.yu

WEB adresa: <http://www.ekoforum.org.yu>

Vođa: Mihajlo Maričić, predsednik upravnog odbora

Godina osnivanja: 2002

Godina registracije: 2002

Vrsta registracije: Udruženje

Broj članova: 32

Broj volontera: 9

Godišnji budžet: EUR 5,001-10,000

Izvor finansiranja: FS4

Glavne teme: T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T9, T10, T11, T12, T14, T15, T17, T18, T19, T20, T21, T22, T23, T24, T25, T26

Aktivnosti: A1, A2, A6, A7, A10, A11, A14, A16, A17, A19, A20, A21, A22, A23, A24, A25

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni, međunarodni

Jezici: Srpski, engleski, francuski

Glavne publikacije:

- Publikovanje informacija (vesti, saopštenja, informacije, fotografije) u elektronskom obliku kroz web prezentaciju www.ekoforum.org.yu (od 2002. godine) i kroz newsletter EkoLink (od 2002. godine).

Komentari:

- Web prezentacija - www.ekoforum.org.yu, mesecni newsletter EkoLink, Projekat: Regionalni pres centar za životnu sredinu 2002-2003, REReP 2.1 (za uspešnu realizaciju projektnih aktivnosti EkoForum je finansijski nagraden od strane REC). Volonterski nastavak projektnih aktivnosti projekta REReP 2.1 (2003-2006),
- Elektronsko umrežavanje ekoloških NVO u jugoistočnoj Evropi, REReP 2.3 (za uspešnu realizaciju projektnih aktivnosti članovi EkoForum-a su nagradeni - učesće na radionicama u Rimu, u uokviru projekta, Dva člana EkoForum-a su tokom celog trajanja projekta "Reporting on Environment" (2005), u organizaciji OSCE, bili angažovani kao konsultanti. Ovaj projekat bio je podržan od strane UNESCO.
- U junu 2006 EkoForum je krenuo sa realizacijom projekta "Developing environmental reporting in Serbia and Montenegro". Projekat je podržan od strane OSCE.

BEOGRAD

Ekološki pokret „EKO-BEO-GRAD“*"Eko-Beo-Grad" Ecological Movement*

Bulevar Oslobođenja br. 53. i Kneginje Zorke br.

86 A. 11000 Beograd, Srbija

Tel: +381 11 243 18 06

E-mail adresa: cervel@sbb.co.yu; greenuni@eunet.yu**Voda:** Mirosljub Vetmić, potpredsednik**Kontakt osoba:** Mr Velimir Čerimović,

član Izvršnog odbora

Godina osnivanja: 0**Godina registracije:** 0**Vrsta registracije:** Javna organizacija**Broj zaposlenih:** Nema stalno zaposlenih**Broj članova:** Aktivnih 50**Broj volontera:** od 50 do 100**Godišnji budžet:** EUR 1,001-5,000**Izvor finansiranja:** FS5, FS6, FS10**Glavne teme:** T1, T2, T4, T6, T9, T10, T11, T13, T14, T15, T17, T18, T19, T21, T22, T24, T25, T26**Aktivnosti:** A2, A3, A4, A5, A7, A10, A14, A18, A19, A21**Nivo delovanja:** lokalni, regionalni, nacionalni, međunarodni**Član krovnih organizacija:** Fond za doškolovanje

mladih poljoprivrednika; Centar za kulturno-parkovno nasleđe Srbije

Komentari: Naš nagradeni Projekat „Jedan prvak - Jedno drvo“ iz 2003. g. (nagrada Kompanije Ford motor kompani za 2003. g.), koji se realizuje svake godine nakon upisa đaka prvaka u Srbiji u dogovoru sa odabranim lokalnim zajednicama.

BEOGRAD

EKOplan - Udruženje građana za ekološko planiranje*ECOplan Civilian Association for Environmental Planning (EKOplan/ECOplan)*

Karadordeva 2-4 i dr Petra Markovića 2 11000

Beograd, Srbija

Tel: +381 63 8200 820, +381 63 8642 165

Faks: +381 11 328 4454

E-mail adresa: tamara.m@sezampro.yu,j.marinkovic@sezampro.yu**Voda:** Tamara Maričić, predsednik**Kontakt osoba:** Jelena Marinković, potpredsednik**Godina osnivanja:** 2003**Godina registracije:** 2003**Vrsta registracije:** Udruženje**Broj zaposlenih:** 0**Broj članova:** 15**Broj volontera:** 15**Godišnji budžet:** nepoznato**Izvor finansiranja:** FS1, FS2, FS3, FS6, FS7, FS10**Glavne teme:** T11, T12, T17, T18, T19, T24, T25, T26**Aktivnosti:** A1, A2, A3, A4, A5, A6, A7, A8, A20, A22, A24**Nivo delovanja:** lokalni, nacionalni, međunarodni**Član krovnih organizacija:** Volvox**Jezi:** engleski, nemački, ruski, francuski**Komentari:** Trilateralni francusko-nemačko-srpski seminar „Dobrodošli u naš svet“ 2005-2006, Trilateralni francusko-nemačko-srpski seminar „Identiteti“ 2003-2004

BEOGRAD

Forum za zaštitu životne sredine dunavskog sliva Srbije*Danube Environmental Forum Serbia (DEF SM)*

Andrićev venac 2 11000 Beograd, Srbija

Tel: +381 11 32 31 374

Faks: +381 11 32 31 374

E-mail adresa: defyu@Eunet.yuWEB adresa: www.defyu.org.yu**Voda:** dr Jovan Despotović, predsednik**Kontakt osoba:** Mirjana Bartula, generalni sekretar**Godina osnivanja:** 2000**Godina registracije:** 2003**Vrsta registracije:** Udruženje**Broj zaposlenih:** 2**Broj članova:** 57**Broj volontera:** 10**Godišnji budžet:** EUR 10,001-50,000**Izvor finansiranja:** FS1, FS3, FS6, FS7**Glavne teme:** T11, T12, T13, T17, T26**Aktivnosti:** A2, A3, A4, A6, A7, A9, A17, A20, A21, A24**Nivo delovanja:** lokalni, regionalni, nacionalni, međunarodni**Član krovnih organizacija:** Volvox**Jezi:** engleski, nemački

Glavne publikacije:

- DEF Bilten, 2x godišnje
- Pravo na adekvatnu životnu sredinu, 20001
- Dunav i mi, 2005
- Poster, lifleti

Komentari:

- Umrežavanje NVO
- Promocija Arhuske konvencije u slivu reke Tise
- Informisanje i učešće javnosti (DEF WWF)
- DEF SM mreža ka implemetaciji EU Direktive o vodama
- Učešće NVO sektora u planiranju upravljanja rekom Savom
- Podrška implementaciji Ramsarske konvencije u Srbiji
- Kampanja podizanja javne svesti o ulozi močvarnih ekosistema u redukciji zagađenja
- Aktivnosti posvećene obeležavanju Dana Dunava
- Dunavski umetnik

BEOGRAD

Građanska ekološka akcija - Tales*Civil Ecology Action - Thales**(GEA-Tales CEA-Thales)*

Piva Karamatijevića 27/11 11000 Beograd, Srbija

Tel: +381 11 474 600, +381 63 239 699

Faks: +381 11 474 600

E-mail adresa: gea_thales@yahoo.com

WEB adresa: www.gea-thales.org

Voda: Vladimir Lukić, Predsednik**Godina osnivanja:** 2004**Godina registracije:** 2004**Vrsta registracije:** Udruženje**Broj članova:** 20**Broj volontera:** 8**Godišnji budžet:** Bez budžeta**Izvor finansiranja:** FS3, FS6**Glavne teme:** T11, T12, T13, T19, T26**Aktivnosti:** A1, A6, A8, A11, A14, A20, A21, A22**Nivo delovanja:** lokalni, nacionalni**Jezi:** Srpski, engleski, italijanski, španski, nemački

Komentari: GEA-Tales okuplja profesionalce iz oblasti medija i hidrotehnike, koji su u prethodne dve godine učešćem u nacionalnim i regionalnim timovima doprineli boljem shvatanju savremenih tehnologija u oblasti zaštite voda i potrošača, kao i boljem razumevanju međunarodnih ekoloških konvencija i domace pravne legislaive. Ima otvoreni servis za pomoć NVO sektoru u oblasti PR-a.

BEOGRAD

Jugo cikling kampanja*Yugo Cycling Campaign (YCC, JCK)*

Dečanska 5, mezanin 11000 Beograd, Srbija

Tel: + 381 11 3225 949

Faks: + 381 11 3220 871

E-mail adresa: info@bicikl.info

WEB adresa: www.bicikl.info (u izradi)

Voda: Mirko Radovanac, predsednik**Kontakt osoba:** isto**Godina osnivanja:** 1998**Godina registracije:** 1999**Vrsta registracije:** Udruženje**Broj zaposlenih:** 0**Broj članova:** 450**Broj volontera:** 10**Godišnji budžet:** EUR 1,001-5,000**Izvor finansiranja:** FS1, FS2, FS6, FS7, FS9, FS11**Glavne teme:** T2, T7, T10, T11, T21, T23, T24**Aktivnosti:** A1, A2, A3, A6, A11, A13, A16, A17**Nivo delovanja:** lokalni, regionalni, nacionalni, međunarodni**Jezi:** engleski**Glavne publikacije:**

- Propagandni flajeri za svaku od organizovanih manifestacija. Prevod zvaničnih dokumenata za ENM i distribucija svim opštinama Srbije (i Crne Gore).

Komentari: Nacionalni koordinatori za Evropsku Nedelju Mobilnosti (5 godina do sada), organizacija festivala biciklizma Bike Fest (5 puta do sada), lobiranje i izgradnja lifta za bicikliste u Beogradu, organizacije ekološkog karavana UNICEF-a "Biking the Balkans".

BEOGRAD

Međunarodni naučni forum**„Dunavreka saradnje“***International Scientific Forum**„Dunav - reka saradnje“*

Makedonska 25 11000 Beograd, Serbia

Tel: +381 11 245 7042

Faks: +381 11 245 7042

E-mail adresa: danube-org@yubc.net

WEB adresa: www.danube-cooperation.org

Voda: Prof. Dr. Edita Stojić-Karanović, Predsednik**Godina osnivanja:** 1994**Godina registracije:** 2003**Vrsta registracije:** Udruženje**Broj zaposlenih:** u redovnom radnom odnosu niko, a desetak po ugovoru o delu prema potrebi**Broj članova:** stalno aktivnih 23, povremeno aktivnih 127**Broj volontera:** u toku celog delovanja od 1994 do danas: 1600**Godišnji budžet:** EUR 5,001-10,000**Izvor finansiranja:** FS2, FS4, FS7, FS9**Glavne teme:** T2, T4, T6, T11, T12, T14, T16, T18, T19, T21, T24, T26**Aktivnosti:** A1, A2, A6, A7, A8, A11, A13, A14, A15, A16, A18, A19, A20, A21, A22, A23, A24**Nivo delovanja:** lokalni, regionalni, nacionalni, međunarodni**Član krovnih organizacija:** Institut za međunarodnu politiku i privredu, CEEWEB, REC, TKTE, GEF**Jezi:** engleski, nemački, mađarski, spanski, italijanski, srpski, hrvatski

Glavne publikacije:

- *Vodič za protokol iz Kjota uz okvirnu konvenciju UN o promeni klime*, Beograd 2006, ISBN: 86-82825-09-0, pp. 47;
- *Dunav – reka saradnje: Od principa dobrosusedstva do regionalnog modela srednjeg Podunavlja*, ISBN: 86-82825-05-8, Beograd 2005, pp. 289

Komentari: Međunarodni naučni forum je skrenuo pažnju vlasti i javnosti na probleme u oblasti održive upotrebe prirodnih resursa. Projekat: Izgradnja institucionalnih kapaciteta u oblasti klimatskih promena u Srbiji Crnoj Gori u procesu priprema za uključenje u Evropsku Uniju".

BEOGRAD

Mladi istraživači Srbije

Young Researchers of Serbia (YRS, MIS)

Bulevar umetnosti 27 11070 Beograd, Srbija

Tel: +381 11 3116 663, +381 11 3111 314

Faks: +381 11 3116 653

E-mail adresa: office@mis.org.yu

WEB adresa: www.mis.org.yu

Voda: Tanja Petrović, generalni sekretar

Godina osnivanja: 1976

Godina registracije: 1984

Vrsta registracije: društvena organizacija

Broj zaposlenih: 6

Broj članova: 50

Broj volontera: 700

Godišnji budžet: EUR 100,000+

Izvor finansiranja: FS3, FS4, FS10

Glavne teme: T2, T3, T4, T6, T10, T11, T12, T13, T14, T17, T19, T20, T21, T23, T24, T25, T26

Aktivnosti: A2, A3, A4, A6, A7, A10, A11, A14, A17, A19, A20, A21, A22, A24

Nivo delovanja: nacionalni

Član krovnih organizacija: Volvox, SEEYN, SEENN, CEEWEB, YEE, CCIVS, ALLIANCE, SCI, YAP

Jezi: Engleski, francuski, spanski, italijanski

Glavne publikacije:

- *Povratak Obedskoj bari - jedno izdanje*, 1995
- *SEENN Summary report - July 2001 - June 2003 - jedno izdanje*,
- *2003 Volonterski kampovi u svetu - jedno izdanje*, svake godine

Komentari: Akcija promovisanja biciklizma i zaštite životne sredine u Beogradu - Beo bi bio biciklistički Beograd, proslava Dana životne sredine, Dana planete zemlje, Dana Dunava, Promocija reciklaže otpada, međunarodni volonterski kampovi u zaštićenim dobrima (Palić, Ludaš, Zasavica, Delblatska peščara, Obedska bara, Jastrebac, Zlotski kanjon, kanjon Grze).

BEOGRAD

Recan Fond za povraćaj i reciklažu limenki
Recan Fund for Recovery and Recycling of Beverage Cans

Batajnicki drum 21A 11085 Beograd, Srbija

Tel: +381 11 2087 466

Faks: +381 11 2087 467

E-mail adresa: jelena_kis@recan.org

WEB adresa: www.recan.org

Voda: David Lund, Direktor

Kontakt osoba: Jelena Kiš, Projekt menadžer

Godina osnivanja: 2004

Godina registracije: 2004

Vrsta registracije: Fondacija

Broj zaposlenih: 1

Broj članova: 1

Broj volontera: 20-Oct

Godišnji budžet: EUR 50,001-100,000

Izvor finansiranja: FS3, FS7, FS8

Glavne teme: T11, T17, T24, T25

Aktivnosti: A2, A4, A6, A7, A11, A14, A19, A21

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni

Jezi: Engleski

Glavne publikacije:

- *Hajde s nama, Limenke sakupljaj-okolinu sacuvaj*, 2006, 1/2006, tiraž 1000, Autori: Jasminka Petrović i Marina Drndarski, Izdavač: Recan fond za povraćaj i reciklažu limenki, Ilustracije Tijana Knežević, Dizajn: Dragan Đorđević
- *Imam nešto važno da ti kažem, Limenke sakupljaj-okolinu sacuvaj*, 2006,1/2006, tiraž 1000, Autori: Jasminka Petrović i Marina Drndarski, Izdavač: Recan fond za povraćaj i reciklažu limenki, Ilustracije Tijana Knežević, Dizajn: Dragan Đorđević

Komentari: - Akcija prikupljanja limenki u školama pod nazivom „Limenke sakupljaj - okolinu sacuvaj“ je konstantna aktivnost Recan fonda za povraćaj i reciklažu limenki.

Rezultati sprovedenih aktivnosti u 2006 godini:

- Seminari su održani u ukupno 20 osnovnih škola pri čemu je edukovano 480 učenika osnovnih škola u sledećim gradovima: Beograd, Novi Sad, Zemun, Sremska Mitrovica i Vrnjačka Banja. U školama su tom prilikom deljeni edukativni materijali (posteri, prezentacije), promotivni materijali (majce, kape) kao i sakupljački materijali (kutije za sakupljanje, kese, džakovi. U toku akcije su, takođe, izrađene Brošure za više i niže razrede osnovnih škola, edukativni materijal koji obrađuje teme reciklaže limenki. Škole su u periodu od aprila do maja 2006. godine prikupile u akciji „Limenke sakupljaj – okolinu sacuvaj“ ukupno 285 kg limenki od kojih su 225 kg aluminijumskih limenki.
- Nagradni konkurs, Skulptura malog formata od limenke na EXIT Festivalu 2006
  - Projekat "Reciklaža smanjuje siromaštvo" u kojem se sprovodi edukacija i nabavka opreme za sakupljače

- Osim ovog osnovnog programa, Recan Fond je do sada radio na promovisanju reciklaže limenki na raznim manifestacijama:
  - Dan zaštite močvarnih područja (saradnja s Forumom za zaštitu Dunavskog sliva u Srbiji i Crnoj Gori)
  - Dan planete Zemlje - Planeta zemlja-živimo zajedno (saradnja s Društvom za pomoć osobama ometenim u razvoju Stari Grad)
  - ECO-EDU Seminari za nastavnike, Škola kao partner u zaštiti životne sredine (saradnja s Zavodom za zaštitu prirode Srbije)
  - Sačuvajmo Kopaonik (Saradnja s Agencijom za reciklažu)
  - Za čistiju i zeleniju vojvodinu (Pokrajinski sekretarijat za zaštitu životne sredine i održivi razvoj, Autonomna Pokrajina Vojvodina)

BEOGRAD

Sanitarno ekološko društvo**Sanitary Ecology Society (SES, SANeko)**

Vidikovački venac 9. 11090 Beograd, Srbija

Tel: +381 11 2334 423

Faks: +381 11 3510 568

E-mail adresa: saneko98@yahoo.com

Voda: Mr Mara Vlaković, predsednik**Godina osnivanja:** 1995**Godina registracije:** 2005**Vrsta registracije:** Javna organizacija**Broj članova:** 67**Broj volontera:** 35**Godišnji budžet:** EUR 5,001-10,000**Izvor finansiranja:** FS1, FS5, FS6, FS9, FS10**Glavne teme:** T1, T5, T7, T11, T13, T15, T18, T19, T20, T22, T23, T24, T25, T26**Aktivnosti:** A1, A2, A3, A4, A5, A6, A7, A8, A9, A10, A11, A14, A15, A17, A19, A20, A22, A24, A25**Nivo delovanja:** lokalni, regionalni, nacionalni, međunarodni**Član krovnih organizacija:** SZR, CRNPS, UPZR Beograd, KEC, FOKUS, TERRAS Subotica SCG, Green Home SCG, Green Network of Alternative Groups, Croatia, Proactiva, NGO Vila Zora Macedonia, Volvox, Networks of West Balkan Sustainable Development, Zmergo of Croatia, Bura Mostar BiH, Balka**Jezici:** srpski, hrvatski, engleski, italijanski, ruski, češki, nemački**Glavne publikacije:**

- 2004 *Planeta pozelenela*, 2005 Ekološko čišćenje, Fitoremedijacija, 2006 ISO i HACCP štite zdravlje

Komentari: Pokretanje i vođenje javne kampanje. „Akcije za dekontaminacije“, „Fitoremedijacije - Čišćenje teških metala iz zemljišta“ 2005/2006., „Pametno troši energiju - energetska efikasnost“ 2004/2005, Seminari: Fitoremedijacija na terenu, „Održivi razvoj i urbana zagađenja“, Upravljanje higijenom i HACCP sistem.

BEOGRAD

Udruženje za racionalno korišćenje obnovljivih izvora energije**Association for Rational Use of Renewable Energy Sources (ARURES/URKE)**

Despota Stefana 110 11000 Beograd, Srbija

Tel: 381 11 3235 672

Faks: 381 11 3235 672

E-mail adresa: cipro@ihtm.bg.ac.yu

WEB adresa: <http://solair.eunet.yu/~urkoe/>**Voda:** Predrag Milanović, predsednik**Godina osnivanja:** 2000**Godina registracije:** 2000**Vrsta registracije:** Udruženje**Broj zaposlenih:** 3**Broj članova:** 50**Broj volontera:** 3**Godišnji budžet:** EUR 10,001-50,000**Izvor finansiranja:** FS2, FS7, FS9, FS10, FS11, FS13**Glavne teme:** T2, T4, T9, T10, T11, T17, T19, T21, T23, T24, T25, T26**Aktivnosti:** A1, A2, A4, A6, A7, A8, A9, A10, A11, A12, A13, A14, A15, A16, A17, A19, A21, A22, A23, A24, A25**Nivo delovanja:** lokalni, regionalni, nacionalni**Jezici:** ENGLISKI, FRANCUSKI**Glavne publikacije:**

- Sufinansiranje izdavanja monografije: „*Materijali i opreme za korišćenje geotermalne energije*“, autor: dr Predrag Milanović, Beograd, 2002. ISBN 86-81405-14-4;
- Studija: „*Uticaj olova i njegovih proizvoda na zagađivanje grada Beograda*“, Beograd, 2005.

Komentari: Za potrebe grada Beograda je tokom 2005. godine, urađena je studija o analizi zagađenja Beograda olovom i proizvodima na bazi olova. Konstatovano je da zagađenja, koja u najvećoj meri potiču od izduvnih gasova motornih vozila, imaju alarmantne razmere. Predložene su odgovarajuće kratkoročne, srednjoročne i dugoročne mere koje treba preduzimati radi sanacije postojećeg stanja.

BEOGRAD

Udruženje za zaštitu životne okoline i sprečavanja malignih obolenja**Union for the Protection of the Environment and Prevention of Malignant Diseases (LIFE PLUS/ŽIVOT PLUS)**

Zeleni venac 12, prizemlje

(ili Generala Zgonjanina 28) 11000 Beograd, Srbija

Tel: +381 11 2337 517

Faks: +381 11 624 209

E-mail adresa: ves@eunet.yu

Voda: Sibir Ilić-Simon, Prof. Dr. Sci, predsednik**Kontakt osoba:** Veselin Vujić, predsednik upravnog odbora**Godina osnivanja:** 2005**Godina registracije:** 2005**Vrsta registracije:** Javna organizacija

Broj zaposlenih: 10**Broj članova:** 152**Broj volontera:** 10**Godišnji budžet:** Bez budžeta**Izvor finansiranja:** FS9**Glavne teme:** T9, T22, T25, T26**Aktivnosti:** A1, A2, A10, A19, A22**Nivo delovanja:** regionalni**Član krovnih organizacija:** Srpsko lekarsko društvo,

Onkološka sekcija

Jezici: engleski, francuski, nemački, ruski**Glavne publikacije:**

- Šta treba da znaju žene i lekari o raku dojke
- Protokol o organizovanom skriningu malignih oboljenja dojke, cerviksa i debelog creva
- Nuklearne bolesti i perspektiva
- Znacaj malih doza zračenja na ljudski život
- Dunav blagodet i prokletstvo.

Komentari: Nuklearno-hemijska kontaminacija Dunava: reciklaža nuklearnog otpada u priobalju preko termoelektrana i rudnika, masovno obolevanje i umiranje stanovništva preko vodotokova iz Dunava, izvorna kontaminacija iz Podunavskih zemalja EU, posledice NATO kampanje na teritoriji Srbije (i Kosova), hidroelektrana „Derdap“ zbog uspora glavni izvor kontaminacije.

BEOGRAD

Unija ekologa*Union of Ecologists (UNESCO)*

Bulevar Nikole Tesle BB 11 070 Beograd, Srbija

Tel: +381 11 2671 864

Faks: +381 11 2671 864

E-mail adresa: uneco.serbia@yahoo.com

Voda: Jordan Aleksić, generalni koordinator**Kontakt osoba:** Tanja Cupac, koordinator projektnog biroa**Godina osnivanja:** 2001**Godina registracije:** 0**Vrsta registracije:** udruženje građana**Broj zaposlenih:** jedan**Broj članova:** 400**Broj volontera:** 600**Godišnji budžet:** EUR 10,001-50,000**Izvor finansiranja:** FS1, FS3, FS6**Glavne teme:** T2, T4, T11, T13**Aktivnosti:** A2, A4, A5, A8, A10, A11, A20, A22**Nivo delovanja:** lokalni, regionalni**Jezici:** engleski**Glavne publikacije:**

- Edicija "Futura" - realizovani projekti: *Futura Dunav* (1996) - reprint (1998.), *Futura Drina* (1997) - reprint (1998.), *Futura Tisa* (1999.), *Futura Begej* (2004.)

Komentari: međunarodni ekološki radni kampovi (4 kampa), akcije „Očistimo svet“, akcija povodom obeležavanja Dana Dunava, integralni katastri загаđivača (5 gradova), seminari iz ekoturizma (3), izdavačka delatnost.

BEOGRAD

Zelena Omladina Srbije*Serbian Green Youth (ZOS, SGY)*

Dr Dragoslava Popovića 15 11000 Beograd, Srbija

Tel: 381-11- 3239486

Faks: 381-11-3239486

E-mail adresa: office@zelenaomladina.org

WEB adresa: www.zelenaomladina.org.yu

Voda: Stevan Petrović, kopredsednik i Ivana Vujadinović, kopredsednik

Kontakt osoba: Daliborka Stojaković, član glavnog odbora**Godina osnivanja:** 2000**Godina registracije:** 2006**Vrsta registracije:** udruženje građana**Broj zaposlenih:** 0**Broj članova:** 25**Broj volontera:** 350**Godišnji budžet:** EUR 501-1,000**Izvor finansiranja:** FS6, FS7, FS10**Glavne teme:** T2, T3, T4, T6, T9, T10, T11, T13, T15, T16, T17, T19, T20, T21, T22, T24, T25, T26**Aktivnosti:** A2, A3, A4, A6, A7, A10, A11, A13, A14, A20, A25**Nivo delovanja:** lokalni, nacionalni, međunarodni**Član krovnih organizacija:** FENS, Citizenship pact SEE,

Udruženje svetskih putnika, Volonterski centar Vojvodine,

Zelene organizacije u regionu (DEM youth, Zelena

omladina - Rumunija, Zelena omladina - Bugarska, Zelena

omladina - Madjarska), FYEG-Federation of Young

European Greens

Jezici: srpski, engleski

Komentari: Kampanja za zaštitu novogodišnjih četinaru „Hoćeš li da me kitiš i sledeće godine“, Zaštite i kreiranje parkova, Šumadija nije na prodaju, Međunarodni letnji kamp na Kopaoniku 2001., Omladinska razmena Novi Sad 2005.

BEOGRAD

Zero Waste Serbia*Zero Waste Serbia (ZWS)*

Preševska 4 11 000 Beograd, Srbija

Tel: +381 64 4291 343, +381 63 439 83

E-mail adresa: office@zerowasteserbia.org, mom-

cilovicz@sezampro.yu, nvranes@zerowaste.co.yu

WEB adresa: www.zerowasteserbia.org

Voda: Nebojša Vraneš, predsednik upravnog odbora**Kontakt osoba:** Željka Momčilović, menadžer**Godina osnivanja:** 2005**Vrsta registracije:** udruženje građana-nvo**Broj zaposlenih:** 3**Broj članova:** 145

Broj volontera: između 20-30

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS1, FS2, FS5, FS7, FS9, FS10

Glavne teme: T3, T11, T17, T19, T25

Aktivnosti: A1, A2, A3, A10, A11, A23

Nivo delovanja: regionalni

Član krovnih organizacija: Volvox, Zero Waste International

Jezici: engleski

Glavne publikacije:

- „BUDITE U SFERI RECIKLAŽE“ je naziv našeg trenutno aktuelnog, trogodišnjeg i velikog projekta, koji udruženje „Zero Waste Serbia“ sprovodi u saradnji sa institutom „Mihajlo Pupin“, koji je godinama vodeća ustanova u razvoju električnih i elektronskih komponenti i sistema i „Ministarstvom za nauku i zaštitu životne sredine“.

Komentari: Našu organizaciju čine odgovorne osobe iz sveta nauke, naprednih tehnologija i biznisa (doktori nauka, psiholozi, tehnolozi, ekonomisti, učitelji, pedagozi, zanatlije itd.). Članovi su organizovani po sistemu dobrovoljnosti, okupljeni oko ideje „Za Srbiju, zemlju bez otpada“, raznih strukovnih i obrazovnih profila.

- „ČISTA VODA ZA ČISTA SRCA“ - Povodom 22. aprila, Svetskog dana Planete zemlje, „Zero Waste Serbia“ uključila se po drugi put u akciju, donacijom dečjih vrtića. Pod parolom „Čista voda za čista srca“, a sa željom da naši najmlađi piju zdravu vodu, ovaj projekat obezbedio je desetinama beogradskih vrtića po hiljadu litara prirodne mineralne vode, uz korišćenje aparata za vodu.

BEOGRAD- SEDIŠTE,

OPERATIVNA KANCELARIJA- SUBOTICA

Centar za ekologiju i održivi razvoj (CEKOR)

Centre for Ecology and Sustainable Development (CEKOR)

Korzo 15/13 24000 Beograd - sedište, operativna

kancelarija - Subotica, Srbija

Tel: +381 24 523 191

Faks: +381 24 523 191

E-mail adresa: djnatasa@yahoo.com

WEB adresa: www.cekor.org

Voda: prof.dr. Miodrag Zlatic

Kontakt osoba: dipl.ing. Natasa Dereg

Godina osnivanja: 1999

Godina registracije: 1999

Vrsta registracije: Javna organizacija

Broj zaposlenih: 0

Broj članova: 15

Broj volontera: 2

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS1, FS6

Glavne teme: T10, T11, T12, T13, T14, T15, T16, T19, T23, T25, T26

Aktivnosti: A2, A5, A6, A8, A11, A13, A14, A17, A20, A21, A22, A24, A25

Nivo delovanja: lokalni, nacionalni, međunarodni

Član krovnih organizacija: volvox

Jezici: engleski

Glavne publikacije:

- Regional Workshop *“Community Based Rehabilitation of Degraded Lands of Central Balkan Mountains and Northern Turkey”* 2004
- Energy study - *“Arrested Development, energy efficiency and renewable energy in the Balkans”* May 2005
- Booklet *“Bridging the gap between EBRD’s rethorics and reality”* May 2005
- Leaflet *“What NGOs should know about EBRD?”* March 2005

Komentari: Konferencije i sastanci organizovani od strane CEKOR-a:

- Međunarodna konferencija *“Prirodni i socio-ekonomski efekti kontrole erozije u planinskim područjima”*, doprinos međunarodnoj godini planina, Beograd i Banja Vrujci 2002
- Međunarodna/regionalna radionica *“Community Based Rehabilitation of Degraded Lands of Central Balkan Mountains and Northern Turkey”* Beograd/Predejane 2004
- NVO trening o IFI u Beogradu, Srbija i Crna Gora, 2004 i 2005
- Učešće javnosti Grdelička klisura 2001
- Deleći Reku Tisu, 2000-2002
- GMO radio kampanja, 2001-2003
- Početak nove WOCAT 2003-2006
- Projekat sa CEE Bankwatch Network: Monitoring IFI u Srbiji i Crnoj Gori, 2004-2006

BEOGRAD/NOVI BEOGRAD

Prijatelji dece, Novi Beograd

Friends of Children, New Belgrade

(FCH NBGD/PD NBGD)

Jurija Gagarina 183 11070 Beograd/

Novi Beograd, Srbija

Tel: +381 11 2605 743, +381 11 165 946

Faks: +381 11 2605 743, +381 11 165 946

E-mail adresa: pdbngd@sbb.co.yu,

ponjavic@infosky.net

WEB adresa: www.prijateljidece.com

Voda: Suzana Ponjavic, Izvršni direktor/Generalni sekretar

Godina osnivanja: 1991

Godina registracije: 2003

Vrsta registracije: organizacija

Broj zaposlenih: 1

Broj članova: 274

Broj volontera: 1.026

Godišnji budžet: EUR 10,001-50,000

Izvor finansiranja: FS1, FS6, FS7, FS9

Glavne teme: T11, T17

Aktivnosti: A1, A2, A3, A4, A6, A7, A17, A19

Nivo delovanja: lokalni

Član krovnih organizacija: NVO/UNICEF Regional Network for Children za Srbiju, NANSEN DIJALOG CENTAR SRBIJA, SEECRAN

Jezici: engleski

Glavne publikacije:

- „Da sam Sunce“, zbornik radova iz projekata UNICEF-a
- „Deca pišu knjigu o svojim pravima“, 2003. „Prvi koraci“, zbornik radova najmladjih pesnika, 1993-1998.

Komentari: Promocija i primena „Konvencije o pravima deteta“ UN, aktivno učešće u životu dece i porodice, podsticanje kvalitetnog obrazovanja i rada sa decom i mladima, organizovanje masovnih manifestacija, pomoć organizacijama, udruženjima, ustanovama i pojedincima u radu sa decom i mladima, Kampanja „Ne izostavimo ni jedno dete“, projekti: „Bukvar dečjih prava“, „Sprečite nasilje nad decom“, Dečja nedelja, Više od igre - Dečje kreativne radionice.

BOR

Društvo mladih istraživača Bor

Association of Young Researchers Bor
(DMI Bor, AYR Bor)

Đorda Vajferta 11 19210 Bor, Srbija

Tel: +381 30 425 241

Faks: +381 30 425 241

E-mail adresa: mibor@ptt.yu, mibor@sezampro.yu,

ekobor@ptt.yu

WEB adresa: www.etos.co.yu/mibor

Voda: Dragan Randjelović, predsednik

Kontakt osoba: Toplica Marjanović, predsednik
Eko kluba DMI

Godina osnivanja: 1976

Godina registracije: 1985

Vrsta registracije: Udruženje

Broj zaposlenih: 2

Broj članova: 300

Broj volontera: 50

Godišnji budžet: EUR 10,001-50,000

Izvor finansiranja: FS1, FS3, FS6, FS7, FS9

Glavne teme: T2, T4, T11, T12, T13, T17, T18, T19, T21, T24, T25, T26

Aktivnosti: A2, A4, A5, A6, A7, A9, A10, A11, A14, A17, A18, A19, A20, A21, A22, A24, A25

Nivo delovanja: lokalni, regionalni

Član krovnih organizacija: Mladi istraživači Srbije, Dunavski ekološki forum, Savez ekoloških NVO VOLVOX, SEEN, CERi - Karpatska ekoregionalna inicijativa, Mountain forum

Jezici: engleski

Glavne publikacije:

- Bilten „Ekobor“, 16 brojeva od 2001,
- Zbornici radova naučnostručnog skupa o zaštiti prirode i prirodnim vrednostima, 13 izdanja od 1993,
- Projektne osnove učešća javnosti u donošenju LEAPa (2002),

- Preliminarna bibliografija o prirodi Karpatske Srbije (2004),
- Hidrogeološke karakteristike šire okoline Bora (1989),
- Kras Dubašnice, Gornjana i Majdanpeka (1998)

Komentari: Kampanje za donošenje LEAP Bor i Borskog okruga, povećanja uticaja građana na upravljanje rudničkim vodama, primenu novih tehnologija radi smanjenja zagađenja sliva Dunava, primenu Arhenske konvencije, lokalni akcioni plan zapošljavanja, smanjenje siromaštva održivim korišćenjem prirodnih resursa, ekološka istraživanja šireg područja Bora, organizovanje međunarodnog omladinskog radno istraživačkog eko kampa neprekidno od 1997, program Ekološki dani Bora.

BOR

Ekološki savez ekoagenda 7/1935

Ecological Union Ecoagenda 7/1935

MZ Brezonik BB 19210 Bor, Srbija

Tel: +381 63 8163 240

E-mail adresa: Janqca@yahoo.com

Voda: Miroslav Radisavljević, Predsednik

Kontakt osoba: Dragan Jankučić, Potpredsednik

Godina osnivanja: 0

Godina registracije: 0

Vrsta registracije: Javna organizacija

Broj zaposlenih: 0

Broj članova: 49

Broj volontera: 16

Godišnji budžet: Bez budžeta

Izvor finansiranja: FS10

Glavne teme: T2, T3, T4, T11, T17, T22, T24, T25, T26

Aktivnosti: A2, A3, A5, A6, A11, A20

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni

Član krovnih organizacija: Leap, Ekološki pokret Jugoslavije

Jezici: Srpski, Engleski

Glavne publikacije:

- Ekoagenda 7/1935 2003 god

Komentari: Akcija za postavljanje mernog mesta za 15-to minutno praćenje koncentracije SO₂ u Brezoniku kod Bora (vrednost 30000 eura), Akcija za plaćanje odštete ugroženim poljoprivrednim domaćinstvima Borske opštine (Krivelj Brezonik) usled dejstva otrovnog topioničkog dima na poljoprivredne kulture.

BRODAREVO

Nevladina organizacija Prijatelji

Brodarerva-Brodarevo

Friends of Brodarevo NGO

(„Prijatelji Brodareva“)

Igmanska br. 3. 31305 Brodarevo, Srbija

Tel: +381 33 777 152

Faks: +381 33 777 152

E-mail adresa: kues@ptt.yu

WEB adresa: www.brodarevo.info

Voda: Pusiya Izudin, predsednik Upravnog odbora

Kontakt osoba: Kurbegović Esad, potpredsednik UO

Godina osnivanja: 2003

Godina registracije: 2003

Vrsta registracije: Javna organizacija

Broj članova: 25

Broj volontera: 15

Godišnji budžet: Bez budžeta

Izvor finansiranja: FS10

Glavne teme: T11, T12, T17, T19, T24, T25, T26

Aktivnosti: A2, A4, A6, A10, A11, A17

Nivo delovanja: lokalni

Glavne publikacije:

- eko bilteni 2006, 100 primeraka

BUJANOVAC

Ekološko društvo Bujanovac

Bujanovac Environmental Society

Karadorda Petrovića 115 17520 Bujanovac, Srbija

Tel: +381 17 654 360, +381 17 652 997

Faks: +381 17 654 360

E-mail adresa: ecobusmi@ptt.yu i leapbu@ptt.yu

Voda: Snežana Milošević, predsednik

Godina osnivanja: 1996

Godina registracije: 1996

Vrsta registracije: Javna organizacija

Broj zaposlenih: 0

Broj članova: 341

Broj volontera: 341

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS1

Glavne teme: T2, T3, T4, T6, T10, T11, T12, T13, T14, T17, T18, T19, T21, T22, T24, T25, T26

Aktivnosti: A2, A4, A5, A7, A8, A13, A20, A21, A22

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni

Član krovnih organizacija: Volvox, Ekoloski pokret Srbije

Jezici: engleski, nemački

Glavne publikacije:

- *Zeleni putokaz - informator o radu Ekoloskog društva "Bujanovac", broj 1, godina 2002*
- *Zeleni putokaz - informator o radu Ekoloskog društva "Bujanovac", broj 2, godina 2004*
- *Zeleni putokaz - informator o radu Ekoloskog društva "Bujanovac", broj 3, godina 2006*
- *Ekoskola "Dolina Pčinje" - zbornik radova, broj 1, godina 2005*

Komentari: Tradicionalno obeležavamo 22. april - Dan planete zemlje, 5. jun - Svetski dan zaštite životne sredine, 4. oktobar - Dan zaštite životinja i 1. decembar - Dan borbe protiv SIDE. Organizovali smo ekološki istraživački program u predelu izuzetnih odlika - Dolina Pčinje. Uključeni smo u implementaciju Lokalnog ekoloskog akcionog plana opštine Bujanovac 2004-2008.

ČAČAK

Ekološko društvo Čačak

Ecological Society Čačak

Cara Dušana 34 32 000 Čačak, Srbija

Tel: +381 32 303 400

Faks: +381 32 303 401

E-mail adresa: ekoloskodrustvo@yahoo.com

Voda: Dejan Ignjović, predsednik izvršnog odbora

Kontakt osoba: Raško Gavrilović, potpredsednik izvršnog odbora

Godina osnivanja: 1999

Godina registracije: 2000

Broj zaposlenih: 0

Broj članova: 105

Broj volontera: 15

Godišnji budžet: Bez budžeta

Izvor finansiranja: FS10

Glavne teme: T4, T10, T11, T13, T17, T19, T25, T26

Aktivnosti: A2, A3, A4, A5, A9, A11, A14, A19, A20, A21, A22

Nivo delovanja: lokalni

Član krovnih organizacija: FENS, Dunavski forum,

Dunavski forum, Globalna mreža ekoloških organizacija

Jezici: srpski, engleski

Glavne publikacije:

- *Registar otkupljivaca sekundarnih sirovina Čačka, 2003.*

Komentari: Kampanja „Kamenolom na Jelici“, „Registar otkupljivaca sekundarnih sirovina Čačka, Kampanja „Sačuvajmo Jelke“.

ČAČAK

Planinarsko društvo „Kablar“

Kablar Mountaineering Club (PD "Kablar")

Kneza Miloša 11 32000 Čačak, Srbija

Tel: +381 32 371 416

Faks: +381 32 320 110

E-mail adresa: kablarpd@eunet.yu

WEB adresa: www.kablar.org.yu

Voda: Miloš Ivanović, predsednik PD „Kablar“

Godina osnivanja: 1951

Godina registracije: 2000

Broj zaposlenih: 0

Broj članova: 205

Broj volontera: 40

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS6, FS7, FS10

Glavne teme: T2, T3, T4, T11, T12, T13, T17, T18, T19, T21, T24, T25, T26

Aktivnosti: A2, A3, A4, A5, A6, A7, A10, A11, A14, A17, A18, A20, A22, A24

Nivo delovanja: lokalni, regionalni

Član krovnih organizacija: Planinarski savez Srbije,

Federacija nevladinih organizacija Srbije

Jezici: srpski, engleski, francuski

Glavne publikacije:

- Izrada registra otkupljivaca sekundarnih sirovina u saradnji sa ekološkim društvom Čačak (mart 2003),
- izrada kataloga izložbe fotografija „Čovek i planina“ (2001)

Komentari: Organizujemo Veliku Planinsku Trku-10 godina za redom sa preko 9,000 hiljada ucesnika, Organizujemo međunarodne ekspedicije, trenutno je u fazi realizacije projekat prečišćavanje otpadnih voda u seoskim domacinstvima-Biolagune(REC), zatim sa CRNPS realizujemo projekat „Ekoloski Edukacioni kamp-Rosci“, sa ACDI VOCA realizujemo projekat „Nadgradnja i adaptacija planinskog doma-Kablar“ u Ovčar Banji i td.

ČAJETINA

Zlatiborski krug

Zlatibor Circle

Slobodana Penezića bb 831210 Čajetina, Srbija

E-mail adresa: ziim@ptt.yu

Voda: Zorica Milosavljević ,predsednik Upravnog odbora

Kontakt osoba: ista osoba

Godina osnivanja: 2001

Godina registracije: 2001

Vrsta registracije: Udruženje

Broj zaposlenih: nema stalno zaposlenih

Broj članova: 17

Broj volontera: svi članovi su po potrebi vlonteri, a za realizaciju nekih aktivnosti angažuje se uvek po nekoliko, uglavnom mladih

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS2, FS6, FS9, FS11, FS12

Glavne teme: T11, T13, T17, T21, T25

Aktivnosti: A2, A4, A5, A6, A7, A8, A13, A22

Nivo delovanja: lokalni

Član krovnih organizacija:

Jezici: engleski i srpski

Glavne publikacije:

- nemamo naše licne publikacije, ali je naš rad objavljen u BCIF-ovom priručniku u kome su pomenuta predavanja o ekološkoj svesti i uvođenju ekoloških patrola po školama, „Pet godina Balkanskog fonda za podršku lokalnim inicijativama“ 2004.
- naš rad u izradi Strategije lokalnog ekonomskog razvoja je objavljen u „Local Economic Development“, IRD hq, 2006.

Komentari: akcije čišćenja i uređenja Čajetine, Zlatibora i Mackata, jačanje ekološke svesti (predavanja po mesnim zajednicama i školama i formiranje ekoloških patrola i sekcija po svim seoskim školama). Učešće u izgradnji Strategije lokalnog ekonomskog razvoja Opštine Čajetina (četiri naša člana), posebno smo bili angažovani u oblasti zaštite životne sredine, nagrade dece koja se bave ekologijom u saradnji sa lokalnim donatorima (privatnicima), sada smo u fazi izrade projekta o upravljanju otpadnim materijama, posebno sa naglaskom na kompostiranju organskih materija (tražimo donatora).

Učestvujemo u izradi svih strategija gde se pominje životna sredina. Osim u oblasti zaštite životne sredine, u prethodnim godinama smo realizovali niz socijalnih programa ili bili partneri u sličnim programima.

ĆUPRIJA

Ekološki pokret Ćuprija

Ćuprija Ecological Movement

Ivankovačka 49a 35230 Ćuprija, Srbija

Tel: +381 35 474 200

E-mail adresa: kima@medianis.net

Voda: Ksenija Milošević, predsednica UO

Godina osnivanja: 1991

Godina registracije: 2005

Vrsta registracije: Javna organizacija

Broj zaposlenih: 0

Broj članova: 83

Broj volontera: 20-40

Godišnji budžet: EUR 0-500

Izvor finansiranja: FS1, FS5, FS6, FS7

Glavne teme: T1, T2, T4, T7, T10, T11, T15, T17, T18, T19, T24, T25, T26

Aktivnosti: A2, A5, A6, A7, A10, A11, A16, A18, A19, A20, A22

Nivo delovanja: lokalni, regionalni

Član krovnih organizacija: Evropski pokret, REC, DEFYU

Jezici: engleski

Komentari: Projekat „Ćuprija Zelni grad“ u okviru koga je najveći broj aktivnosti a ima za cilj da kroz pozitivnu afirmaciju principa zaštite životne sredine podigne nivo svesti i razumevanja pre svega kod školske omladine i dece. U okviru projekata pokrećemo najrazličitije akcije poput: Nedelja zdrave hrane, Dan bez automobila, izložbe. U toku prošle godine imali smo na lokalnom opštinskom radiju emisiju dva puta mesečno. ali zbog promenjene politike u lokalnoj samoupravi ove godine emisije više nema.

DIMITROVGRAD

Planinarsko društvo „Caribrod“

Caribrod Mountaineering Association

(PD „Caribrod“)

Vidlič 36 18320 Dimitrovgrad, Srbija

Tel: +381 10 361 074

E-mail adresa: candus68@yahoo.com

WEB adresa: www.pdcaribrod.8m.com

Voda: Veselin Dr Veličkov, predsednik

Kontakt osoba: Mikan Andreev, sekretar

Godina osnivanja: 1992

Godina registracije: 1999

Vrsta registracije: Udruženje građana

Broj zaposlenih: 0

Broj članova: 30

Broj volontera: 30

Godišnji budžet: EUR 0-500
Izvor finansiranja: FS1, FS10
Glavne teme: T3, T4, T17, T18, T19, T21
Aktivnosti: A2, A10
Nivo delovanja: lokalni

DIMITROVGRAD

Prirodnjacko društvo „Natura Balkanika“

NGO Natura Balkanika (Natura Balkanika)

Balkanska 68 18320 Dimitrovgrad, R Srbija

Tel: +381 10 360 783

Faks: +381 10 360 783

E-mail adresa: balkanika@ptt.yu

Voda: Sneža Tošev-Milanov, Sekretar društva

Godina osnivanja: 2000

Godina registracije: 2001

Vrsta registracije: Udruženje

Broj članova: 10

Broj volontera: 15

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS1, FS5, FS6, FS8

Glavne teme: T1, T3, T4, T11, T17, T18, T19, T21

Aktivnosti: A2, A6, A9, A10, A11, A19, A22

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni

Član krovnih organizacija: Terras, Subotica

Jezici: bugarski, ruski, engleski

Glavne publikacije:

- 4 edukativna filma o autohtonim rasama

Komentari: Trogodišnji projekat „Centar za održivi razvoj sela“, koji je bio finansiran od strane nemačke humanitarne organizacije; Organizacija balkanskog sajma agrobiodiverziteta.

GUČA

Ekološko društvo Dragačevo

Dragačevo Ecological Society

Republike 72. 32230 Guča, Srbija

Tel: +381 32 855 760

Faks: +381 32 855 760

E-mail adresa: ekoguca@EUnet.yu

WEB adresa: www.dragacevo.com,

www.dragacevo.co.yu

Voda: Dušan R. Ivanović, Predsednik Izvršnog odbora

Godina osnivanja: 1998

Godina registracije: 1998

Vrsta registracije: Udruženje građana

Broj zaposlenih: Trenutno tri osobe

Broj članova: 80

Broj volontera: Oko 20, zavisno od programa i projekata.

Godišnji budžet: EUR 10,001-50,000

Izvor finansiranja: FS1, FS2, FS3, FS4, FS5, FS6, FS7, FS8, FS9, FS10, FS12

Glavne teme: T1, T2, T4, T8, T11, T13, T14, T17, T18, T19, T21, T22, T25, T26

Aktivnosti: A1, A4, A5, A6, A7, A9, A10, A11, A13, A14, A17, A19, A20, A21, A22, A23, A24

Nivo delovanja: lokalni, regionalni

Član krovnih organizacija: Teledom savez Srbije, FENS - Federacija nevladinih organizacija Srbije, Forum Dunavskog sliva - DEFYU, Volvox - Elektronska mreža ekoloških organizacija

Jezici: srpski, ruski, engleski

Glavne publikacije:

- Malina, kupina i krompir - proizvodnja zdravstveno bezbedne hrane, zaštita coveka i životne sredine, 2002, 10.000 komada knjiga besplatno podeljenih svakom poljoprivrednom domaćinstvu u Dragačevu,
- Zaštićena prirodna dobra Dragačeva - kalendar

Komentari: Osnova strategije rada Društva je Deklaracija

„Dragačevo-ka ekološkoj sredini“ koju je na predlog

Društva jednoglasno usvojila Opština Lucani, kao i

„Ekološku stolicu“ u radu opštine po pitanjima: Obnove,

zaštite i razvoja prirodnog, kulturnog i duhovnog nasleđa.

Uradili smo katastar prirodnih i kulturnih dobara u

Dragačevu, čija obrada i zaštita se realizuje. Staraoci smo

gotovo svih zaštićenih prirodnih dobara: Pećinskog

kompleksa „Rcanske pećine“ od 112 ha, prve privatne

šumske zajednice pod zaštitom u Srbiji „Radanova gora“,

pojedinačnih stabala drveća itd. Pokrenuli smo izrade

strateških ekoloških i ekonomskih dokumenata u

Dragačevu: Agro-ekološko-turistički razvoj Dragačeva, koji

je definisao resurse i odredio strategiju razvoja Dragačeva i

LEAP - koji ce identifikovati, proceniti i rangirati ekološke

probleme. Organizovali smo i pomagali brojne kulturne

događaje: Ekološku koloniju Dragačevo 2000, arheološka

iskopavanja Spomenika kulture „Gradina“ na planini Jelici,

izložbe slikara i vajara, izdavanje knjiga i publikacija. Preko

svojih poslovnih jedinica: Teledoma Guča i Lučani,

Telekolibe Kotraž, Humanitarna sekcija Zvončica,

Poslovni centar Dragačeva i Kulturno-umetnicko društvo

Dragačevo pomaže građanima i organizacijama u zaštiti

prirodnog, kulturnog i duhovnog nasleđa, kao i pomoć u

obavljanju svakodnevnih poslova.

KIKINDA

Udruženje ekologa Kikinde „GREEN PLACE“

Green Place Association of Ecologists of Kikinda

(UDEK „GREEN PLACE“)

Trg Srpskih dobrovoljaca 23 23300 Kikinda, Srbija

Tel: +381 64 217 8498, +381 23 410 230

E-mail adresa: udekgreenplace@yahoo.com

WEB adresa: www.greenplace.org.yu

Voda: Ljiljana Skoko, predsednik udruženja

Godina osnivanja: 1998

Godina registracije: 1998

Vrsta registracije: Udruženje građana

Broj članova: oko 100

Broj volontera: svi članovi su volonteri po potrebi

Godišnji budžet: EUR 0-500

Izvor finansiranja: FS1, FS5, FS6, FS7

Glavne teme: T1, T2, T10, T11, T21, T25, T26
Aktivnosti: A2, A4, A5, A6, A10, A11, A17
Nivo delovanja: lokalni, regionalni
Jezici: engleski, mađarski, ruski
Komentari: Oranizovanje i učešće u akcijama ozelenjavanja, održano oko 40 javnih tribina, učešće na seminarima, kampovima, u projektu „U carstvu ekologije“. Realizacija projekta „Okreni se i pogledaj, pokreni se... Rešenje je moguće“ idr.

KOCELJEVA

UE. udruženje građana Koceljeve za spas lopte

*Ecological Group of Koceljeva,
 Citizens for the Sake of a Ball
 For the sake of a ball (Za spas lopte)*
 23 septembar 6 15220 Koceljeva, Srbija
 Tel: +381 15 557 447
 Faks: +381 15 557 447

Voda: Živanović Slavko, predsednik
Kontakt osoba: Pavlović Vera, podpredsednik
Godina osnivanja: 1997
Godina registracije: 1997
Vrsta registracije: Javna organizacija
Broj članova: 180
Broj volontera: 180
Godišnji budžet: Bez budžeta
Izvor finansiranja: FS9, FS10
Glavne teme: T2, T4, T10, T11, T17, T19, T22, T24, T25, T26
Aktivnosti: A1, A2, A3, A4, A6, A7, A8, A10, A11, A13, A14, A17, A19, A20, A21, A25
Nivo delovanja: lokalni, regionalni
Član krovnih organizacija: Građanske inicijative
Jezici: engleski, nemački
Glavne publikacije:
 • Eko Koceljeva 2003, 3 broja godišnje, izlazi tri godine
Komentari: Čišćenje korita reke Tamnave i Rasnice, sakupljanje starih baterija i neonskih sijalica.

KOSJERIĆ

K-Town Group

K-Town Group
 Kneza Alekse Popovica 46 31260 Kosjerić, Srbija
 Tel: +381 64 2204 334
 Faks: +381 31 782 045
 E-mail adresa: ktowngroup@gmail.com
 WEB adresa: www.ktowngroup.org.yu

Voda: Predrag Diković, predsednik upravnog odbora
Kontakt osoba: Vladimir Radojičić, koordinator za projekte +381 64 2301 810
Godina osnivanja: 2003
Godina registracije: 2003
Vrsta registracije: udruženje građana
Broj članova: 70
Broj volontera: 20-50

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000
Izvor finansiranja: FS1, FS3, FS5, FS6, FS7, FS8, FS9, FS10
Glavne teme: T2, T11, T17, T19, T21, T25, T26
Aktivnosti: A1, A2, A3, A4, A6, A10, A13, A16, A17, A19
Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni, međunarodni
Član krovnih organizacija: FenS, Volvox, Forum Efe 07
Jezici: srpski, engleski, italijanski, francuski
Glavne publikacije:
Komentari: EKOSjerić, Bajka na zidu, Zajedno na reci, Kosjerić otvorenih vrata, Budućnost mladih u Kosjericu, Eurocitizens, Jačanje građanskog aktivizma, četiri međunarodna umetnička kampa i škola dostojna dece. Više o ovim projektima možete naći na našem sajtu: www.ktowngroup.org.yu.

KOSTOLAC

Nevladina organizacija „LOKALNA AGENDA 21 za Kostolac - Opština“

*NGO Local Agenda 21 for Kostolac
 Municipality (NVO „L. A. 21 za K.-O.“
 NGO „L. A. 21 for K.-M.“)*
 Stiška, 2. 12208 Kostolac, Srbija
 Tel: +381 12 243 040
 mob.: +381 63 7113 879
 E-mail adresa: la21kostolac@ptt.yu
 la21nikolic@gmail.com

Voda: Jovica Veljučić Kerulj, predsednik
Kontakt osoba: Nenad Nikolić, koordinator - stakeholder
Godina osnivanja: 2001
Godina registracije: 2001
Vrsta registracije: Javna organizacija
Broj zaposlenih: nema stalno zaposlenih
Broj članova: 17
Broj volontera: 17
Godišnji budžet: Bez budžeta
Izvor finansiranja: FS9
Glavne teme: T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8, T9, T10, T11, T12, T13, T14, T15, T16, T17, T18, T19, T20, T21, T22, T23, T24, T25, T26
Aktivnosti: A1, A2, A3, A4, A5, A6, A7, A8, A9, A10, A11, A13, A14, A16, A17, A18, A19, A20, A21, A22, A23, A25
Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni, međunarodni
Član krovnih organizacija: DEF YU, VOLVOX, Centar za razvoj neprofitnog sektora, Jugoslovensko društvo za zaštitu voda i druge naučne i strukovne organizacije, EFE, DEF, DG ENVIRONMENT New-NGO Forum
Jezici: engleski, francuski
Glavne publikacije:
 • Deklaracija o politici zaštite životne sredine Kostolca sa okolnim naseljima; 17. X 2001. god. Kostolac
 • Inicijativa za priznavanje Kostolca sa okolnim naseljima, prava na opštinu - Ministarstvu za lokalnu upravu; 6. III 2003. god.

- Zaštita Sopsotske grede od hidrozagađivanja u zoni eksploatacije kostolačkog ugljenog basena; Electra III; 2004. Herceg Novi
- Eksploatacija, prerada uglja i njen uticaj na životnu sredinu u kostolačkom ugljunosnom basenu; Regionem II; 2005. Tara
- Dobijanje biogasa iz organskog komunalnog otpada putem "brzih digestora" i mogućnost njegovog iskorištavanja u gorivim ćelijama; Regionem II; 2005. Tara
- Kapacitet izvorišta formiranih u aluvijalnim ravnima rečnih tokova i akumulacija; Konferencija voda 2005, JDZV - Kopaonik
- Rad EPS-a i njegov uticaj na životnu sredinu; Životna sredina ka evropi (Efe), Beograd 2006.
- Kostolac – jedna ekološka priča; Životna sredina ka evropi (Efe), Beograd 2006.
- Uticaj herbicida ATRAZINA na zive organizme; Životna sredina ka evropi (Efe), Beograd 2006.

Komentari: Naši najvažniji projekti:

- 2001. Projekat „Energetska efikasnost - toplifikacija Kostolca sa okolinom“
- Projekat „Protiv požarna zaštita Kostolca sa okolinom“
- Projekat „Podsticanja ekonomskog, ekološkog i sociološkog razvoja kostolačkog ugljenog basena“
- Projekat „Smanjenja zagađenja nutrientima reke Dunav kroz tehnologije obnovljivih izvora energije“
- Projekat „Reciklaža pepela i njegovo korišćenje u građevinarstvu, putogradnji i vodoprivredi“
- Projekat „Reciklaža otpada i neškodljivo uklanjanje i uništavanje medicinskog i drugog otpasnog otpada“
- 2002. Projekat „Zaštita Sopsotske grede od hidrozagađivanja i očuvanje resursa zdrave vode za pice“
- 2003. Projekat Zaštita kulturno-istoriske baštine (VIMINACIJUM, srednjevekovno BRANIČEVO, Rudarsko urbano naselje „Majdan“).
- 2004. Projekat „Rešavanje stambenih problema socialno ugroženih i interno raseljenih lica, Roma, kroz izgreadnju jeftinih energetske efikasnih stambenih objekata“
- 2005. Projekat „Integrisanja Kostolca i okoline u sisteme evroregiona i njegovo uključivanje u evropske integracije“
- Projekat „Prezentacija investicionih i turističkih potencijala Kostolca i okoline i privlačenje investicija u region kostolačkog ugljenog basena“
- Projekte smo doveli do granice, kada dalji tok realizacije zavisi od političkih struktura vlasti opštine Požarevac, EPS-a i Vlade Republike Srbije.

KRAGUJEVAC

Nepušački edukativni centar - RP

*Nonn-Smoking Education Centre - RP
(NEC - RP)*

Igumana Pajsija 10 34000 Kragujevac, Srbija
Tel: +381 34 862 102

Faks: +381 34 862 102

E-mail adresa: necrpkg@yahoo.com

Voda: Milisav Pajević, analitičar NEC-RP, predsednik Upravnog odbora

Kontakt osoba: Slavka Morača, generalni sekretar

Godina osnivanja: 2003

Godina registracije: 2003

Vrsta registracije: Javna organizacija

Broj zaposlenih: 0

Broj članova: 26

Broj volontera: 20

Godišnji budžet: EUR 501-1,000

Izvor finansiranja: FS1, FS3, FS5, FS6, FS7, FS8, FS9, FS10, FS11

Glavne teme: T2, T7, T9, T11, T17, T18, T19, T22, T24, T25

Aktivnosti: A2, A3, A4, A6, A7, A10, A11, A14, A15, A19, A21, A22, A23, A24

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni

Član krovnih organizacija: FENS i Forum EFE 07

Jezi: srpski, makedonski, slovenski, hrvatski, bošnjački, engleski, ruski

Glavne publikacije:

- Nepušački edukativni centar - RP izdaje dvomesečnu publikaciju Nepušački bilten NEC, ISSN-1451-7809, kao glasilo nepušača Srbije i Crne Gore, do sada je objavljeno 10 brojeva. Takođe, izdajemo i periodičnu publikaciju Ekološki bilten Eko - NEC, ISSN-1452-2829

- **Komentari:** Nepušački edukativni centar - RP realizovao je projekte „Nepušački bilten NEC za afirmaciju građana i NVO sektora“ (2004.godine), „Crtežom i stihom protiv pušenja i alkohlizma“ (2005.godine), kao i Okrugli sto „Nepušenje i srpska tranzicija“ (10.12.2004.godine). Sproveli smo više istraživanja od kojih izdajamo „Istraživanje duvanskog tržišta u Kragujevcu“ (2003/2004. godine) i „Opušak građanske nekulture“ (2005. godine). Za protekle dve godine Udruženje je izdalo pedesetak saopštenja za javnost u kojima je podizalo svest građana o štetnostima konzumiranja duvana i posledicama pušenja po zdravlje ljudi i zagađenje životne sredine. Nepušački edukativni centar.
- RP postigao je značajne propagandne rezultate u kampanjama protiv pušenja i u zaštiti životne sredine u Kragujevcu i Šumadiji.

KRAGUJEVAC

Udruženje građana EKO-PARK

Eco-Park (EKO-PARK, ECO-PARK)

Neznanog junaka 6/16 34000 Kragujevac,
Republika Srbija

Tel: +381 64 613 2051

E-mail adresa: nvo_ekopark@yahoo.com

Voda: Ivona Kostić, predsednik Upravnog odbora

Kontakt osoba: Mirjana Milenković, zamenik predsednika UO

Godina osnivanja: 2006

Godina registracije: 2006

Vrsta registracije: udruženje građana
Broj zaposlenih: trenutno nemamo zaposlenih
Broj članova: 11
Broj volontera: 5
Godišnji budžet: Bez budžeta
Izvor finansiranja: FS7, FS9, FS10
Glavne teme: T2, T5, T6, T7, T11, T12, T13, T16, T17, T19, T21, T24, T25, T26
Aktivnosti: A2, A3, A4, A5, A6, A7, A8, A9, A10, A11, A13, A14, A19, A20, A23, A24, A25
Nivo delovanja: lokalni
Jezici: engleski, nemački
Komentari: poslednja akcija koja je održana u saradnji sa gradskim zelenilom grada Kragujevca je obeležavanje 5. juna svetskog dana zaštite životne sredine u čemu je učestvovalo preko 20 osnovnih škola, uz dobru medijsku podršku, u okviru čega je i urađena promocija parka u liniji vodi u Kragujevcu.

Kragujevac

Udruženje za holističko očuvanje zdravlja ANTARES

NGO Antares Association for Holistic Health Care (NVO ANTARES NGO ANTARES)

Brace Poljakovic 1/30 34000 Kragujevac, Srbija

Tel: +381 64 181 45 74

E-mail adresa: kgantares@yahoo.com

Vođa: Aca Lupsic, predsednik upravnog odbora

Godina osnivanja: 2004

Godina registracije: 2004

Vrsta registracije: udruženje građana

Broj zaposlenih: 2

Broj članova: 37

Broj volontera: prema potrebi

Godišnji budžet: EUR 501-1,000

Izvor finansiranja: FS3

Glavne teme: T1, T2, T5, T6, T10, T11, T13, T15, T17, T19, T21, T22, T23, T24, T25, T26

Aktivnosti: A1, A2, A5, A6, A7, A11, A14, A20, A24

Nivo delovanja: lokalni

Jezici: srpski, engleski

Komentari: niz predavanja o novim naučnim dostignucima koja doprinose očuvanju ljudskog zdravlja.

Kraljevo

Asocijacija za razvoj ibarske doline

Ibar Development Association (IDA)

Omladinska 2/44 36000 Kraljevo, Srbija

Tel: +381 36 3131 403, +381 63 80 92 202

Faks: +381 36 372 240

E-mail adresa: ibarda@ptt.yu

Vođa: Dragan Roganović, predsednik UO

Godina osnivanja: 2001

Godina registracije: 2001

Vrsta registracije: Udruženje

Broj zaposlenih: 1

Broj članova: 21

Broj volontera: 10

Godišnji budžet: EUR 10,001-50,000

Izvor finansiranja: FS1, FS2, FS3, FS5, FS6, FS9, FS10

Glavne teme: T1, T3, T4, T8, T10, T11, T12, T13, T17, T18, T19, T20, T21, T25, T26

Aktivnosti: A1, A2, A4, A5, A6, A7, A9, A10, A11, A13,

A15, A16, A17, A18, A19, A20, A21, A24, A25

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni, međunarodni

Član krovnih organizacija: FENS

Jezici: Engleski

Glavne publikacije:

- Držanje mlečnih krava-kratki kurs
- Mogućnosti održivog razvoja poljoprivrede i turizma u PP „Golija“
- Organizacije poljoprivrednika u Srbiji

Komentari:

- Podrška proizvođačima mleka severnog Kosova.
- Ekonomska revitalizacija centralne Srbije kroz razvijanje vo'arske proizvodnje.
- Mogućnosti održivog razvoja poljoprivrede i turizma u PP „Golija“.
- Istraživanje farmerskih organizacija u Srbiji.

Kraljevo

Ekološki Pokret „Ibar“ Kraljevo

Ibar Environmental Movement, Kraljevo (Ekoibar)

ul. Olge Jovičić 12/16 ili ul. Četvrtog Kraljevačkog

Bataljona bb Ekokuca 36 000 Kraljevo, Srbija

Tel: +381 36 320 650, +381 36 232 704

Faks: +381 36 320 650

E-mail adresa: ekoibar@yahoo.com

WEB adresa: www.ekoibar.org.yu

Vođa: Pavlović Miroslav - Direktor

Kontakt osoba: Nebojša Dimitrijević - Predsednik

Godina osnivanja: 1990

Godina registracije: 1990

Vrsta registracije: udruženje građana

Broj zaposlenih: 0

Broj članova: 250

Broj volontera: 40

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS1, FS6

Glavne teme: T11, T12, T13, T17, T19, T21, T24, T25, T26

Aktivnosti: A1, A2, A3, A4, A5, A6, A7, A9, A10, A11, A13, A14, A17, A18, A19, A20, A24

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni

Član krovnih organizacija: Savez Ekoloških pokreta

Jugoslavije

Jezici: Engleski

Komentari: Projekti:

- Učešća javnosti/ Arhuska konvencija/, Inicijativa za LEAP, Održivi razvoj - podržao REC
- Projekat: Lokalno partnerstvo za ekološku sigurnost Kampanje:
- Čišćenje grada, Uredjenje obale reke Ibar, Dan bez automobila, Spasimo jelke
- Ekološke slikarske kolonije: Maglič, Ibar nasa slika,
- Izložbeno edukativne manifestacije: Izložba cveća, Dani glijiva

KRČEDIN, OPŠTINA INDIJA

Ekološko udruženje za lokalno održivi razvoj

Environmental Society for Local Sustainable Development (EKO-LOR)

Nade Janošević 4 22325 Krcedin, Opština Indija, Srbija

Tel: +381 22 500 307

Faks: +381 22 500 307

E-mail adresa: eko_lor_krcedin@yahoo.com

Voda: Akleksandra Gavrić, predsednik Upravnog odbora

Kontakt osoba: Vidosava Stefanović, predsednik

Nadzornog odbora

Godina osnivanja: 2005

Godina registracije: 2005

Vrsta registracije: udruženje građana

Broj zaposlenih: nema zaposlenih

Broj članova: 35

Broj volontera: 8

Godišnji budžet: EUR 501-1,000

Izvor finansiranja: FS2

Glavne teme: T1, T11, T18, T19, T21

Aktivnosti: A2, A5, A7, A14, A18, A20, A24

Nivo delovanja: lokalni

Jezici: engleski, španski

Komentari:

- Dosadašnje aktivnosti bile su usmerene na obeležavanje značajnih datuma iz oblasti ekologije (Akcija -Spasimo jelke, Dan dez cigareta, Dan voda i dr.)
- U aprilu tekuće godine organizovan je sajam cveća u centru Indije.
- U saradnji sa dve NVO sa teritorije opštine Indija, u centru grada je povodom obeležavanja 5. juna održana ekološka manifestacija - Zeleni putokazi.
- Udruženje trenutno realizuje projekat „Budimo deo rešenja, a ne deo problema“ koji se odnosi na aktivno uključivanje mladih u društvo i izgradnju civilnog društva.

KRUŠEVAC

Kruševački Ekološki Centar

Kruševac Ecological Centre (KEC)

Nova Balšićeva 15/13 37000 Kruševac, Srbija

Tel: +381 37 410 840

Faks: +381 37 410 840

E-mail adresa: kecpb@ptt.yu

Voda: Bratislav Poprašić, predsednik UO

Godina osnivanja: 2000

Godina registracije: 2000

Vrsta registracije: NVO

Broj zaposlenih: 0

Broj članova: 15

Broj volontera: 1.2

Godišnji budžet: EUR 10,001-50,000

Izvor finansiranja: FS1, FS2, FS3, FS6, FS8

Glavne teme: T1, T3, T4, T10, T11, T12, T13, T14, T15, T17, T18, T19, T20, T21, T22, T24, T25, T26

Aktivnosti: A1, A2, A3, A4, A5, A6, A7, A8, A9, A10, A11, A13, A14, A16, A17, A18, A19, A20, A21, A22, A23, A24

Nivo delovanja: nacionalni

Član krovnih organizacija: Volvox

Jezici: engleski, nemački, ruski

Glavne publikacije:

- „Zaštita i gajenje lekovitog i aromatičnog bilja“ 2005

Komentari: „Ubirajući svoje, prirodi ostavljaš prirodno“, „Kruševački lokalni ekološki parlament - KLEP“

KURŠUMLIJA

Centar za Razvoj i Saradnju Regiona

Centre for Regional Cooperation and Development (CRSR)

Mihajla Pupina 2/12 18430 Kuršumlija, Srbija

Tel: +381 27 381 034, +381 63 7788 839

Faks: +381 27 381 034

E-mail adresa: loki@ptt.yu, bojmi@medianis.net

Voda: Bojan Miletić, projekt menadžer

Godina osnivanja: 2004

Godina registracije: 0

Vrsta registracije: Nevladina organizacija (udruženje građana)

Broj članova: 24

Broj volontera: 20-100

Godišnji budžet: Bez budžeta

Izvor finansiranja: FS1, FS6, FS9

Glavne teme: T7, T8, T11, T13, T17, T19, T21, T25, T26

Aktivnosti: A2, A3, A4, A6, A10, A11, A22

Nivo delovanja: lokalni

Član krovnih organizacija: crmps (Centar za Razvoj

NeProfitnog Sektora

Jezici: srpski, engleski

Glavne publikacije:

Komentari: MERCY CORPS (organizovanje volontera i čišćenje dela obale reke Kosanice i propratna aktivnost edukacije mladih učenika srednjih škola)

LAZAREVAC – BEOGRAD

Ekološko društvo „Barosevac“ Barosevac

Barosevac Ecological Association (EKO-BAR)

11565 Lazarevac - Beograd, Srbija

Tel: +381 11 8158 513

Faks: +381 11 8158 513

E-mail adresa: ekobar@absolutok.net

WEB adresa: www.ekobar.org.yu

Voda: Tošić Zoran, predsednik UO

Godina osnivanja: 2003

Godina registracije: 2003

Vrsta registracije: udruženje građana

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS2, FS10

Glavne teme: T11, T17, T18, T19, T25, T26

Aktivnosti: A4, A10

Nivo delovanja: lokalni

Član krovnih organizacija: Ekounija Lazarevac

Komentari: Akcije čišćenja, ozelenjavanje, bunar tehničke vode, rad sa decom

LAZAREVAC – VREOCI

Ekološko društvo „Vreoci“

Vreoci Ecological Association (ED Vreoci)

Dise Djurdjevića 91 11560 Lazarevac - Vreoci, Srbija

E-mail adresa: edvreoci@absolutok.net

Voda: Lukić Tiberijus, president

Kontakt osoba: Zoran Antonijević, secretary

Vrsta registracije: civic association

Broj zaposlenih: 0

Broj članova: 1000

Broj volontera: oko 20

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS2

Glavne teme: T11, T17, T18, T19, T25, T26

Aktivnosti: A2, A3, A4, A6, A7, A10, A11, A13, A14, A15, A18, A19, A25

Nivo delovanja: lokalni

Član krovnih organizacija: Ekounija Lazarevac

Jezi: English, French, German

LESKOVAC

FORUM ZA ROMSKU INICIJATIVU

Forum for the Roma Initiative (FRI)

Naselje Slavka Zlatanovića Ulica devata broj 2 16

000 Leskovac, Srbija

Tel: +381 16 281 243

Faks: +381 16 281 243

E-mail adresa: macadj@info-net.co.yu

Voda: Kurtić Tane, predsednik Upravnog odbora

Godina osnivanja: 0

Godina registracije: 0

Vrsta registracije: Javna organizacija

Broj zaposlenih: nijedan

Broj članova: 25

Broj volontera: po potrebi svi smo volonteri

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS1, FS5, FS6, FS9

Glavne teme: T11, T13, T19, T24, T25, T26

Aktivnosti: A2, A3, A4, A5, A6, A7, A9, A10, A14, A19, A20

Nivo delovanja: lokalni

Član krovnih organizacija: FENS, GRADANSKI SAVET OPŠTINE LESKOVAC, Cards-mreža manjinskih NVO u Srbiji, Crno Gori i Albaniji

Jezi: Romski, srpski, engleski, ruski

Komentari:

- Dobrom koordinacijom, edukativnim akcijama i kampanjom uspešnije je započeo proces sagledavanja društveno – ekonomskih i socijalnih problema Roma koji su ovom prilikom zasnovani da nučno istraživačkim metodama.
- Organizovanjem kampanja pozvala je sve ljude (Rome i ne-Rome) dobre volje da postanu aktivni učesnici u procesu i akciji prevazilažanja i iskorenjavanja vekovno zastarelih navika, a stvaranje kvalitetnih odnosa i gajanje civilizovane samosvesti. Takođe su im pruženi realni i precizni podaci o pravima nacionalnih manjina, problemima i perspektivama Roma.
- U organizaciju su uključeni ljudi svih starosnih dobi, obrazovanja, pola, socijalnog stanja. Ostvareni su uslovi za početak aktivne saradnje sa nevladinim organizacijama, građanskim inicijativama i domaćim i stranim fondacijam.
- Uspostavljena je dobra saradnja sa Edukacionim centrom Leskovac, Resurs centrom Leskovac, Romskim centrom za južnu Srbiju Leskovac, UNDP-om i CHF u Leskovcu. Ostvareni su uslovi za aktivnu saradnju sa Lokalnom samoupravom, organizacijama i institucijama. Uspostavljena dobra saradnja sa romskim organizacijama. Uspostavljena saradnja sa pojedinim Ministarstvima i institucijama Vlade Republike Srbije i Crne Gore. Uspostavljena je veoma dobra saradnja sa osnovnim i srednjim školama u Leskovcu.
- Postali smo osnivači i članovi Fondacije nevladinih organizacija Srbije i Građanskog saveta Opštine Leskovac. Učestvovali smo na Osnivačkoj-Elektorskoj Skupštini Nacionalnog romskog saveta. Aktivno učestvovali u javnoj raspravi Strategije održivog razvoja Opštine Leskovac. U saradnji sa Ministarstvom za prava nacionalnih manjina Srbije i Crne Gore, Ministarstvom prosvete i sporta R. Srbije, Nacionalnim savetom Roma Srbije i CrnoGore i inostranim fonderima pokrenuta je kampanja pozitivne diskriminacije upisa romske dece u srednje škole i na fakultete, kao i besplatna podela knjiga od I do VIII razreda osnovne škole. U cilju jačanja nevladionog sektora odnosno izgradnji kapaciteta nevladinih organizacija nesebično smo pružili realne vidove pomoći razvojnih programa i pružili svestranu pomoć pri formiranju NVO organizacija i udruženja građana Roma u Leskovcu i Jablaničkom okrugu. Koristeći Strategiju smanjenja siromaštva u R. Srbiji i Strategiju davanja novih ovlašćenja Romima posebne aktivnosti usmerili na one delove koje se odnose na romski narod.

Realizovali smo sledece projekte:

- „Škola za mlade romske lidere“
- „Promenimo život“
- Projekt odobren od Svetske banke

U saradnji sa Edukacionim centrom iz Leskovca učestvovali smo u projektu Evropske perspektive na temu „Status Roma na Balkanu“.

LJUBOVIJA

Kriva Drina

“Bent” River Drina

Donja Bukovica bb. 15320 Ljubovija, SRBIJA

Tel: +381 64 311 3049

E-mail adresa: krivadrina@ptt.yu

WEB adresa: www.krivadrina.cjb.net

Voda: Dragana Stojanović, predsednik

Kontakt osoba: Milan Stojanović, zamenik predsednika

Godina osnivanja: 2006

Godina registracije: 2006

Vrsta registracije: ekološko udruženje građana

Broj članova: 35

Broj volontera: 7

Godišnji budžet: Bez budžeta

Izvor finansiranja: FS1, FS3, FS5, FS6, FS7, FS8, FS9, FS10, FS11, FS12

Glavne teme: T2, T3, T4, T11, T12, T13, T17, T19, T20, T21, T22, T24, T25, T26

Aktivnosti: A1, A2, A4, A5, A6, A7, A11, A14, A15, A19, A25

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni, međunarodni

Jezici: srpski

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni, međunarodni

Jezici: engleski

Komentari: „Malo dobre volje da živimo bolje“ je mala ekološka akcija mladih (krečenje grafita, skidanje plakata, farbanje i oslikavanje zidova na mestu „Da se mladi izraze“, uređenje i čišćenje parka, postavljanje novih klupa u parku) koja je kao lavina pokrenula mnoga događanja u opštini na polju zaštite životne sredine, čišćenja grada i okoline, ekološke edukacije, ekološke patrole, regionalne deponije, inaktivacije med. opasnog otpada, lobiranje za rad na LEAP, medijska kampanja.

LOZNICA

„Koreni“-Loznica

Roots - Loznica

1. maja br. 1, 15316 Banja Koviljača 15300 Loznica, Srbija

Tel: +381 15 815 045, +381 64 3479 187

E-mail adresa: nvo_koreni@info.net

Voda: Mijatović Miroslav, menadžer

Kontakt osoba: Babić Milena, sekretar

Godina osnivanja: 0

Broj zaposlenih: 30

Broj članova: 45

Broj volontera: 10

Godišnji budžet: Bez budžeta

Glavne teme: T2, T3, T11, T12, T13, T17, T20, T21, T24, T25, T26

Aktivnosti: A1, A2, A3, A4, A10, A11, A13, A14, A20, A22

Nivo delovanja: lokalni

Jezici: srpski, engleski

Komentari: organizacija u osnivanju

LOZNICA

ISKRA - Loznica

SPARK-Loznica

Bulevar Dositeja Obradovića 58 15300 Loznica, Srbija

Tel: +381 15 877 378

Faks: +381 15 877 378

E-mail adresa: iskraloz@yahoo.com

WEB adresa: www.nvo-loznica.net

Voda: Nada Đurić, predsednik UO

Godina osnivanja: 2005

Godina registracije: 2005

Vrsta registracije: NVO

Broj članova: 30

Broj volontera: 30 - 100

Godišnji budžet: EUR 5,001-10,000

Izvor finansiranja: FS1, FS2, FS3, FS6, FS8, FS9

Glavne teme: T11, T13, T17, T18, T19, T20, T21, T24, T25, T26

Aktivnosti: A1, A2, A3, A4, A5, A6, A11, A13, A14, A15, A19, A20, A22, A23, A24, A25

MOROVIĆ-ŠID

„EKO-KAMP“

Eco-Camp (“ECO-CAMP”, „EKO-KAMP“)

Kralja Petra I 16/2 22245 Morović-Šid, Srbija

Tel: +381 22 736 156

Faks: +381 22 736 300

E-mail adresa: ekokamp@yahoo.com

WEB adresa: www.srem-morovic.com

Voda: Dejana Jovanović, predsednik

Kontakt osoba: Željko Prskalo-Limun, PR,

limunex@yahoo.com, +381 65 888 7 111

Godina osnivanja: 0

Godina registracije: 2004

Vrsta registracije: NVO-udruženje građana

Broj zaposlenih: 3

Broj članova: preko 50, u toku je primanje novog članstva

Broj volontera: 5-20 zavisno od vrste i obima aktivnosti

Godišnji budžet: EUR 5,001-10,000

Izvor finansiranja: FS1, FS5, FS7, FS9, FS10

Glavne teme: T1, T2, T3, T4, T11, T17, T18, T19, T21, T25, T26

Aktivnosti: A1, A2, A4, A9, A10, A11, A14, A17, A20, A21, A22, A24

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, međunarodni

Član krovnih organizacija: Zelena mreža, razmena podataka i iskustava sa srodnim organizacijama, Saradnja sa srodnim organizacijama iz BiH i Hrvatske, imamo predstavnika u nacionalnom timu koji deluje u sastavu REC-a

Jezici: srpski, hrvatski, slovenski, engleski

Glavne publikacije:

- Izdavanje sopstvenog glasila „Šidski glas“ i „Morovički glasnik“, revija za društvena pitanja „Panonski dijalozi“, obrada ekoloških tema, štampanje flajera sa ekološkim sadržajem, štampanje materijala za promociju turističkih i uopšte privrednih potencijala.

Komentari: Organizovanje radnih kampova, akcija čišćenja vodenih površina i divljih deponija, edukacija članstva i građana o zaštiti životne sredine i održivom razvoju. Izuzetno dobra saradnja sa javnim preduzećima (Vode-Vojvodine, Vojvodina-šume, Železnice Srbije), dubrenje obradivih površina sa rečnim talogom u cilju izmuljavanja reka i proizvodnje zdrave hrane i dr.

MOROVIĆ-ŠID

Omladinski klub „Morović“

Youth Club Morović

(O. C. Morovic, O. K. Morovic)

Kralja Petra I 16/1 22245 Morović-Šid, Srbija

Tel: +381 22 736 156, +381 22 736 902

Faks: +381 22 736 300

E-mail adresa: okmorovic@yahoo.com

WEB adresa: www.srem-morovic.com

Voda: Tijana Grubač, predsednik

Kontakt osoba: Željko Prskalo-Limun, PR, limunex@yahoo.com, +381 65 888 7111

Godina osnivanja: 0

Godina registracije: 1996

Vrsta registracije: NVO-udruženje građana

Broj članova: 189

Broj volontera: do 50

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS1, FS5, FS7, FS9, FS10

Glavne teme: T2, T3, T11, T17, T18, T19, T21, T25, T26

Aktivnosti: A2, A4, A9, A10, A11, A14, A17, A20, A21, A22, A24

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, međunarodni

Član krovnih organizacija: Zelena mreža, razmena podataka i iskustava sa srodnim organizacijama. Saradnja sa srodnim organizacijama iz BiH i Hrvatske, REC, imamo predstavnika u nacionalnom timu koji deluje u sastavu REC-a

Jezici: srpski, hrvatski, slovenski, engleski

Glavne publikacije:

- Izdavanje sopstvenog glasila „Šidski glas“ i „Morovički glasnik“, revija za društvena pitanja „Panonski dijalozi“, obrada ekoloških tema, štampanje flajera sa ekološkim sadržajem, štampanje materijala za promociju turističkih i uopšte privrednih potencijala.

Komentari: Organizovanje radnih kampova, akcija čišćenja vodenih površina i divljih deponija, edukacija članstva i građana o zaštiti životne sredine i održivom razvoju. Izuzetno dobra saradnja sa javnim preduzećima (Vode-Vojvodine, Vojvodina-šume, Železnice Srbije), dubrenje obradivih površina sa rečnim talogom u cilju izmuljavanja reka i proizvodnje zdrave hrane i dr.

NIŠ

EKOpolis

EKOpolis (EKOpolis)

Voždova 13 18000 Niš, Srbija

Tel: +381 64 3233 536, +381 18 522 228

Faks: +381 18 521 312

E-mail adresa: ekopolis@bankerinter.net

WEB adresa: www.ekopolis.org.yu

Voda: Dragan Vidojković, predsednik Upravnog odbora-menadžer

Godina osnivanja: 2002

Godina registracije: 2005

Vrsta registracije: udruženje građana

Broj članova: 462 (64)

Broj volontera: 64

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS2, FS5, FS7, FS9, FS10

Glavne teme: T2, T3, T4, T6, T7, T10, T11, T13, T14, T15, T17, T18, T19, T20, T21, T24, T25, T26

Aktivnosti: A1, A2, A3, A5, A6, A7, A11, A14, A17, A19, A20, A21, A24

Nivo delovanja: nacionalni, međunarodni

Član krovnih organizacija: EKOforum, Protecta, CRNPS, Savez izviđača, Planinarski savez, SKGO, Forum potrošača, Udruženje za lekovitost bilje „Dr Jovan Tucakov“, Grupa od 25 organizacija u okviru saradnje sa Ministarstvom za nauku i zaštitu životne sredine, MANS, Expedito, Lynx

Jezici: engleski, italijanski, bugarski, makedonski

Glavne publikacije:

- EKOPOLIS je izvršni producent tv emisije o ekologiji u kojoj se ostvaruje edukacija i svestrano informisanje javnosti, posebno mladih, etničkih zajednica, o aktivnostima i dostignućima u ovoj oblasti (principi Arhuske konvencije), razmena znanja, iskustva

Komentari:

- EKOPOLIS je udruženje, koje ostvaruje informativno-dokumentacionu ulogu, istraživačkog, komunikacionog i savetodavnog centra, podstiče razvoj ekološke svesti i formiranje aktivnog odnosa lokalnog stanovništva-posebno dece i omladine prema životnoj sredini, humanijem i zdravijem životu u Srbiji i Crnoj Gori, Regionu: Niš – Sofija - Skoplje (EUROBALKAN), u Gradu Nišu. Ostvaruje od 2002. godine (podrška Banker co) tv produkciju-serijal tv emisija o ekologiji-održivom razvoju, organizuje Međunarodnu smotru ekološkog i arheološkog filma EKOPOLISfest, tematske izložbe, tribine, škole, sajmove, festivale (čaja, vode, hortikulture a u

pripremi i festival organske hrane), promoter je svetske ekološke kampanje "Clean up the World".

- U okviru EKOPOLIS mreže okuplja novinare, filmske i tv autore koji izveštavaju i stvaraju u ovoj oblasti. EKOPOLIS je po pozivu Ministarstva nauke i zaštite životne sredine Srbije, od 2006. aktivno uključen u projekat unapređenja svesti građana Srbije o zaštiti životne sredine i održivom razvoju.

NIŠ

Centar za razvoj građanskog društva

Centre for Civil Society Development

(PROTECTA)

Obrenovićeve bb, TPC Kalca, lam. B/1, lok. 43
18000 Niš, Srbija

Tel: +381 18 522 788, +381 18 514 360

Faks: +381 18 522 788

E-mail adresa: centar@protecta.org.yu

WEB adresa: www.protecta.org.yu

Voda: Milan Stefanović, izvršni direktor

Godina osnivanja: 1998

Godina registracije: 1998

Vrsta registracije: NVO

Broj zaposlenih: 7

Broj članova: 15

Broj volontera: 60

Godišnji budžet: EUR 50,001-100,000

Izvor finansiranja: FS1, FS3, FS6

Glavne teme: T11, T19, T24, T25

Aktivnosti: A2, A3, A4, A6, A7, A9, A10, A11, A14, A19, A20

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni

Član krovnih organizacija: Srpski savet za izbeglice, Volvox

Jezici: engleski, srpski, bugarski

Komentari: U zadnje tri godine uradjena tri projekta, Eko festival, Veliko prolećno spremanje i projekat „Kako da i ja budem koristan“ koji je upravo završen.

NIŠ

Eko eho

Eco Echo

Bojnička 20, Brzi Brod 18000 Niš, Srbija

E-mail adresa: info@ekoeho.org

WEB adresa: www.ekoeho.org

Voda: Aleksandar Milić, Predsednik

Kontakt osoba: Tatjana Cvetković, projekt menadžer

Godina osnivanja: 2004

Godina registracije: 2004

Vrsta registracije: udruženje građana

Broj članova: 40

Broj volontera: 30

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS6

Glavne teme: T1, T2, T4, T11, T12, T13, T17, T19, T20, T21, T24, T25, T26

Aktivnosti: A2, A3, A4, A7, A10, A11, A13, A14, A20

Nivo delovanja: lokalni

Jezici: srpski, engleski

NIŠ

Ekspertski centar FORUM

(Centar za održivi razvoj)

The Expert Centre Forum

(Centre for Sustainable Development)

(Center FORUM, Centar FORUM)

Nade Tomić 15-a 18000 Niš, Srbija

Tel: +381 18 525 040

Faks: +381 18 525 040

E-mail adresa: prometej@bankerinter.net

Voda: M. Sci. Jovan Jovanović, dipl. ing. - Predsednik

Godina osnivanja: 0

Godina registracije: 0

Vrsta registracije: NVO

Broj zaposlenih: Svi su volonteri

Broj članova: 15

Broj volontera: 15

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS1, FS5, FS6

Glavne teme: T2, T7, T10, T11, T12, T13, T17, T19, T20, T21, T24, T25, T26

Aktivnosti: A2, A7, A9, A11, A15, A20, A24, A25

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni, međunarodni

Član krovnih organizacija: FeNS, NOPS, Kancelarije za pridruživanje EU, Volvox mreža, CRNS

Jezici: Engleski

Glavne publikacije:

- Brošure i letci u okviru projekata i kampanja.

Komentari: Projekat VODA JE PRAVO A NE ROBA uz finansijsku podršku REC-a. Kampanje i okrugli stolovi na sledeće teme: Održivo upravljanje vodenim resursima, Upravljanje komunalnim otpadom, Nadgradnja stambenih objekata, Potrošačka prava su osnovna ljudska prava i dr.

NIŠ

Zeleni ključ

Green Key

25. maj 53 18000 Niš, Srbija

E-mail adresa: olja.m@bankerinter.net

Voda: Olivera Milošević, predsednik

Godina osnivanja: 2003

Broj zaposlenih: desetak volontera, najčešće studenti i učenici osnovnih i srednjih škola

Broj članova: 20

Broj volontera: više desetina

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS1, FS3, FS5, FS6, FS9

Glavne teme: T4, T5, T7, T10, T11, T13, T17, T18, T19, T20, T21, T25

Aktivnosti: A1, A2, A3, A4, A6, A7, A10, A11, A14, A17, A19, A20, A25

Nivo delovanja: lokalni, regionalni

Član krovnih organizacija: COOPI, Volvox mreža, Eko forum

Jezici: Srpski i engleski

Glavne publikacije:

- Drugi život za otpad, bolji život za nas, 2005, 200;
- Priroda u objektivu, 2006, 1000.

Komentari: Radionice: Recikliranje papira, zagađenje vazduha, vode i zemljišta; Reciklaža, da ili ne!; Papir za drvo; Drugi život za otpad, bolji život za nas, sakupljanje sekundarnih sirovina (plastika i papir), projekti- Nišava moja reka, Reciklaža nije gnjavaža, Priroda u objektivu.

NOVA VAROŠ

Fond za zaštitu ptica grabljivica

„Beloglavi sup” - Nova Varoš

Griffon Vulture Birds of Prey Protection

Foundation - Nova Varoš (Foundation “Griffon Vulture” - Fond „Beloglavi sup”)

Karadordeva 32/305 31320 Nova Varoš, Srbija

Tel: +381 33 641 98

Faks: +381 33 641 98

E-mail adresa: gypsfulvus@ptt.yu

Vođa: Slobodan Ljubojević - direktor

Kontakt osoba: Živko Kolašinac - tehnički asistent

Godina osnivanja: 1994

Godina registracije: 1994

Vrsta registracije: udruženje građana

Broj zaposlenih: 5

Broj članova: 93

Broj volontera: 30

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS1, FS2, FS5, FS6, FS7, FS9, FS10, FS11, FS12

Glavne teme: T2, T3, T4, T11, T12, T13, T17, T18, T19, T21, T24, T25, T26

Aktivnosti: A2, A4, A9, A10, A11, A15

Nivo delovanja: lokalni, regionalni

Član krovnih organizacija: Ministarstvo nauke i zaštite životne sredine - Uprava za zaštitu životne sredine, Zavod za zaštitu prirode Srbije, Biološki institut - Beograd

Jezici: Srpski, Engleski

Glavne publikacije:

Komentari: Starateljstvo nad Spec. rezervatom prirode UVAC; Izrada programa upravljanja SRP Uvac i Srednjoročnog programa unapređenja ribarstva u RP SRP Uvac i sl.; Obeležavanje SRP Uvac i Ribolovnog područja SRP Uvac; Organizovanje čuvarske i ribočuvarske službe u SRP Uvac; Čišćenja SRP Uvac i gradske sredine Nove Varoši; Prezencije rada Fonda i Akcionog plana za zaštitu lešinara Balkana (prof. B. Grubac); Izrada turističke mape Zlatarskog kraja; koncert klasične muzike Udruženja multimedijalnih umetnika AUROPOLIS - Bgd.

NOVI BEČEJ

Ekološko udruženje „Za čistiju varoš”

Ecological Association for a Cleaner Town (Ekovaros)

Pave Sudarski 2, 23272 Novi Bečej, Srbija

Tel: +381 23 773 508

E-mail adresa: zacistijuvaros@neobee.net

WEB adresa: www.ekovaros.org.yu

Vođa: Darko Milanović, predsednik

Godina osnivanja: 2002

Godina registracije: 2002

Broj članova: godišnje 17 - 39

Broj volontera: oko 65

Godišnji budžet: EUR 5,001-10,000

Izvor finansiranja: FS1, FS2, FS5, FS7, FS9

Glavne teme: T1, T3, T4, T7, T8, T10, T11, T13, T14, T16, T17, T18, T19, T20, T21, T24, T25, T26

Aktivnosti: A1, A2, A3, A4, A6, A7, A10, A11, A13, A14, A16, A17, A19, A20, A21, A22, A23, A25

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni

Član krovnih organizacija: Federacija nevladinih udruženja Srbije - FENS, Ministarstvo za nauku i zaštitu životne sredine, VOLVOX, Earthwire Srbija, Građanske inicijative, Evropski pokret, OMLAD, Izvršno veće Vojvodine

Jezici: srpski, mađarski, romski i engleski

Glavne publikacije:

- Jedina publikacija je naš bilten koji izlazi kvartalno već dve godine

Komentari: Aktiviran novobečejski zeleni telefon, održana debata i izložba fotografija na temu „zapuštena varoš”, posadili preko hiljadu topola zajedno sa đacima srednje škole, više od dve godine kako već traje ekološko – omladinska emisija, podneli inicijativu za izradu LEAP, okretni bedemi od grafitna na dolmi pored reke Tise, uredili ostrvo na Tisi, sedam uličnih bunara popravili i ofarbali – pored njih postavili ploče o značaju vode, štampali devet edukativnih letaka (24.000), postavili četrdeset montažnih kanti za velikogospojinu, odštampali raspored časova sa eko temom, protiv PVC kesa „vratimo se cegeru i tašni”, dodeljujemo svake godine primerene nagrade za najuređenije prostore na ulici ispred kuće, postavili oglasne table u naselju, izašao već deveti bilten udruženja, svake godine imamo par akcija sa predškolskim ustanovama i osnovnim školama, imamo svoj sajt www.ekovaros.org.yu

NOVI KNEŽEVAC

Centar za ruralni razvoj

Centre for Rural Development (CRR/CRD)

Trg Moše Pijade 11 23330 Novi Kneževac, Srbija

Tel: +381 230 816 32, +381 230 822 55

Faks: +381 230 816 32, +381 230 822 55

E-mail adresa: crd@knezevac.net,

office@ruralcentar.org.yu

WEB adresa: www.ruralcentar.org.yu

Vođa: Slavko Golić, Menadžer

Kontakt osoba: Slavko Golić, Menadžer

Godina osnivanja: 2000
Godina registracije: 0
Vrsta registracije: Udruženje
Broj zaposlenih: 10
Broj članova: 15
Broj volontera: 20-35
Godišnji budžet: EUR 100,000+
Izvor finansiranja: FS1, FS2, FS3, FS6, FS11
Glavne teme: T1, T10, T18
Aktivnosti: A1, A5, A7, A11, A24
Nivo delovanja: regionalni
Jezici: engleski, mađarski
Glavne publikacije:
Komentari:

- Uspostavljanje regionalne mreže konsalting centara za agro biznis,
- Izrada plana lokanog ekonomskog razvoja LED,
- Uspostavljanje inovacija u malim i srednjim preduzećima
- Rekonstrukcija javne rasvete u opštini Novi Kneževac

NOVI PAZAR

Ekološko udruženje „Raskin sliv“*Raškin Sliv Ecological Association*

7. jula 44/A 36300 Novi Pazar, Srbija

Faks: +381 20 319 534

E-mail adresa: raskin_sliv@yahoo.com

Voda: Ibro Mehmedović, generalni sekretar**Godina osnivanja:** 2004**Godina registracije:** 2004**Vrsta registracije:** Udrženje građana**Broj zaposlenih:** 3**Broj članova:** 174**Broj volontera:** 21**Godišnji budžet:** Bez budžeta**Izvor finansiranja:** FS3, FS4, FS6, FS9, FS11**Glavne teme:** T2, T11, T12, T22, T24, T25, T26**Aktivnosti:** A2, A4, A5, A7, A14, A17, A20, A21**Nivo delovanja:** lokalni, regionalni**Član krovnih organizacija:** Mreža ekoloških udruženja više opština, Ekos**Jezici:** bosanski, srpski, nemački**Glavne publikacije:** Mikrobiološka ispitivanja vodotoka sa

video i foto zapisima, realizovan 2005. godine - baza

podataka; Eko vodič, priručnik za ekologiju

Komentari:

- mikrobiološka i hemijska ispitivanja voda
- čišćenje vodotoka
- edukacioni projekti sa ciljem podizanja svesti za očuvanje životne sredine
- zaštita prirodnih dobara
- ozelenjavanje
- izrada eko-vodiča
- rasturanje lifleta, plakata

NOVI PAZAR

Građanski pokret za zaštitu životne sredine*Civil Movement for Environmental Protection*

Hadzet 59 36300 Novi Pazar, Srbija

Tel: +381 20 319 534

Faks: +381 20 319 534

E-mail adresa: gradanskipokret@yahoo.com

Voda: Kladničanin Fahrudin, predsednik**Kontakt osoba:** Kladničanin Fahrudin**Godina osnivanja:** 2005**Godina registracije:** 2005**Vrsta registracije:** Udruženje građana**Broj zaposlenih:** 2**Broj članova:** 568**Broj volontera:** 36**Godišnji budžet:** EUR 1,001-5,000**Izvor finansiranja:** FS1, FS7, FS9, FS12**Glavne teme:** T2, T4, T11, T13, T16, T17, T19, T20, T21, T22, T26**Aktivnosti:** A2, A3, A4, A5, A6, A7, A8, A10, A11, A14, A17, A19, A20, A22, A25**Nivo delovanja:** lokalni**Jezici:** Engleski**Komentari:** Organizovanje okruglih stolova, kampanja, akcija u cilju podizanja ekološke svesti građana. Posebno izdvajamo kampanju Zdrava voda zdrava generacija.

Pored toga, akcija prikupljanja sekundarnih sirovina za reciklažu i druge važne aktivnosti.

NOVI SAD

Ekološki pokret grada Novog Sada*Ecological Movement of the City of Novi Sad (Ekološki pokret)*

Vojvodanskih brigada br. 17/1 21000 Novi Sad, Srbija

Tel: +381 21 420 175

Faks: +381 21 529 096

E-mail adresa: ekopokret@eunet.yu

WEB adresa: www.ekopokret.org.yu

Voda: Nikola Aleksić, direktor**Godina osnivanja:** 0**Godina registracije:** 0**Vrsta registracije:** NVO**Broj zaposlenih:** 6**Broj članova:** 15.000 - 20.000**Broj volontera:** cc 100**Godišnji budžet:** EUR 10,001-50,000**Izvor finansiranja:** FS1, FS7, FS9, FS10, FS13**Glavne teme:** T1, T2, T3, T4, T5, T7, T9, T10, T11, T13, T14, T17, T18, T19, T20, T21, T22, T23, T24, T25, T26**Aktivnosti:** A1, A2, A3, A6, A7, A9, A11, A12, A13, A14, A17, A19, A20, A21, A22, A25**Nivo delovanja:** lokalni, regionalni, nacionalni, međunarodni

Član krovnih organizacija: Ekološki pokret Vojvodine, Savez ekoloških organizacija Rep. Srbije, Ekološki pokret Jugoslavije (Srbije i Crne Gore), Evropski ekološki biro (EEB)

Jezi: engleski, mađarski, ruski

Glavne publikacije:

- Devet dvotomnih tematskih zbornika sa navedenih Eko-konferencija sa preko 1200 naučnih i stručnih radova u celovitom obliku, tematski zbornik na srpsko - engleskom jeziku sa simpozijuma o Fruškoj gori (1995), dva udžbenika Ratarstvo i Hidrobiologija, dva tematska zbornika sa tematskih naučnih skupova Akademije medicinskih nauka.

Komentari:

- 3 legitimna mandata u lokalnom parlamentu u ime GG- Ekološki pokret (NVO)
- Međunarodna konferencija gradova o funkcionisanju komunalne privrede - Novi Sad 1996
- Devet međunarodnih Eko-konferencija o zaštiti životne sredine gradova i prigradskih naselja i o zdravstveno bezbednih hrani
- Simpozijum o prirodnim, duhovnim i kulturnim vrednostima Fruške gore - 1995
- Simpozijum o posledicama privrednih aktivnosti na prirodne, duhovne i kulturne vrednosti Fruške gore.
- Akcije spašavanja: Sokolskog doma, Petrovaradinske tvrđave, Stadiona FK Vojvodine, Dunavskog parka, Limanskog parka, Fruške gore, graditeljskog nasleđa Novog Sada, uređenje romskog naselja Bangladeš, fabrika za baliranje smeća.

NOVI SAD

Ekološki pokret Jugoslavije (Srbije i Crne Gore)

Ecological Movement of Yugoslavia

Vojvodanskih brigada br. 17/1 21000 Novi Sad, Srbija

Tel: +381 21 420 175

Faks: +381 21 529 096

E-mail adresa: ekopokret@eunet.yu

Voda: Ostoja Dražić, direktor

Kontakt osoba: Nikola Aleksić, predsednik Skupštine EPJ

Godina osnivanja: 0

Godina registracije: 0

Vrsta registracije: Udruženje

Broj zaposlenih: Koriste usluge Ekološkog pokreta grada

Novog Sada: smeštaj, kadrovi, tehnika, finansije

Broj članova: oko 50 opštinskih i mesnih odbora EPJ

osnovanih sopstvenim rešenjem

Godišnji budžet: Bez budžeta

Glavne teme: T1, T2, T3, T4, T5, T7, T9, T10, T11, T13, T14, T17, T18, T19, T20, T21, T22, T23, T24, T25, T26

Aktivnosti: A1, A2, A3, A6, A7, A9, A11, A12, A13, A14, A17, A19, A20, A21, A22, A25

Nivo delovanja: nacionalni

Član krovnih organizacija: Savez ekoloških organizacija Rep. Srbije,

Komentari:

- Ekološki pokret Jugoslavije je mrežna organizacija i predstavlja savez ekoloških organizacija Srbije i Crne Gore osnovan da bi širio mrežu ekoloških organizacija i koordinirao njihove aktivnosti.
- Njegovim osnivanjem prevaziđena je blokada u radu republičkog saveza (EKOS-a)
- Danas se osnivanje novih ekoloških organizacija vrši i registruje u sedištu EPJ ispisivanjem rešenja o obrazovanju opštinskih i mesnih odbora EPJ na predlog lokalne sredine.

NOVI SAD

Ekološki pokret Vojvodine

Ecological Movement of Vojvodina

Vojvodanskih brigada br. 17/1 21000 Novi Sad, Srbija

Tel: +381 21 420 175

Faks: +381 21 529 096

E-mail adresa: ekopokret@eunet.yu

Voda: Ostoja Dražić, predsednik Izvršnog odbora

Kontakt osoba: Nikola Aleksić, organizator

Godina osnivanja: 0

Godina registracije: 0

Vrsta registracije: Udruženje

Broj zaposlenih: Koriste usluge Ekološkog pokreta grada

Novog Sada: smeštaj, kadrovi, tehnika, finansije

Broj članova: oko 30 ekoloških organizacija iz Vojvodine

Godišnji budžet: Bez budžeta

Nivo delovanja: regionalni

Član krovnih organizacija: Savez ekoloških organizacija Rep. Srbije, Ekološki pokret Jugoslavije (Srbije i Crne Gore)

Komentari:

- Ekološki pokret Vojvodine je mrežna organizacija sastavljena od ekoloških nevladinih organizacija Vojvodine. Osnovan je radi zajedničkog rada i koordiniranja aktivnosti Ekoloških organizacija Vojvodine.
- Od 1994. goidne SUP Novi Sad je uzurpirao pečat i dokumentaciju EPV i ne dozvoljava organizovanje na pokrajinskom nivou.
- Funkcioneri EPV poseduju dve presude Vrhovnog suda Srbije u svoju korist po istom, navedenom slučaju protiv SUP Novi Sad. Zaštita se traži od Međunarodnog suda za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda

NOVI SAD

Inženjeri zaštite životne sredine

Environment Engineering Group (IZZS/EEG)

Balzakova 11, 21000 Novi Sad, Srbija

Tel: +381 21 6367 139

Faks: +381 21 6367 139

E-mail adresa: izzsns@yahoo.com

WEB adresa: www.activity4sustainability.org

Voda: Igor Jezdimirović, predsednik

Godina osnivanja: 2005

Godina registracije: 2006

Vrsta registracije: Udruženje

Broj zaposlenih: 0

Broj članova: oko 20

Broj volontera: 20

Godišnji budžet: EUR 10,001-50,000

Izvor finansiranja: FS3, FS9

Glavne teme: T1, T2, T3, T4, T5, T6, T8, T9, T10, T11, T12, T13, T15, T16, T17, T18, T19, T22, T23, T24, T25, T26

Aktivnosti: A1, A2, A3, A5, A6, A7, A13, A14, A17, A18, A19, A20, A21, A24, A25

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, međunarodni

Jezici: engleski, nemački, srpski, hrvatski, bosanski, makedonski, slovenački

Komentari:

- EEG je u proteklom periodu bio ko-organizator međunarodnog seminara "Building capacity for sustainable development in South East Europe: Students Initiative", organizator međunarodnog seminara "Power is youth", organizator i učesnik nekoliko omladinskih razmena u okviru Programa Omladina Evropske komisije, sertifikovana hosting organizacija Evropskog Volonterskog Servisa – EVS.

NOVI SAD

Savez ekoloških organizacija Republike Srbije

Union of Ecological Organisations of the Republic of Serbia (EKOS)

Vojvođanskih brigada br. 17/1 21000 Novi Sad, Srbija

Tel: +381 21 420 175

Faks: +381 21 529 096

E-mail adresa: ekopokret@eunet.yu

Voda: Bogoljub Savin, predsednik Izvršnog odbora

Kontakt osoba: Nikola Aleksić, organizator

Godina osnivanja: 0

Godina registracije: 0

Vrsta registracije: Udruženje

Broj zaposlenih: Koriste usluge Ekološkog pokreta grada

Novog Sada: smeštaj, kadrovi, tehnika, finansije

Broj članova: oko 80 ekoloških organizacija iz Srbije

Godišnji budžet: Bez budžeta

Nivo delovanja: nacionalni

Član krovnih organizacija: Ekološki pokret Jugoslavije (Srbije i Crne Gore)

Komentari:

- Savez ekoloških organizacija Srbije okuplja ekološke organizacije Srbije radi sprovođenja zajedničkih akcija i koordiniranja aktivnosti na nivou Srbije.
- Od 1998. godine je u pasivi zbog nedostatka finansijskih sredstava i nacina ustrojstva kojim je je predviđen Izvršni organ sastavljen od predstavnika članica saveza (ekoloških organizacija).

- Pasivnost je prevaziđena konstituisanjem Ekološkog pokreta Jugoslavije, mrežne organizacije koja obuhvata ekološke organizacije Srbije i Crne Gore, a Izvršni organ je u vidu jedne ličnosti - direktora.

NOVI SAD

Studentska Unija Univerziteta u Novom Sadu

Students Union of the University of Novi Sad (SUUNS)

Vase Savića 3a 21000 Novi Sad, Srbija

Tel: +381 21 6350 821

Faks: +381 21 6350 821

E-mail adresa: suuns@noobee.net

WEB adresa: www.suuns.org.yu

Voda: Nemanja Lužanin, predsednik

Kontakt osoba: Igor Jezdimirović, član Izvršnog odbora resorno zadužen za zaštitu životne sredine (environment protection officer)

Godina osnivanja: 1997

Godina registracije: 0

Vrsta registracije: Udruženje građana - nevladina organizacija

Broj zaposlenih: 0

Broj članova: SUUNS je mreža 10 fakultetskih Studentskih unija koje funkcionišu na fakultetima koji pripadaju Univerzitetu u Novom Sadu

Broj volontera: oko 30

Godišnji budžet: EUR 10,001-50,000

Izvor finansiranja: FS1, FS2, FS3, FS4, FS5, FS6

Glavne teme: T5, T6, T8, T9, T10, T11, T12, T13, T16, T17, T19, T23

Aktivnosti: A2, A5, A6, A7, A13, A17, A18, A20, A24

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, međunarodni

Član krovnih organizacija: STUDENTSKA UNIJA SRBIJE, SEI - South East Initiative, ESIB- Najveća mreža nacionalnih studentskih unija Evrope

Jezici: engleski, nemački, srpski, hrvatski, bosanski, makedonski, slovenački

Glavne publikacije:

- Najvažnije publikacije: „Vodič za brucoše“ 2002 - 2005, tiraž: 6000 komada
- „Vodič kroz novi zakon o visokom obrazovanju“ 2006, tiraž: 12000 komada

Komentari:

- SUUNS je u proteklom periodu učestvovala i organizovala više aktivnosti na polju zaštite životne sredine i održivog razvoja. Neke od njih su: Izrada i implementacija Akcionog plana Politike za mlade u Vojvodini u grupi za ekologiju i održivi razvoj, učestvuju u izradi Strategije održivog razvoja Republike Srbije, međunarodni seminar "Building capacities for sustainable development in South East Europe: Students Initiative".

NOVI SAD

Uruženje građana „Environmentalist“*Environmentalist* („*Environmentalist*“)

Gogoljeva 40/17 21000 Novi Sad, Srbija

Tel: +381 21 542 491

Faks: +381 21 505 103

E-mail adresa: grnyai@yahoo.com

Voda: Ildiko Grnja, predsjednik izvršnog odbora**Godina osnivanja:** 2005**Godina registracije:** 2005**Vrsta registracije:** udruženje građana**Broj članova:** 12**Broj volontera:** 15**Godišnji budžet:** Bez budžeta**Izvor finansiranja:** FS3, FS6, FS10**Glavne teme:** T2, T3, T10, T11, T12, T13, T17, T19, T24, T25, T26**Aktivnosti:** A2, A7, A8, A11**Nivo delovanja:** lokalni, regionalni**Član krovnih organizacija:****Jezici:** srpski, mađarski, engleski-tečno, nemački-nivo komunikacije

NOVI SAD

Zelena mreža Vojvodina*Green Network of Vojvodina (GNV/ZMV)*

Pašičeva 24 21000 Novi Sad, Srbija

Tel: +381 21 6611 484

Faks: +381 21 6611 484

E-mail adresa: office@zelenamreza.org.yu

WEB adresa: www.zelenamreza.org.yu

Voda: Olivera Radovanović, predsjednik upravnog odbora**Godina osnivanja:** 2001**Godina registracije:** 2001**Vrsta registracije:** Udruženje**Broj zaposlenih:** 3**Broj članova:** 30**Broj volontera:** 10**Godišnji budžet:** EUR 50,001-100,000**Izvor finansiranja:** FS1, FS6, FS7**Glavne teme:** T1, T10, T11, T15, T18, T19, T21**Aktivnosti:** A1, A2, A4, A6, A7, A10, A11, A16, A17, A20, A21, A22, A24**Nivo delovanja:** lokalni, regionalni, nacionalni, međunarodni**Jezici:** engleski, nemački, mađarski**Glavne publikacije:**

- Dr Miodrag Dimitrijević, dr. Sofija Petrović, Genetički Modifikovani organizmi - Pitanja i dileme, Novi Sad 2004.
- Glasnik Pijace dobre poljoprivredne prakse „Moj salaš“, Novi Sad 2004-2006, br. 1-9.
- Grupa autora, Putevi razvoja poljoprivrede i salaša u Vojvodini, Novi Sad 2006.

Komentari:

- „Joint NGO Efforts for GMO-Free Supermarket Shelves in SEE“, joint project with Green Action, Croatia and Umanotera, Slovenia, awarded by REC, Hungary, GNV lead organization, 2002-2003,
- Implementation of Biosafety Protocol in Serbia and Montenegro, Republic Ministry for Environment, Grassroots foundation, Germany, 2003,
- „Environmental Protection and Improvement Issues Legal Advisory“, joint project with Novi Sad Women's Centre, supported by REC, 2003,
- Education „Moj salaš“, education for farmers, supported by the Secretariat of Agriculture, Executive Council of AP Vojvodina, Novi Sad, Serbia, December 2003
- „Sustainable Agriculture and Rural Development in Vojvodina“, Funded by Rockefeller Brothers Fund, New York, January 2003-December 2004
- „Rebuilding Community through Public Spaces“, joint project with Project for Public Spaces, New York supported by Rockefeller Brothers Fund, New York, 2004
- Farmers Market „My Salas“, supported by Rockefeller Brothers Fund, New York and Provincial Secretariat for Agriculture in Vojvodina 2004-2005
- „Contribution of environmental organizations to development of the civilian sector in Vojvodina“, supported by the Executive Council of Vojvodina, Novi Sad, Serbia, 2003-2004
- „Nutrient reduction in the Upper Danube Basin“, joint project with „Blue Danube“, Apatin supported by REC Belgrade, Serbia, 2003-2004
- Education for local communities in Vojvodina, supported by the Secretariat for local communities, Executive Council of AP Vojvodina, Novi Sad, Serbia, June-July 2004
- Via Pacis Pannoniae- Panonian Peace Path, supported by Balkan Trust for Democracy, Belgrade, Serbia and Montenegro, 2004-2005
- A Program for capacity building and strengthening Green Network of Vojvodina: Tool of Democracy Development in Rural Serbia, supported by Rockefeller Brothers Fund, New York, January 2005-December 2007
- Subgrant 5 Osijek-Sombor, Joint Project with Green Osijek, USAID – Catholic Relief Service, 2005-2006.

OBRENOVAC

Centar za građansko delovanje*Centre for Civil Activities (CeGraD)*

Radenka Rankovića 13/27 11500 Obrenovac, Srbija

Tel: 381 11 8726 464

Faks: 381 11 8726 464

E-mail adresa: nvocegrad@yahoo.com

WEB adresa: www.cegrad.co.sr

Voda: Duško Krstić - predsednik UO
Godina osnivanja: 2004
Godina registracije: 2004
Vrsta registracije: udruženje građana
Broj zaposlenih: nema zaposlenih
Broj članova: 18
Broj volontera: 10
Godišnji budžet: EUR 10,001-50,000
Izvor finansiranja: FS1, FS3, FS5, FS6
Glavne teme: T2, T3, T4, T11, T14, T19, T24
Aktivnosti: A2, A3, A4, A5, A6, A10, A17, A18, A20
Nivo delovanja: lokalni
Član krovnih organizacija: FENS
Jezici: engleski
Komentari:

- „Otpor nestašici vode“ – edukacija građana o racionalnom korišćenju vode za piće. „Građanska prava u Obrenovcu“ – formiran je tim, naših volontera, koji je građanima besplatno pomagao u oblastima ljudskih, građanskih prava, kao i problemima vezanim za kontakt sa institucijama sistema na svim nivoima, tim je radio jednom nedeljno u našoj kancelariji.
- „Klub mladih“ – rad sa decom iz disfunkcionalnih porodica, u saradnji sa Centrom za socijalni rad Obrenovac
- „Vaše nije da čistite grad, Vaše je samo da ga ne prljate“ – za čistiji Obrenovac, kakvim se ponosimo, edukacija građana o bacanju otpadaka, animiranje u pravcu uređivanja svojih radnih i životnih površina, sa izborom najlepšeg i najuređenijeg dvorišta, prilaza zgradi.
- „Konkurs za idejno rešenje maskote izletničke šume Zabran“ – usvajanje Maskote izletničke šume.
- „Studentske stipendije“ - na inicijativu i predlog CeGraD-a SO Obrenovac je u 2005 godini dodelila 30 stipendija – jednokratih, studentima sa teritorije naše opštine, akcija je nastavljena i u 2006. godini.

OBRENOVAC

Nevladina organizacija OK CENTAR-Obrenovac

NGO OKC (OKC)

Popa Leontija Markovića 71 11500 Obrenovac, Srbija

Tel: +381 64 218 18 93

Faks: /

E-mail adresa: okcmv@magnetplus.net

WEB adresa: nema

Voda: Milanka Velimirović, predsednik upravnog odbora
Godina osnivanja: 2006
Godina registracije: 2006
Vrsta registracije: udruženje građana
Broj zaposlenih: nema stalno zaposlenih
Broj članova: oko 20 stalno aktivnih
Broj volontera: za sada nema
Godišnji budžet: Bez budžeta
Izvor finansiranja: FS10

Glavne teme: T11

Aktivnosti: A7, A10, A13, A17

Nivo delovanja: lokalni

Jezici: engleski

Glavne publikacije: nema

Komentari: planiranje porodice kod Roma, finansira FSI

OBRENOVAC

Udruženje građana Zeleni Obrenovac

Green Obrenovac (Zeleni)

Avalska 8, Obrenovac 11500 Obrenovac, Srbija

Tel: +381 11 8726 039

Faks: +381 11 8726 039

E-mail adresa: zeleniobrenovac@magnetplus.net

Voda: Svetozar Andrić, predsednik

Kontakt osoba: Svetozar Andrić, predsednik

Godina osnivanja: 0

Godina registracije: 0

Vrsta registracije: Javna organizacija

Broj zaposlenih: nema stalno zaposlenih

Broj članova: 32

Broj volontera: od 10-100 zavisno od akcije

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS1, FS2, FS7, FS9

Glavne teme: T1, T2, T6, T11, T12, T13, T17, T18, T21, T24, T25

Aktivnosti: A2, A3, A4, A5, A10, A14, A17, A19, A20, A21, A22

Nivo delovanja: lokalni

Član krovnih organizacija:

Jezici: engleski

Glavne publikacije: nemamo sopstvenih publikacija

Komentari:

- Cilj organizacije je da se bori za zaštitu životne sredine i smanjenja negativnih efekata po životnu sredinu opštine Obrenovac.
- 2003. – „Procene stanja nastalog usled divljeg deponovanja smeća i otpada na teritoriji opštine Obrenovac“ (fin: Fond za ekologiju opštine Obrenovac),
- 2003. – „Edukacija dece predškolskog i školskog uzrasta na temu PSI LUTALICE“ (fin: Fond za ekologiju opštine Obrenovac),
- 2004. – „Izrada registra divljih deponija na teritoriji opštine Obrenovac (sa procenom stanja)“ (fin: Sekretarijat za zaštitu životne sredine Skupštine Grada Beograda),
- 2004. – Kampanja „Ozelenimo Obrenovac – Zeleni Obrenovac“ (sopstvena sredstva),
- 2004. – „Očistimo Zabran – kampanja“ (fin: Fond za ekologiju opštine Obrenovac),
- 2004. – Kampanja „Ozelenimo Obrenovac – Zeleni Obrenovac“ (sopstvena sredstva),

- 2005. – „Mogućnost i načini iskorišćenja otpada kao sekundarne sirovine opštine Obrenovac“ (fin: Fond za ekologiju opštine Obrenovac),
- 2005. – Interaktivni trening pasa i ljudi (sopstvena sredstva),
- 2005. – Kampanja „Ozelenimo Obrenovac – Zeleni Obrenovac“ (sopstvena sredstva).
- 2006. – Kampanja „Ne budi lenj, bori se protiv zagađenja“

PIROT

Društvo za zaštitu životne sredine**Stara planina**

Stara Planina Association for Environment Protection

Midzorska 31 18 300 Piro, Srbija

Tel: +381 64 191 86 81, +381 10 331 753

Faks: +381 10 331 753

E-mail adresa: staramt@ptt.yu

WEB adresa: pirot.org.yu/nvo

Voda: Dragan Taškov predsednik upravnog odbora

Godina osnivanja: 1996

Godina registracije: 1996

Vrsta registracije: Javna organizacija

Broj zaposlenih: 2 povremeno zaposljena

Broj članova: 23

Broj volontera: 5-Mar

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS2, FS3, FS7, FS9, FS12, FS13

Glavne teme: T4, T11, T14, T17, T18, T19, T20, T21

Aktivnosti: A1, A2, A5, A6, A7, A9, A11, A13, A14, A17, A20, A21, A24

Nivo delovanja: regionalni, međunarodni

Član krovnih organizacija: Volvox elektronska mreža

NVO; Teledom savez Srbije

Jezici: engleski, bugarski

Glavne publikacije:

- Discover West Stara planina Mountain-trojezična brošura, tiraž 1000 kom, 2005 g. Plakati, poster, lifleti.

Komentari:

- Naziv projekta "The nature will help us to turn over a new leaf". Ciljno područje Stara Planina prekogranični region Srbije i Bugarske. Edukacija stanovništva na području , izrada postera i lifleta, organizovanje tribina i seminara, inventarizacija, medijska kampanja, finansiran od strane REC-a i programa „GTZ“.
- Naziv projekta „Vuna sa Stare planine“ finansiran od strane REC-a i programa "Europe Aid" Evropske komisije.
- Naziv projekta „Učešće javnosti u pronalaženju alternativnih metoda tretmana komunalnog otpada“ (2000-2001). finansiran od strane REC-a.
- Naziv projekta Edukacija berača lekovitog bilja na području Stare planine finansiran od strane REC-a.

PIROT

Herballand

Herballand (Herballand)

Vuka Pantelića 9/31 18300 Piro, Srbija

Tel: +381 10 333 460, +381 64 1232 209

E-mail adresa: herballand@ptt.yu

Voda: Boban Mijić , predsednik udruženja

Kontakt osoba: Boban Mijić , predsednik udruženja

Godina osnivanja: 2002

Vrsta registracije: udruženje gradana

Broj zaposlenih: 0

Broj članova: 11

Broj volontera: 11

Godišnji budžet: Bez budžeta

Izvor finansiranja: FS1, FS3, FS7, FS9

Glavne teme: T1, T3, T4, T11, T12, T13, T17, T19, T26

Aktivnosti: A2, A3, A4, A5, A6, A7, A9, A10, A11, A14, A19, A21

Nivo delovanja: lokalni

Jezici: ENGLESKI

Komentari: Zaštita Zavojskog Jezera, gajenje lekovitog bilja na organskim principima.

PIROT

Udruženje stočara „Stara planina“ Piro

Stara Planina Association of Farmers, Piro

(Farmers Association, Udruženje stocara)

Stevana Sremca 27 18300 Piro, Srbija

Tel: +381 10 320 115

Faks: +381 10 320 115

E-mail adresa: pisto ptt.yu

Voda: Radivoje Stanojević, predsednik Skupštine udruženja

Kontakt osoba: Biljana Ratomir, sekretar

Godina osnivanja: 2005

Godina registracije: 2005

Vrsta registracije: Javna organizacija

Broj zaposlenih: nijedan

Broj članova: 57

Broj volontera: 2

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS1, FS3, FS9, FS10, FS13

Glavne teme: T1, T4, T11, T12, T17, T18, T21

Aktivnosti: A1, A2, A6, A8, A10, A11, A13, A14, A17, A19, A20, A24

Nivo delovanja: lokalni, regionalni

Član krovnih organizacija: Asocijacija za razvoj regije

Stara planina, Savez odgajivača ovaca i koza Srbije

Jezici: srpski, engleski

Glavne publikacije:

Komentari: Projekat opremanja kancelarije Udruženja u saradnji sa REC-om, Obuka poljoprivrednih gazdinstava za eko-turizam na Staroj planini sa Ministarstvom poljoprivrede Republike Srbije.

POŽEGA

Forum civilne akcije Požega*Požega Forum of Civic Action
(FORCA Pozega)*

Karadordeva 3 31210 Požega, Srbija
 Tel: +381 31 823 033, +381 31 816 423,
 +381 31 825 000
 Faks: +381 31 825 000
 E-mail adresa: forca_pozega@yahoo.com
 WEB adresa: www.forcapozega.org

Voda: Miroslav Tamburić, izvršni direktor**Kontakt osoba:** Miroslav Tamburić, Goran Đukić**Godina osnivanja:** 0**Godina registracije:** 0**Broj zaposlenih:** 8**Broj članova:** 25**Broj volontera:** 10**Godišnji budžet:** EUR 50,001-100,000**Izvor finansiranja:** FS6, FS7, FS9**Glavne teme:** T11, T13, T21, T24**Aktivnosti:** A2, A3, A4, A11, A14, A20**Nivo delovanja:** lokalni**Jezici:** Srpski, engleski**Glavne publikacije:**

Komentari: Omladinski Eko centar - animiranje lokalne zajednice za aktivnosti iz oblasti životne sredine, edukacija, kampanje, povezivanje sva tri sektora u korisnu i efikasnu akciju. Donator - Fond za podršku civilnom društvu (Evropska agencija za rekonstrukciju).

PRIBOJ

Agronomski centar*Agronomic Centre (Agro-centar, Agro-center)*

„29. novembar“ br. 6 31330 Priboj, Srbija

Tel: +381 33 526 15

Faks: +381 33 526 15

E-mail adresa: milinadjiana@yahoo.com

WEB adresa:

Voda: Dijana Stojanov, predsednik**Kontakt osoba:** Milina Ječmenica, sekretar**Godina osnivanja:** 2003**Godina registracije:** 2003**Vrsta registracije:** udruženje građana**Broj zaposlenih:** 3**Broj članova:** 15**Broj volontera:** 5**Godišnji budžet:** EUR 0-500**Izvor finansiranja:** FS2, FS6, FS10, FS11**Glavne teme:** T1, T5, T11, T17, T18, T19, T20, T21, T22, T25, T26**Aktivnosti:** A1, A7, A10, A11**Nivo delovanja:** lokalni, regionalni**Član krovnih organizacija:** Ministarstvo poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede**Jezici:** srpski, englski**Komentari:**

- Projekat kojim je obezbeđen sistem za navodnjavanje, kap po kap za 37ha intenzivnih zasada voca u Priboju, što smanjuje eroziju zemljišta, i redukuje upotrebu agrohemikalija.
- Četiri edukativna projekta za poljoprivrednike, u okviru kojih je održano 46 predavanja u Priboju, Novoj Varoši i Prijepolju. U realizaciji su trenutno još dva edukativna projekta sa 20 predavanja, iz oblasti: proizvodnja zdravstveno bezbedne hrane, seoski eko turizam i održivi razvoj.

PRIJEPOLJE

Centar za istraživanje u politici**Argument Prijepolje***Argument Politics Research Centre
(Argument)*

Izeta Cavica br.36 31300 Prijepolje, Srbija

Tel: +381 33 713 240

Faks: +381 33 713 240

E-mail adresa: bitovik@verat.net

WEB adresa: www.bitovik.org.yu

Voda: Slobodan Martinović, Predsednik Upravnog odbora**Kontakt osoba:** Slobodan Martinović, Predsednik Upravnog odbora**Godina osnivanja:** 2004**Godina registracije:** 2004**Vrsta registracije:** udruženje građana**Broj zaposlenih:** 1**Broj članova:** 10**Broj volontera:** 20**Godišnji budžet:** EUR 1,001-5,000**Izvor finansiranja:** FS6**Glavne teme:** T1, T4, T10, T11, T12, T13, T16, T18, T25, T26**Aktivnosti:** A1, A2, A3, A4, A6, A8, A9, A10, A11, A14, A15, A17, A18, A19, A22, A23, A24, A25**Nivo delovanja:** lokalni, regionalni, nacionalni, međunarodni**Član krovnih organizacija:** Fens, Asocijacija multietničkih gradova, Pakt za stabilnost Jugoistocne Evrope**Jezici:** engleski i ruski jezik

Komentari: Poštovani, Udruženje građana „Centar za istraživanje u politici ARGUMENT“ osnovano je kao nestranačko, nevladino i neprofitno udruženje građana čiji je cilj naučno i stručno istraživanje u politici, izgradnja civilnog društva, edukacija političara i drugih stručnjaka i razvijanje svesti o značaju politike u izgradnji civilnog društva. Udruženje je osnovano 01.03.2004. godine u Prijepolju. Realizovani projekti: – Budi-bolji, edukacija proizvođača

- Bolesti zavisnosti-nasilje u porodici
- Demetropolizacija kulture
- Sport kao nacin življenja
- Edukacija politickog podmlatka
- Tehnike i veštine NVO rada

- Politika i civilno društvo
- Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina i mogućnosti za NVOe
- Multikonfesionalnost Prijepolja, bogatstvo razlika
- Međuetnička tolerancija i saradnja građana i lokalne vlasti
- Lokalni ekološki akcioni plan.

PRIJEPOLJE

Kamena Gora

Centre for Sustainable Development Kamena Gora (Cor-kag CSDK)

Sandžačkih brigada 5a 31300 Prijepolje,

Tel: +381 33 712 161

Faks: +381 33 713 650

E-mail adresa: toprijepolje@ptt.yu

Voda: Dragan Gluščević - predsjednik

Kontakt osoba: Nadežda Pešić - projekt menadžer

Godina osnivanja: 2004

Godina registracije: 2005

Vrsta registracije: udružene građana

Broj članova: 36

Broj volontera: 36

Godišnji budžet: EUR 10,001-50,000

Izvor finansiranja: FS4, FS9

Glavne teme: T4, T24, T25, T26

Aktivnosti: A1, A2, A7, A10, A14, A16, A24

Nivo delovanja: nacionalni, međunarodni

Član krovnih organizacija: forum za sliv reke Drine, Forum za sliv reke Lim

Komentari:

- Učešće u izradi Strategije održivog razvoja opštine Prijepolje i realizaciji
- Osnivanje i povezivanje udruženja građana za održivi razvoj ruralni u opštini Prijepolje
- Predstavnik NVO u opštinskom razvojnom sektoru
- Projekat - Unapređenje ruralnog turizma opštine Prijepolje
- Obrada resursa i osnovni trening za davaoce usluga
- Održavanje slikarske kolonije "Svetibor" 2005
- Inicijativa - zaštita Kamene Gore-Elaborat se radi 2006 - Zavod za zaštitu spomenika kulture
- Projekt - Etno kuća- Guvnište projektovanje i realizacija
- Projekat- zajedno za čist Lim, Drinu, Savu i sve reke sveta
  - uspostavljanje foruma za sliv reke Lim (52 čalnice) i komisije za sliv reke Lim
  - festival čistih reka
  - akcije čišćenja
  - podrška REC
  - edukativne i promotivne aktivnosti
- Projekat Kamena Gora- trezor pijaće vode za budućnost-uređenje izvorišta, savetovanje održivi razvoj planinskog područja u opštini prijepolje.

SMEDEREVO

Centar Društvene inicijative

Centre for Social Initiative (CEDI)

Đure Daničića 6 11300 Smederevo, Srbija

Tel: +381 26 611 803

Faks: +381 26 611 803

E-mail adresa: cedi_sd@yahoo.com

WEB adresa: www.cedi.org.yu

Voda: Darko Memedović, predsjednik izvršnog odbora

Kontakt osoba: Nikola Jocović potpredsjednik izvršnog odbora

Godina osnivanja: 2000

Godina registracije: 2001

Vrsta registracije: Javna organizacija

Broj zaposlenih: 1

Broj članova: 36

Broj volontera: 20

Godišnji budžet: EUR 10,001-50,000

Izvor finansiranja: FS1, FS3, FS5, FS6, FS7

Glavne teme: T2, T4, T11, T13, T17, T24, T25, T26

Aktivnosti: A2, A3, A5, A6, A9, A13, A14, A17, A19, A24

Nivo delovanja: regionalni

Član krovnih organizacija: FENS, DEF SCG, Volvox, Earthvire

Jezi: Engleski

SRBOBRAN

**Centar stvaralaštva mladih
„Prozor Srbobran“**

Prozor Srbobran Centre for Youth Creativity

Trg Republike 1, lokal br. 22 21480 Srbobran, Srbija

E-mail adresa: prozorsrb@yahoo.com

Voda: Ružica Nenadov, direktorica

Kontakt osoba: Nemanja Nikolić, član Upravnog odbora

Godina osnivanja: 2006

Broj zaposlenih: 3

Broj članova: 5

Broj volontera: različit broj, u zavisnosti od aktivnosti, od 5 do 15

Godišnji budžet: Bez budžeta

Izvor finansiranja: FS1, FS2, FS6, FS11, FS13

Glavne teme: T11, T13

Aktivnosti: A2, A4, A7, A11, A20, A24

Nivo delovanja: lokalni

Jezi: srpski, engleski

SREMSKA MITROVICA

NVO grupa 022

NGO Group 022 (GRUPA 022, GROUP 022)

Parobrodsko 15 22000 Sremska Mitrovica, Srbija

Tel: +381 22 622 333, +381 60 0000 000

E-mail adresa: grupa022@yahoo.com

Voda: Dijana Batistić, koordinator organizacije

Kontakt osoba: Aleksandar Vaščanin, koordinator timova

Godina osnivanja: 2003

Godina registracije: 2003

Vrsta registracije: Udruženje građana

Broj zaposlenih: 1

Broj članova: 14

Broj volontera: 22

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS1, FS3, FS7, FS9

Glavne teme: T3, T11, T18

Aktivnosti: A2, A4, A5, A10, A11

Nivo delovanja: lokalni

Jezici: srpski, engleski

Komentari: Ozelenjavanje stambenog naselja u Sremskoj Mitrovici, uklanjanje divljih deponija u Sremskoj Mitrovici.

SREMSKA MITROVICA

UG „PRO VITAE“ ZA ŽIVOT

Organisation Pro Vitae - For Life

Solarski trg 3 22000 Sremska Mitrovica, Srbija

Tel: +381 22 625 212

Faks: +381 22 625 212

E-mail adresa: provitae@ptt.yu pro_vitae_sm@ptt.yu

WEB adresa: www.provitae.org.yu

Voda: Snežana Franceško, predsednik

Kontakt osoba: Snežana Konjević, potpredsednik

Godina osnivanja: 0

Godina registracije: 0

Vrsta registracije: Udruženje

Broj zaposlenih: 2

Broj članova: 19 članova

Broj volontera: 27 volontera

Godišnji budžet: EUR 10,001-50,000

Izvor finansiranja: FS2, FS6, FS9

Glavne teme: T11, T13, T17, T19, T24, T25

Aktivnosti: A2, A7, A11, A13, A17, A22

Nivo delovanja: lokalni, regionalni

Član krovnih organizacija: Elektronska zelena mreža

Vojvodne

Jezici: engleski, nemački

Glavne publikacije: Nismo izdavali publikacije

Komentari:

- Ekološki projekti tipa „Javni radovi“, Soci-ekološki program sa ciljem uklanjanja čvrstog otpada i divljih deponija u opštinama Ruma i Sremska Mitrovica,
  - Saradnici: 24 mesne zajednice u Rumi i Sremskoj Mitrovici
  - Donator: USEU u saradnji sa IRD-om; <72000 US\$ trajanje projekta: šest meseci /2003 god./
- „Ekološko edukativni program“ Cilj projekta je edukacija učenika osnovnih škola na temu upravljanja čvrstim otpadom kroz: edukaciju profesora biologije, radionice sa učenicima osnovnih škola i javni događaj
  - Saradnici: Skupštine opština Sremska Mitrovica, Šabac, Loznica, Ruma i Vladimirci i 38 osnovnih škola.
  - Donator: USEU u saradnji sa IRD-om; <12500 US\$ trajanje projekta: šest meseci /2004 god./

- Akcija „Ekološki kalendar“- u saradnji sa 5 osnovnih škola u Sremskoj Mitrovici obeležavanje Dana zaštite životinja i Dana planete Zemlje.
  - Donator: Pokrajinski sekretarijat za ekologiju i održivi razvoj < 15000 din.
  - Trajanje projekta: dva meseci /2005 god./
- „Resurs centar Sremska Mitrovica“ < Cilj projekta je razvoj civilnog društva u Srbiji kroz jačanje nevladinog sektora, proširivanjem njegovog delovanja i uticaja u regionu Srema i Mačve i ima funkciju informaciono-dokumentacionog i pravnog savetodavnog centra.
  - Saradnici: UG „LJUVENA“ Sremska Mitrovica, UG „Ženski centar“ Sremska Mitrovica, „Internet klub“ iz Ljiga. Donator: Evropska unija < 29.418 eura.
  - Trajanje projekta: deset meseci /2005 god./

STEPOJEVAC

Ekološko udruženja gradana „EKO Stepojevac“

EKO Stepojevac Ecological Civilians Union (EKO Stepojevac/EKU Stepojevac)

7 oktobar 114 11564 Stepojevac, Srbija

Tel: +381 11 8181 415, +381 11 8181 728

WEB adresa: miles@veze.net

Voda: Mirosljub Ivanović, predsednik Upravnog odbora

Kontakt osoba: Mirosljub Stanković, stručni saradnik

Godina osnivanja: 2005

Godina registracije: 2005

Vrsta registracije: udruženje

Broj zaposlenih: 0

Broj članova: 21

Broj volontera: 3

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS1, FS13

Glavne teme: T18, T22, T25, T26

Aktivnosti: A2, A4, A8

Nivo delovanja: lokalni

Jezici: engleski

Glavne publikacije: 0

Komentari: Saniranje deponija komunalnog otpada, košenje sportskog igrališta, košenje ambrozije, priprema za izradu tehničke dokumentacije vodovoda i kanalizacije

SUBOTICA

Udruženje ljubitelja prirode „RIPARIA“

Riparia Association of Naturalists

Engelsova 9 24000 Subotica, Srbija

Tel: +381 24 553 106

E-mail adresa: riparia_su@yahoo.com

Voda: Oto Sekereš, predsednik

Kontakt osoba: Sandra Cokić, član

Godina osnivanja: 2000

Godina registracije: 2000

Vrsta registracije: udruženje gradana

Broj članova: 35

Broj volontera: 100

Godišnji budžet: EUR 0-500

Izvor finansiranja: FS1, FS2, FS5, FS7, FS9, FS10, FS11

Glavne teme: T3, T4, T5, T11, T12, T13, T17, T18, T19, T21, T26

Aktivnosti: A2, A4, A6, A7, A10, A11, A14, A15, A17, A20, A21, A22, A24, A25

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni, međunarodni

Član krovnih organizacija: Društvo za zaštitu i proučavanje ptica Vojvodine; Društvo ekologa Rihard Cornai;

Jezici: srpski, mađarski, engleski

Glavne publikacije:

- „CICONIA“, Vol. 12, Novi Sad 2003.
- Radovi članova „Riparia“e: Agošton Andraš: Rezultati prstenovanja ptica u Eko- kampusu „Tisa 2003- Novi Kneževac“
- Sekereš Oto: Prvi slučaj gneždenja zlatovrane *Coracias garrulus* u veštackoj duplji na severu Backe.

Komentari:

- Pošumljavanje i praćenje revitalizacije prostora nekadašnje nelegalne deponije- sa JP „Palić-Ludaš“
- Tisa - letnji kamp - monitoring ornitofaune, edukacija
- Negovanje i nadzor ostrva na Paliću, kao i monitoring ptica
- Izrada i postavljanje veštackih duplji pticama dupljašicama (PP „Palić“)- sa Društvom za zaštitu ptica Vojvodine
- Revitalizacija degradiranih staništa na PIO „Subotička peščara“ - Zavod za zaštitu prirode Srbije i JP „Palić- Ludaš“

SUBOTICA

Udruženje za organsku hranu TERRA'S

Terra's Organic Food Association

(Udruženje TERRA'S Association TERRA'S)

Trg cara Jovana Nenada 15 24000 Subotica, Srbija

Tel: +381 24 554 600

Faks: +381 24 553 116

E-mail adresa: terras@terras.org.yu

WEB adresa: www.terras.org.yu

Vođa: Dr Tereza Horvat Skenderović, predsednica

Kontakt osoba: Snježana Mitrović, projekt menadžer

Godina osnivanja: 0

Godina registracije: 0

Vrsta registracije: udruženje građana

Broj zaposlenih: Dva sa punim radnim vremenom i troje sa pola radnog vremena

Broj članova: od 80 - 100 članova godišnje

Broj volontera: troje

Godišnji budžet: EUR 50,001-100,000

Izvor finansiranja: FS1, FS2, FS5, FS6, FS7, FS10

Glavne teme: T1, T4, T5, T7, T11, T12, T17, T18, T19, T21, T22, T25

Aktivnosti: A1, A2, A3, A5, A6, A7, A8, A9, A10, A11, A13, A14, A17, A20, A21, A22

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni, međunarodni

Član krovnih organizacija: Volvox, Forum Efe07, Defyu

Jezici: engleski i mađarski jezik

Glavne publikacije:

- „Prvih deset godina“ - 1300 primeraka 2000. godine
- „Organska poljoprivreda“ - priručnik za poljoprivredne proizvođače, 2001 i 2002. godina
- „Organska poljoprivreda - zakonska regulativa“ 500 primeraka, 2005. godina
- „Šta treba znati o organskim, bio, eko proizvodima?“, 2000 primeraka, 2005. godine

Komentari:

- Međunarodni projekat „Razvoj organske poljoprivrede u jugoistočnoj Evropi“ (realizuje se od 2001. godine uz podršku HIVOS preko Avalon fondacije iz Holandije
- „Organska poljoprivreda - korak ka očuvanju Dunavskog basena“ (realizuje uz podršku UNDP/GEF Regionalnog projekta zaštite Dunavskog sliva, putem grant programa Regionalnog centra za životnu sredinu za Centralnu i Istočnu Evropu)
- Integracija izbeglica u tri lokalne zajednice - (realizuje se uz podršku švedske humanitarne organizacije „Individualna pomoć“).

TRSTENIK

Ekološki pokret SCG OO

„Moravski orašak“ Trstenik

Ecological Movement SCG OO “Moravski

Orašak“ Trstenik (Moravski orašak)

Živadina Apostolovića br.4 37240 Trstenik, Srbija

Tel: +381 37 710 095

Faks: +381 37 712 031

E-mail adresa: moravskiorasak@ptt.yu

WEB adresa: www.ekopokret.org.yu

Vođa: Gordana Rodić, predsednik EP

Kontakt osoba: Dragana Jovanović, predsednik IO

Godina osnivanja: 2004

Godina registracije: 2004

Vrsta registracije: NVO

Broj zaposlenih: nema stalno zaposlenih

Broj članova: 30

Broj volontera: 30

Godišnji budžet: EUR 501-1,000

Izvor finansiranja: FS5, FS6, FS10

Glavne teme: T10, T11, T13, T18, T19, T21, T25, T26

Aktivnosti: A1, A2, A5, A6, A7, A11, A14, A19, A20, A24

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni

Član krovnih organizacija: Ekološki pokret SCG Srbije

Jezici: engleski

Glavne publikacije: lifleti i brošure

Komentari:

- Projekat „Otpad na otpad“ BCIF
- Projekat „Lokvanj u srcu“ Svetska banka -partnerstvo sa OŠ „Čajka“
- Projekat „Zajedno za manje smeća“ REC - partnerstvo sa FOKUS-om
- Projekat „Energetska efikasnost“ REC - partnerstvo sa FOKUS-om
- Nagradni projekti škola u programu „Projekat građanin“
- Manifestacija A „Budimo i mi najbolji“ na kojoj se promovisu nagradni radovi iz ekologije
- Neobični nagradni konkursi za decu
- Edukativne emisije na lokalnoj televiziji, ekološke radionice po školama o održivom razvoju.

TRSTENIK

Savet za monitoring, ljudska prava i borbu protiv korupcije – Transparentnost

Council for Monitoring Human Rights and Anti-corruption – Transparency
Miodraga Cajetinca - Cajke 22 37240 Trstenik, Srbija

Tel: +381 64 207 6293

E-mail adresa: savetsekretar@yahoo.com;
savetkabineta@yahoo.com

Voda: Mario Spasic, generalni sekretar

Kontakt osoba: Marija Spasic, koordinator službe generalnog sekretarijata

Godina osnivanja: 2005

Godina registracije: 2005

Vrsta registracije: NVO

Broj članova: 10

Broj volontera: 7

Godišnji budžet: Bez budžeta

Izvor finansiranja: FS7

Glavne teme: T7, T11, T12

Aktivnosti: A1, A2, A3, A6, A11, A13, A15, A22, A25

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni

Član krovnih organizacija: Federacija nevladinih

organizacija, Balkanska mreza za ljudska prava

Jezici: srpski i engleski

Glavne publikacije: Monitoring rada škola (po saglasnosti Ministarstva prosvete i sporta R. Srbije); monitoring zdravstvenih ustanova (po saglasnosti Ministarstva zdravlja R. Srbije)

UMKA

Asocijacija za napredna istraživanja

Advanced Research Association (ARA)

Sretena Babića 18a 11260 Umka, Srbija

Tel: +381 11 8025 845

Faks: +381 11 8025 845

E-mail adresa: office@ara.org.yu

WEB adresa: www.ara.org.yu

Voda: Andrej Čoha, predsednik UO

Godina osnivanja: 2003

Godina registracije: 2003

Vrsta registracije: Udruženje građana

Broj zaposlenih: 2

Broj članova: 15

Broj volontera: 10

Godišnji budžet: EUR 10,001-50,000

Izvor finansiranja: FS1, FS3, FS7, FS9, FS10, FS13

Glavne teme: T2, T4, T10, T11, T17, T18, T19, T24

Aktivnosti: A2, A4, A7, A13, A25

Nivo delovanja: lokalni

Član krovnih organizacija: FENS

Jezici: engleski

Komentari: uređenje parka u centru Umke, Vršnjacko obrazovanje u oblasti životne sredine, Urbana ekologija-kultura življenja i dr.

UŽICE

InterLink-Balkan

InterLink-Balkan (InterLink)

Višegradska 6 31000 Uzice, Srbija

Tel: +381 31 510 053

Faks: +381 31 510 053

E-mail adresa: interlink_balkan@yahoo.com

Voda: Jelena Lukic, direktor

Kontakt osoba: Jelena Lukic, direktor

Godina osnivanja: 2002

Vrsta registracije: Udruženje

Broj zaposlenih: 3

Broj članova: 22

Broj volontera: 20-30

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS1, FS2, FS3, FS5, FS6, FS10, FS11, FS12

Glavne teme: T3, T5, T7, T11, T12, T13, T16, T18, T19, T20, T21, T22, T23, T24, T25

Aktivnosti: A1, A2, A3, A4, A5, A6, A7, A8, A9, A11, A12, A13, A14, A15, A17, A20, A21, A22, A23, A24

Nivo delovanja: lokalni, regionalni, nacionalni, međunarodni

Jezici: engleski, francuski, španski

Glavne publikacije:

- Eko turizam, 2004 (dopunjeno izdanje u pripremi)

Komentari:

- Eko kamp, Vrutci (2004) (aktivnosti: proizvodnja ekološkog sapuna, čišćenje obala jezera Vrutci)
- Eko kviz (kategorije osnovnih i srednjih škola).
- Vrucji - 2005 - organizovanje volonterskih eko patrola- (Na snazi zabrana korišćenje čamaca sa motorom, pecanje iz čamca, bacanje otpadaka u zoni 1 km od jezera).

VALJEVO

Centar za modernu edukaciju*Centre for Modern Education (CME)*

Braće Veličkovića 5 14000 Valjevo, Srbija

Tel: +381 14 247 345

Faks: +381 14 247 345

E-mail adresa: cmevalja@hotmail.com

Voda: Mila Grujičić, predsjednica**Godina osnivanja:** 2005**Godina registracije:** 2005**Vrsta registracije:** Udruženje**Broj članova:** 10**Broj volontera:** 10**Godišnji budžet:** EUR 1,001-5,000**Izvor finansiranja:** FS1**Glavne teme:** T2, T11, T17, T18, T19, T20, T22, T24, T25, T26**Nivo delovanja:** lokalni**Jezici:** engleski, portugalski**Komentari:** Mi smo novoosnovana organizacija i tek započinjemo aktivnosti u oblasti životne sredine. Naši članovi su dosta iskusni u ovoj oblasti i radili su na mnogim projektima.

VALJEVO

Centar za prirodne resurse „Natura“, Valjevo*Natura Natural Resources Centre, Valjevo**(Centar „Natura“, Valjevo, Centre “Nature”, Valjevo)*

Sindelićeva 55 14000 Valjevo, Srbija

Tel: +381 14 223 859

Faks: +381 223 859

E-mail adresa: pdpva@ptt.yu

Voda: Siniša Mitrović, direktor**Kontakt osoba:** Vlado Dodović, sekretar**Godina osnivanja:** 1992**Godina registracije:** 2002**Vrsta registracije:** nvo**Broj članova:** 20**Broj volontera:** 10**Godišnji budžet:** EUR 5,001-10,000**Izvor finansiranja:** FS2, FS3, FS9**Glavne teme:** T3, T11, T12, T13, T17, T18, T19, T20, T25**Aktivnosti:** A2, A4, A7, A10, A11, A14, A15, A21**Nivo delovanja:** regionalni**Član krovnih organizacija:** EUROPARC FEDERATION**Jezici:** engleski**Glavne publikacije:**

- Čistaći Priode, Saša Marinković, 1994. godine,
- Poster beloglavog sup, 1995. godine

Komentari:

- Centar za prirodne resurse „Natura“ (2002) je osnovan kao Fondacija za zaštitu beloglavog supa „Gyps fulvus“ 1992. godine. Zaštita beloglavog supa u Srbiji, program koji sprovodimo od dana osnivanja dao je vidne rezultate.

Staratelj Specijalnog rezervata prirode „Klisura reke Trešnjice“, jedna od dve kolonije beloglavog supa u Srbiji.

VALJEVO

Društvo istraživača Vladimir Mandić Manda*Vladimir Mandić Manda Research Society (DIVMM, RSVMM)*

Birčaninova 128b 14000 Valjevo, Srbija

Tel: +381 14 229 441

Faks: +381 14 229 441

E-mail adresa: divmm@ptt.yu

WEB adresa: www.istraživaci.org.yu

Voda: David Maksimović, predsednik**Kontakt osoba:** Ognjen Jović, potpredsednik**Godina osnivanja:** 1969**Godina registracije:** 2006**Vrsta registracije:** Javna organizacija**Broj članova:** 246**Broj volontera:** 246 članova, ali i volonteri sa kojima saradujemo**Godišnji budžet:** EUR 0-500**Izvor finansiranja:** FS1, FS5, FS7, FS9, FS10**Glavne teme:** T3, T4, T11, T17, T19**Aktivnosti:** A1, A2, A4, A5, A7, A9, A10, A11, A13, A14, A15, A21, A22**Nivo delovanja:** međunarodni**Član krovnih organizacija:** Mladi istraživači Srbije**Jezici:** srpski, engleski i francuski**Glavne publikacije:**

- Istraživač - godišnji list Društva, Zbornik naučnih radova - godišnji list Društva

Komentari: Kompletna flora i fauna, popis i istraživanje svih jama i pećina Zapadne Srbije.

VALJEVO

Društvo za proučavanje lekovitog bilja, Valjevo*Association for medical herbs research, Valjevo*

Pop Lukina8/1 14000 Valjevo, Srbija

Tel: +381 14 225 745

Faks: +381 14 225 745

E-mail adresa: mushroom@ptt.yu

Voda: Dragan Nedeljković Sekretar**Kontakt osoba:** Dragan Nedeljković Sekretar**Godina osnivanja:** 1997**Godina registracije:** 1997**Vrsta registracije:** Udruženje građana**Broj zaposlenih:** 0**Broj članova:** 100**Broj volontera:** 20**Godišnji budžet:** EUR 0-500**Izvor finansiranja:** FS1, FS2, FS7, FS9**Glavne teme:** T4, T11, T14, T17, T18, T19, T21**Aktivnosti:** A1, A2

Nivo delovanja: lokalni

Jezi: Srpski

Glavne publikacije:

- Brošura Lekovito bilje 2003 godine, Jela od koprive, bosiljak, ruza. 2005

Komentari: Održavanje obrazovno-turističke manifestacije Lekovitim stazama Valjevskim planinama, održano 7 do sada, tradicionalno svake godine prvog vikenda juna u Lelicu, organizacija predavanja, izleta, izložbi a sve u cilju edukacije o pravilnom korišćenju i zaštiti lekovitog bilja.

VALJEVO

Gljivarsko društvo Valjevo

Mushroom Gatherers Association of Valjevo

Pop-Lukina 8-1 14000 Valjevo, Srbija

Tel: +381 14 225 745

Faks: +381 14 225 745

E-mail adresa: mushroom

WEB adresa:

<http://www.ptt.yu/korisnici/m/u/mushroom/>

Voda: Dragić Tomić predsjednik

Kontakt osoba: Dragić Tomić predsjednik

Godina osnivanja: 1997

Godina registracije: 1997

Vrsta registracije: Udruženje građana

Broj zaposlenih: 0

Broj članova: 120

Broj volontera: 8

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS1, FS2, FS7, FS9

Glavne teme: T11, T12, T13, T14, T17, T18, T19, T21

Aktivnosti: A1, A2, A6, A7, A11, A13, A20, A21

Nivo delovanja: lokalni

Jezi: Srpski

Glavne publikacije:

- Gijve i početnici 1998, Jestive i otrovne gijve sličnosti i razlike 2000, Gljivarski rečnik 2000, Lekovito bilje 2004.

Komentari: Održavanje tradicionalne obrazovno-turističke manifestacije Dani gljiva na Valjevskim planinama koja se održava svake godine prvog vikenda oktobra na Divčibarama, dosada održana 10 puta.

VALJEVO

Klub Ars Nova, Valjevo

Ars Nova Club, Valjevo (Ars nova, Valjevo,

Ars nova Valjevo)

Andre Savčića bb 14000 Valjevo, Srbija

Tel: +381 14 220 738

Faks: +381 14 220 738

E-mail adresa: vamag@ptt.yu

Voda: Milovan Jovanović, predsjednik Upravnog odbora

Kontakt osoba: Vlado Dodović, sekretar

Godina osnivanja: 2002

Godina registracije: 2006

Vrsta registracije: nvo

Broj članova: 10

Broj volontera: 10

Godišnji budžet: EUR 1,001-5,000

Izvor finansiranja: FS2, FS3, FS9

Glavne teme: T2, T3, T4, T7, T11, T12, T13, T17, T18, T19, T20, T24, T25, T26

Aktivnosti: A2, A4, A7, A10, A11, A14, A15

Nivo delovanja: regionalni

Član krovnih organizacija: Osnivac i članica FENSA, i VOLVOX mreže

Jezi: engleski

Komentari: Projekat – Prepoznaj ekološkog zagađivača u Zapadnoj Srbiji (REC, Holandska ambasada) – Ekološki projekti TIP 1, TIP 2, TIP 3 (USAID, IRD) u regionu Zapadne Srbije, radna grupa za izradu LEAP Valjevo – Saradnja na projektu PPS-Projekat uređenja javnih prostora parka Pečina u Valjevu.

VALJEVO

Udruženje domaćina Valjevo

Association of Household Heads, Valjevo

Pop Lukina8/1 14000 Valjevo, Srbija

Tel: +381 14 225 745

Faks: +381 14 225 745

E-mail adresa: domaciniva@ptt.yu

Voda: Dragić Tomić, Predsjednik

Kontakt osoba: Dragić Tomić, Predsjednik

Godina osnivanja: 2005

Godina registracije: 2005

Vrsta registracije: Udruženje građana

Broj zaposlenih: 0

Broj članova: 26

Broj volontera: 4

Godišnji budžet: Bez budžeta

Glavne teme: T4, T11, T14, T17, T18, T19, T21

Aktivnosti: A1, A2

Nivo delovanja: lokalni

Jezi: Srpski

Glavne publikacije:

- odštampan je zajednički prospekt u tiražu od 3000 primeraka

Komentari:

- izvršeno je animiranje domaćina u cilju bavljenja seoskim turizmom,
- izvršeno je anketiranje i obavljani razgovori sa preko 90 domaćina u 22 sela,
- od 54 zainteresovana domaćinstva kategorisano je 24 domaćinstva u 17 sela sa preko 100 ležaja,
- održana su predavanja u vezi bavljenja seoskim turizmom,
- organizovan je zajednički nastup na sajmu turizma u Beogradu,
- organizovano je deljenje prospekta na novosadskom poljoprivrednom sajmu.

VELIKI CRLJENI

Ekološko društvo „Turija“*Turija Ecological Association**(E.A. Turija/E.D. Turija)*

3. oktobar 11563 Veliki Crljeni, Srbija

Tel: +381 11 8162 603

Faks: +381 11 8162 603

E-mail adresa: turija@veze.net

WEB adresa: www.eko-turija.org

Voda: Aleksandar Nikolić, Predsednik**Kontakt osoba:** Marko Ranković, član Izvudnog odbora - odnosi sa javnošću i marketing**Godina osnivanja:** 2003**Godina registracije:** 2003**Vrsta registracije:** Javna organizacija**Broj zaposlenih:** 0**Broj članova:** 874**Broj volontera:** 16**Godišnji budžet:** EUR 5,001-10,000**Izvor finansiranja:** FS1, FS2**Glavne teme:** T2, T10, T11, T17, T20, T22, T25, T26**Aktivnosti:** A2, A4, A5, A6, A7, A11, A15, A16, A19, A20, A25**Nivo delovanja:** lokalni, regionalni**Jezici:** Srpski/Engleski**Komentari:** Učešće u strateskoj proceni uticaja na Z.Z.S. Kolubara d.o.o. Termoelektrana Kolubara – A Veliki Crljeni /Uspesno suzbijanje Ambrozije na lokalnom nivou/ Podizanje svesti građana preko lokalne „Televizije Jasta“ i „Radija 202“

VRŠAC

Ekološko udruženje „Avalon“*Avalon Environmental Association (Avalon)*

Igmanska 23 26300 Vršac, Srbija

Tel: +381 13 832 718

E-mail adresa: office@avalon.org.yu,

danielastojanov@yahoo.com

WEB adresa: www.avalon.org.yu

Voda: Budimir Babić, predsednik udruženja**Kontakt osoba:** Budimir Babić, Danijela Stojanov, članica odbora**Godina osnivanja:** 2003**Godina registracije:** 2003**Vrsta registracije:** Udruženje**Broj članova:** 150**Broj volontera:** 30**Godišnji budžet:** EUR 1,001-5,000**Izvor finansiranja:** FS1, FS6, FS7, FS9, FS10**Glavne teme:** T1, T2, T3, T4, T6, T9, T10, T11, T12, T13, T14, T15, T16, T17, T18, T19, T20, T21, T22, T24, T25, T26**Aktivnosti:** A1, A2, A3, A4, A5, A6, A7, A10, A11, A13, A14, A16, A17, A18, A19, A20, A23, A24, A25**Nivo delovanja:** lokalni, regionalni, nacionalni, međunarodni**Član krovnih organizacija:** elektronska mreža Volvox, Vojvodanska zelena inicijativa**Jezici:** srpski, engleski**Komentari:**

- 4 EKO-KAMPA, Zeleni koncerti, 2 TV i radio serijal ekoloških emisija,
- lutkarska predstava za decu, likovne izložbe, izleti i predavanja sa eko tematikom
- među osnivačima vršačkog EKO-FORUMA, saradnici u različitim eko manifestacijama organizovanim od strane drugih udruženja, zvanični organizatori Konferencije SVETSKE ASOCIJACIJE EKOLOŠKIH ORGANIZACIJA, u pripremi drugi internacionalni omladinski EKO-KAMP.

ZRENJANIN

Dečiji stvaralački centar „Maštalište“*Dreamland Children's Creative Centre*

Jug Bogdanova br. 8 023 Zrenjanin, Srbija

Tel: +381 23 547 421, +381 63 517 760

E-mail adresa: mastaliste@yahoo.com

WEB adresa: www.mastaliste.org.yu

Voda: Milica Velimirović, predsednica Upravnog odbora**Kontakt osoba:** Zorica Radišić, koordinator projekata iz oblasti zaštite životne sredine**Godina osnivanja:** 2000**Godina registracije:** 2000**Vrsta registracije:** udruženje građana**Broj zaposlenih:** nemamo stalno zaposlene-10 stalnih

volontera i oko 5 povremenih saradnika

Broj članova: 2562**Broj volontera:** od 5 do 20 zavisno od aktivnosti**Godišnji budžet:** EUR 0-500**Izvor finansiranja:** FS1, FS6, FS7, FS9**Glavne teme:** T2, T3, T4, T11, T12, T13, T17, T19, T20, T21, T22, T23, T24, T25, T26**Aktivnosti:** A2, A3, A5, A6, A7, A10, A14, A19, A20, A21, A22, A23, A24, A25**Nivo delovanja:** lokalni**Član krovnih organizacija:** Ministarstvo za nauku i zaštitu životne sredine, Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, Izvršno veće Vojvodine.**Jezici:** engleski**Glavne publikacije:****Komentari:** Eko-buđenje (animiranje javnosti u vezi sa lokalnim ekološkim problemima), Ekološka ekspedicija „Stari Begej - Carska bara“ (istraživanja biodiverziteta zaštićenog područja, održivi eko-turizam), biološko-ekološke radionice (odnosi u ekosistemu, rukovanje otpadom, obuka za prepoznavanje i upotrebu ekološki prihvatljivih proizvoda i ambalaže), ekoloska akcija čišćenja Begeja, javna kampanja o zaštiti gradskih jezera, zdrava hrana.

Aneks: Deo A – Upis u NVO Direktorijum

Ime grupe/organizacije:
(izvorno ime)

.....

Ime grupe/organizacije:
(prevod na engleski jezik)

.....

Skraćenica/kraći oblik imena:
(na engleskom i na lokalnom jeziku)

.....

Država: .....

Grad: .....

Poštanski broj: .....

Poštanski pretinac:.....

Ulica i broj:.....

.....

Telefon [(pozivni broj za državu-pozivni broj za grad) broj], npr. (381-11) 123-4567

.....

Faks: [(pozivni broj za državu-pozivni broj za grad) broj], npr. (381-11) 123-4567

.....

E-mail adresa:.....

Adresa web stranice:

.....

Vođa organizacije i njegov/njen položaj:
<Ime> < Prezime>, <Položaj>

Naprimera: John Smith, izvršni direktor

.....

.....

Kontakt osoba (ukoliko se ne radi o prethodno navedenoj osobi):
<Ime> < Prezime>, <Položaj>

.....

Godina osnivanja organizacije:

.....

Da li je vaša organizacija formalno (pravno) registrovana?

- Registrovana
- Nije registrovana

Ukoliko je registrovana, navedite godinu poslednje (aktivne) registracije:

.....

Ukoliko je vaša organizacija pravno registrovana, o kojoj vrsti registracije se radi?

- asocijacija
- fondacija
- javna organizacija
- ne znam
- drugo, molimo naznačite:

.....

Koliko ljudi je zaposleno u vašoj organizaciji?

.....

Koliko članova ima vaša organizacija?

.....

Koliko volontera učestvuje u vašim aktivnostima?

.....

Trenutni godišnji budžet:

(odaberite odgovarajući)

- nema budžeta
- do 500 EUR
- 501 - 1000 EUR
- 1001 - 5000 EUR
- 5001 - 10,000 EUR
- 10,001 - 50,000 EUR
- 50,001 - 100,000 EUR
- iznad 100,000 EUR
- ne znam

Izvori finansiranja:

(označite sve koji odgovaraju)

- grantovi i donacije domaće vlade/javnog sektora
- ugovori sa domaćom vladom/javnim sektorom
- grantovi i donacije stranih vlada/međunarodnog javnog sektora
- ugovori sa stranim vladama/međunarodnim javnim sektorom
- donacije/grantovi domaćih fondacija
- grantovi/donacije/grantovi stranih/međunarodnih fondacija
- pokroviteljstvo, donacije ili grantovi od strane domaćih firmi/korporacija
- pokroviteljstvo, donacije ili grantovi od strane stranih/međunarodnih firmi/korporacija
- donacije ili grantovi građana ili iz drugih privatnih izvora
- članarine
- naknade i naplate za usluge vezane za misiju (ekonomske aktivnosti), tj. istraživanje, konsalting, edukaciju i trening

- naknade za iznajmljivanje ili druga sredstva (investicije, autorska prava)
- podružno poslovanje i/ili prodaja proizvoda

Glavne oblasti u kojima je vaša organizacija aktivna:

(označite sve koje odgovaraju)

- poljoprivreda/organska/tradicionalna zemljoradnja
- kvalitet vazduha/zagađenje vazduha
- zaštita životinja/divlje životinje
- biodiverzitet
- sertifikacija i označavanje
- klimatske promene
- zaštita potrošača/prava
- ekonomska sredstva
- energija/nuklearna
- energija/obnovljiva i energetska efikasnost
- edukacija o zaštiti životne sredine/ edukacija o održivom razvoju
- zakonodavstvo u oblasti zaštite životne sredine
- izrada politike zaštite životne sredine
- šumarstvo
- genetski modifikovani organizmi/ biotehnologija
- globalizacija i međunarodna politika
- zaštita prirode
- ruralni razvoj
- održivi razvoj
- održiva/zelena potrošnja
- turizam/održivo/eko - turizam
- otrovi, hemikalije i trajni organski zagadivači
- transport/saobraćaj
- urbana životna sredina
- pitanja u vezi sa otpadom
- pitanja u vezi sa vodama

Aktivnosti: (označite sve koje obavljate)

- usluge savetovanja
- kampanje podizanja svesti javnosti
- organizovanje kampanja/protestne aktivnosti/direktna akcija
- akcije čišćenja, organizovanje kampova
- organiziranje i planiranje u zajednici (LA21, LEAP)
- konferencije, sastanci
- obrazovanje
- procena uticaja na životnu sredinu (SEA, EIA, drugo)
- upravljanje životnom sredinom
- rad na terenu
- pružanje informacija
- pravno zastupanje
- lobiranje
- mediji/štampa
- monitoring/merenje (tehničko)
- pregovaranje i facilitiranje dijaloga
- umrežavanje
- implementacija politike
- javni sastanci
- učešće javnosti
- izdavaštvo
- istraživanje
- društveni marketing
- trening/izgradnja kapaciteta
- nadgledanje (praćenje javnih/privatnih aktivnosti)

Nivo aktivnosti:

(označite sve koje odgovaraju)

- lokalni
- regionalni (regija unutar države)
- nacionalni
- međunarodni

Koje krovne organizacije ili mreže ste član ili sa njom saradujete (na nacionalnom, podregionalnom ili međunarodnom nivou)? (Molimo navedite)

Nacionalni:

.....

Podregionalni (JE):

.....

Regionalni (evropski) i međunarodni (svetski):

.....

Jeziци kojim se koristite:

.....

Komentari/kratak pregled:

(uspešne akcije, završeni projekti, itd.) <najviše 50 reči>

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Najvažnije publikacije: (ime, godina, broj izdanja/godina) <najviše 50 reči>

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Aneks:

DEO B – Procena nevladinih organizacija

PRAVNI I REGULATORNI OKVIR

Ovaj deo procenjuje pravni okvir za rad nevladinih organizacija i postojeće regulative.

PITANJA VEZANA ZA REGISTRACIJU

P1. Ukoliko ste pravno registrovani, kako biste procenili proceduralnu složenost procesa registracije (označite sve odgovarajuće opcije u svakoj koloni):

Birokratija	Finansijski aspekt	Pravni aspekt
☐ Jasna i jednostavna	☐ Iziskuje značajna finansijska sredstva	☐ Traži usluge advokata za proces registracije
☐ Nejasna, komplikovana, previše birokratska	☐ Ne iziskuje značajna finansijska sredstva	☐ Ne traži usluge advokata za proces registracije

P2. Ukoliko ste pravno registrovani, šta od sledećeg najbolje opisuje način na koji registracija vaše organizacije odgovara predviđenim aktivnostima?

(označite samo jednu opciju):

- Imamo puni pravni kapacitet da vršimo planirane aktivnosti
- Naša registracija je formalnost i nije relevantna za naše aktivnosti
- Nameravamo ili da promenimo našu registarciju da bi je uskladili sa aktivnostima koje sprovodimo ili da promijenimo naše aktivnosti
- Ponekad, zbog statusa naše registracije, sa vlastima imamo poteškoća koje se tiču određenih naših aktivnosti

PITANJA VEZANA ZA IZVEŠTAVANJE

P3. Koji od sledećih dokumenata vaša organizacija redovno izdaje? Molimo odaberite izveštaje koje pripremate i naznačite razloge zbog kojih to radite.
(označite sve koji odgovaraju)

Vrsta izveštaja	Zašto ga izdajete?
☐ Izveštaj o aktivnostima (godišnji izveštaj)	☐ Jer zakon tako propisuje ☐ Jer to traže interna pravila organizacije ☐ Jer tako nalaže ugovor (donatori itd.) ☐ Olakšava prikupljanje sredstava ☐ Informacije za članove ☐ Informisanje i kontakt sa javnošću
☐ Finansijski izveštaj (obračuni)	☐ Jer zakon tako propisuje ☐ Jer to traže interna pravila organizacije ☐ Jer tako nalaže ugovor (donatori etc.) ☐ Olakšava prikupljanje sredstava ☐ Informacije za članove ☐ Informisanje i kontakt sa javnošću

P4. Ako ste pravno registrovani, koje od sledećih izuzeca od poreza se odnosi na vašu organizaciju (označite sve koji odgovaraju)

Da li je vaša organizacija zakonom oslobođena od sledećih poreza?

Porezi na dobit od grantova, donacija

Kako procenjujete proceduru za dobijanje naknade od poreza kojih ste oslobođeni (označite sve odgovarajuće):

- Jednostavna je i razumno brza
- Procedura je nešto teža, ali funkcioniše
- Pravila oporezivanja se primenjuju nekonzistentno
- Procedura je previše komplikovana i na nju ne trošimo vreme

Porez na dobit od naplaćenih naknada

- Jednostavna je i razumno brza
- Procedura je nešto teža, ali funkcioniše
- Pravila oporezivanja se primenjuju nekonzistentno
- Procedura je previše komplikovana i na nju ne trošimo vreme

Porezi na zapošljavanje

- Jednostavna je i razumno brza
- Procedura je nešto teža, ali funkcioniše
- Pravila oporezivanja se primenjuju nekonzistentno
- Procedura je previše komplikovana i na nju ne trošimo vreme

PDV

- Jednostavna je i razumno brza
- Procedura je nešto teža, ali funkcioniše
- Pravila oporezivanja se primenjuju nekonzistentno
- Procedura je previše komplikovana i na nju ne trošimo vreme

Drugo (naznačite)

- Jednostavna je i razumno brza
- Procedura je nešto teža, ali funkcioniše
- Pravila oporezivanja se primenjuju nekonzistentno
- Procedura je previše komplikovana i na nju ne trošimo vreme

P5. Da li su donacije koje vaša organizacija dobija od pojedinaca ili korporacija oslobođene od poreza? (označite samo jednu opciju):

- Da
- Ne
- Ne znam

ORGANIZACIJSKI RESURSI

U ovom delu želimo da proceninmo pristup nevladinih organizacija resursima, njihov finansijski status i potencijalne probleme sa kojima se organizacije mogu suočiti u dobijanju pristupa resursima što je osnovni preduslov za izvođenje aktivnosti.

FINANSIRANJE

P6. Kako bi ste procenili finansijski status/održivost vaše organizacije?

(odaberite samo jednu opciju)

- Veoma dobar (Nemamo nikakvih ozbiljnih finansijskih problema)
- Dovoljno dobar (Imamo dovoljno sredstava da bi podržali naše glavne aktivnosti, ali neki od naših trenutnih i/ili budućih programa nemaju dovoljno sredstava)
- Nestabilan (Većina naših projekata imaju finansijske poteškoće)
- Loš (Jedva da možemo održati osnovne aktivnosti/projekte zbog nedovoljnog finansiranja)
Veoma loši (Ne dobijamo nikakva sredstva)

P7. Približno odredite relativnu važnost (udeo u trenutnom budžetu) glavnih izvora finansiranja za svoju organizaciju (pokušajte da u zbiru dobijete otprilike 100% iz odabranih izvora):

Vrsta sredstava	Ključni izvor (>50%)	Veoma važan izvor (+25%)	Donekle važan (5-25%)	Manji izvor (<5%)	Nije izvor/ne znam
F1 – donacije ili grantovi domaće vlade/javnog sektora	☐	☐	☐	☐	☐
F2 – ugovori sa domaćom vladom/javnim sektorom	☐	☐	☐	☐	☐
F3 – grantovi ili donacije stranih vlada/međunarodnog javnog sektora	☐	☐	☐	☐	☐
F4 – ugovori sa stranim vladama/međunarodnim javnim sektorom	☐	☐	☐	☐	☐
F5 – donacije/grantovi domaćih fondacija	☐	☐	☐	☐	☐
F6 – donacije/grantovi stranih/međunarodnih fondacija	☐	☐	☐	☐	☐
F7 – pokroviteljstvo, donacije, grantovi od strane domaćih kompanija/korporacija	☐	☐	☐	☐	☐
F8 – pokroviteljstvo, donacije, grantovi od strane stranih/međunarodnih kompanija/korporacija	☐	☐	☐	☐	☐
F9 – donacije ili grantovi od strane građana ili drugih privatnih izvora	☐	☐	☐	☐	☐
F10 – članarine	☐	☐	☐	☐	☐
F11 – naknade i naplate za usluge vezane za zadatak (ekonomske aktivnosti) tj. istraživanje, konsalting, edukacija i trening	☐	☐	☐	☐	☐
F12 – naknade za iznajmljivanje i druga sredstva (investicije, autorska prava)	☐	☐	☐	☐	☐
F13 – podružničko poslovanje i/ili prodaja proizvoda	☐	☐	☐	☐	☐

MATERIJAL

P8. Kako biste okarakterisali status vaše organizacije kada je u pitanju dostupnost opreme (odaberite samo jednu opciju)

- Odličan (imamo svu potrebnu opremu)
- Adekvatan (imamo manje-više sve što nam treba za obavljanje naših aktivnosti)
- Neadekvatan (nemamo potrebnu opremu i to utiče na naše aktivnosti)
- Nikakav (nemamo nikakvu opremu što šteti našim planovima)

P9. Koja od sledećih opcija najbolje opisuje smeštaj vaše organizacije? (odaberite samo jednu opciju)

- Naša organizacija poseduje vlastiti kancelarijski prostor
- Iznajmljujemo (ili besplatno koristimo) kancelarijski prostor koji nam je potreban za rad
- Ponekad iznajmljujemo sobe ili drugi prostor za naš rad
- Radimo neformalno ili na radnim mestima naših članova
- Nije nam potreban prostor za rad

OSOBLJE

P10. Ukoliko imate plaćeno osoblje ili spoljne stručnjake (koji rade puno radno vreme ili deo radnog vremena), molimo naznačite koliko njih vaša organizacija upošljava ili ima pod ugovorom na sledećim položajima (molimo upišite brojeve u polja dole)

Vrsta položaja	Broj
Menadžeri	.....
Projektni službenici	.....
Administrativno osoblje	.....
Spoljno projektno osoblje/konsultanti	.....
Spoljne računovođe/knjigovođe	.....
Pravni savetnici/advokati	.....

P11. S obzirom na sve ljude aktivno uključene u rad vaše organizacije (osoblje, članovi i volonteri), molimo da date procenu procenta zastupljenosti žena. (označite samo jednu opciju)

- Više od 80% su žene
- Između 60 i 80% su žene
- Između 40 i 60% su žene
- Između 20 i 40% su žene
- Manje od 20% su žene

ORGANIZACIJSKI KAPACITETI

Ovaj deo se bavi kapacitetima organizacija, njima dostupnim treninzima i potrebama u organizacijskom razvoju.

ORGANIZACIJSKI UČINAK

P12. Organizacijski učinak: Kako biste procenili ukupan učinak vaše organizacije u postizanju postavljenih ciljeva u prošloj godini, bez obzira na razloge? (označite samo jednu opciju)

- Neuspešan (nažalost, uglavnom nismo uspeli da ostvarimo postavljene ciljeve)
- Delimično neuspešan (neki ciljevi su delimično ostvareni, ali većina nije)
- Osrednji učinak (nekoliko ciljeva je ostvareno, dok nekoliko drugih nije)
- Delimično uspešan (mnogo ciljeva je ostvareno, samo nekoliko nije)
- Potpuno uspešan (ispunili smo sve postavljene ciljeve u prošloj godini)
- Teško je reći (ne znamo; ne procenjujemo naše ciljeve)

P13. Organizacijska efikasnost: Molimo da procenite važnost sledećih strateških instrumenata i alata za planiranje. (molimo označite odgovarajuće polje u svakom od redova)

	Veoma važan, ovaj instrument je ključan za organizacijsko planiranje i strogo pridržavamo	Važan, ovaj instrument se redovno koristi kao mehanizam planiranja i uglavnom ga se pridržavamo	Donekle važan, koristimo ovaj instrument, ali ga se samo delimično pridržavamo	Manje važan, mi samo povremeno ili neformalno koristimo ovaj instrument za planiranje, ali ga se retko pridržavamo	Nije važan, ne koristimo takav instrument za planiranje
Strateško planiranje naših aktivnosti	☐	☐	☐	☐	☐
Strategije prikupljanja sredstava	☐	☐	☐	☐	☐
Strategije za humane resurse	☐	☐	☐	☐	☐
Komunikacije i/ili strategije za odnose sa javnošću	☐	☐	☐	☐	☐
Poslovno planiranje	☐	☐	☐	☐	☐
Drugo, molimo naznačite	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐

P14. Organizacijska efikasnost: Molimo da procenite važnost sledećih administrativnih procedura. (molimo da označite odgovarajuće polje u svakom redu)

	Veoma važan, ovaj instrument je ključan za organizacijsko planiranje i strogo pridržavamo	Važan, ovaj instrument se redovno koristi kao mehanizam planiranja i uglavnom ga se pridržavamo	Donekle važan, koristimo ovaj instrument, ali ga se samo delimično pridržavamo	Manje važan, mi samo povremeno ili neformalno koristimo ovaj instrument za planiranje, ali ga se retko pridržavamo	Nije važan, ne koristimo takav instrument za planiranje
Strateško planiranje naših aktivnosti	☐	☐	☐	☐	☐
Finansijski menadžment	☐	☐	☐	☐	☐
Menadžment ljudskim resursima	☐	☐	☐	☐	☐
Operativne procedure	☐	☐	☐	☐	☐
Sistem upravljanja projektima	☐	☐	☐	☐	☐

TRENING I OBUKA

P15. Koja od sledećih ponuđenih definicija najbolje opisuje stav vaše organizacije prema pitanjima treninga i obuke? (označite sva polja koja odgovaraju)

- Naši organizacija investira sredstva u obuku zaposlenih na regularnoj bazi
- Naši zaposleni pohađaju samo treninge koji su besplatni
- Naši organizacija se pridržava razvojne strategije osoblja kada je u pitanju trening
- Naši zaposleni pohađaju treninge koji su relevantni za razvojne prioritete organizacije
- Naši organizacija ohrabruje zaposlene da pohađaju što više programa obuke
- Naši organizacija dopušta zaposlenima da pohađaju bilo koji trening koji smatraju korisnim
- Naši organizacija ne smatra da je trening bitan
- Ne znam

P16. Procenite da li treninzi koji se nude nevladinom sektoru ispunjavaju potrebe vaše organizacije? (označite samo jedan odgovor)

- Veoma dobro (Imamo sve što nam treba)
- Dovoljno dobro (Nude se treninzi koji zadovoljavaju naše potrebe, ali u nekim oblastima potrebe nisu zadovoljene)
- Nedovoljno (Mnogo potreba ostaje neoslovljeno)
- Loše (Treninzi postoje, ali su nedovoljni)
- Veoma loše (Ne dobijamo nikakvu obuku)

P17. Da li je vaša organizacija uradila ikakvu procenu sopstvenih potreba za treningom u poslednje tri godine?

- Da
- Ne
- Ne znam

P18. Da li je vaša organizacija imala prilike da učestvuje na trening seminarima na sledeće organizacione teme, molimo vas naznačite. (označite odgovarajuće polje u svakom redu)

Teme	Vrlo korisno	Delimično	Nekorisno
Organizaciona strategija			
Strateško planiranje aktivnosti	☐	☐	☐
Strategija prikupljanja sredstava (Fundraising)	☐	☐	☐
Strategija upravljanja ljudskim resursima	☐	☐	☐
Komunikacijska i/ili PR strategija	☐	☐	☐
Biznis planiranje	☐	☐	☐
Organizacijski procesi			
Finansijsko upravljanje	☐	☐	☐
Upravljanje ljudskim resursima	☐	☐	☐
Operativne i administrativne procedure	☐	☐	☐
Sistem upravljanja projektima	☐	☐	☐
Druge relevantne veštine			
Kreiranje i održavanje databaza	☐	☐	☐
održavanje	☐	☐	☐
GIS aplikacije	☐	☐	☐
Hardware/software instalacija i korišćenje	☐	☐	☐
Upravljanje volonterskim radom	☐	☐	☐
Prezentacijske veštine	☐	☐	☐
Pisanje predloga projekta	☐	☐	☐
Izgradnja tima	☐	☐	☐
Vođenje web stranice	☐	☐	☐

P19. Ukoliko bi vaša organizacija imala priliku da učestvuje u programu osposobljavanja u okviru sledećih tematskih celina koje se navode u donjoj tabeli, molimo vas procenite stepen korisnosti takvih programa. (molimo označite odgovarajući kvadratić u svakom redu)

Teme problematike životne	Veoma korisno	Delimično sredine	Nekorisno korisno
T1 – poljoprivreda/organski/tradicionalni uzgoj	☐	☐	☐
T2 – kvalitet vazduha/zagađenje vazduha	☐	☐	☐
T3 – zaštita životinja/divljine	☐	☐	☐
T4 – biološka raznolikost	☐	☐	☐
T5 – sertifikovanje i označavanje	☐	☐	☐
T6 – klimatske promene	☐	☐	☐
T7 – zaštita potrošača/prava	☐	☐	☐
T8 – ekonomski instrumenti	☐	☐	☐
T9 – energija/nuklearna	☐	☐	☐
T10 – energija/obnovljivi izvori i energetska efikasnost	☐	☐	☐
T11 – obrazovanje o životnoj sredini/obrazovanje za održivi razvoj	☐	☐	☐
T12 – legislativa o životnoj sredini	☐	☐	☐
T13 – kreiranje politike životne sredine	☐	☐	☐
T14 – šumarstvo	☐	☐	☐
T15 – genetski modifikovani organizmibiotehnologija	☐	☐	☐
T16 – globalizacija i međunarodna politika	☐	☐	☐
T17 – zaštita prirode	☐	☐	☐
T18 – ruralni razvoj	☐	☐	☐

Nastavak

Teme problematike životne	Veoma korisno	Delimično sredine	Nekorisno korisno
T19 – održivi razvoj	☐	☐	☐
T20 – održiva/zelena potrošnja	☐	☐	☐
T21 – turizam/održivi-/eko-turizam			
T22 – toksične supstance, hemikalije i POP (Persistent Organic Pollutants - postojani organski zagađivači)	☐	☐	☐
T23 – transport/saobraćaj	☐	☐	☐
T24 – urbana životna sredina	☐	☐	☐
T25 – otpad	☐	☐	☐
T26 – korišćenje i upravljanje vodnim resursima	☐	☐	☐

P20. Ukoliko bi vaša organizacija imala priliku da sudeluje u sledećim programima osposobljavanja, molimo vas da procenite stepen korisnosti takvih programa. (molimo označite odgovarajući kvadratić u svakom redu)

Teme problematike životne	Veoma korisno	Delimično sredine	Nekorisno korisno
A1 – savetodavne službe	☐	☐	☐
A2 – kampanje podizanja svesti javnosti	☐	☐	☐
A3 – kampanje/protestne akcije/direktne akcije	☐	☐	☐
A4 – akcije čišćenja, kampovi	☐	☐	☐
A5 – organizovanje zajednice planiranje (LA21, LEAP)	☐	☐	☐
A6 – konferencije, sastanci	☐	☐	☐
A7 – edukacija	☐	☐	☐
A8 – procena uticaja na životnu sredinu (SEA, EIA, drugi)	☐	☐	☐
A9 – upravljanje životnom sredinom	☐	☐	☐
A10 – terenski rad	☐	☐	☐
A11 – širenje informacija	☐	☐	☐
A12 – pravno savetovanje	☐	☐	☐
A13 – lobiranje	☐	☐	☐
A14 – mediji/press	☐	☐	☐
A15 – monitoring/merenje (tehničko osposobljavanje)	☐	☐	☐
A16 – pregovaranje i fasilitiranje dijaloga	☐	☐	☐
A17 – umrežavanje	☐	☐	☐
A18 – implementacija političkih odrednica	☐	☐	☐
A19 – organizovanje javnih okupljanja	☐	☐	☐

Nastavak

Teme problematike životne	Veoma korisno	Delimično sredine	Nekorisno korisno
A20 – učešće javnosti	☐	☐	☐
A21 – izdavaštvo	☐	☐	☐
A22 – istraživanje	☐	☐	☐
A23 – socijalni marketing	☐	☐	☐
A24 – podizanje organizacijskih kapaciteta i sposobnosti	☐	☐	☐
A25 – “pas čuvar” (praćenje javnih/privatnih aktivnosti)	☐	☐	☐

ZNANJE I INFORMACIJA

U okviru sledećeg odjeljka procenite koje su vam informacije i znanje dostupni, kojim se komunikacijskim kanalima koristite za njihovo širenje, i koje/kakvo znanje i informacije nedostaju civilnim organizacijama.

SPOLJNO INFORMACIJSKO OKRUŽENJE

P21. Molimo vas da procenite opštu dostupnost informacija o životnoj sredini/održivom razvoju u vašoj zemlji. (izaberite odgovor koji se odnosi na vašu organizaciju)

- Izvrsno (informacije o mnogim potencijalnim temama i problemima su u potpunosti dostupne)
- Adekvatno (informacija je dovoljno, ali je potrebno uložiti značajan napor za njihovo prikupljanje)
- Neadekvatno (informacije su teško dostupne i često nisu celovite)
- Ne postoji (informacije nisu dostupne ili je dostupna samo minimalna količina informacija)
- Ne znam

P22. Imajući na umu kvalitet sadržaja i distribucijeslužbenih informacija o životnoj sredini, molimo vas procenite sledeće elemente. (molimo označite odgovarajući kvadratić u svakom redu)

	Potrebna su znatna poboljšanja	Potrebna su neka poboljšanja	Nisu potrebna poboljšanja	Ne znam
Sadržaj				
Aktuelnost	☐	☐	☐	☐
Prezentacija (jasnoća)	☐	☐	☐	☐
Pouzdanost	☐	☐	☐	☐
Distribucija				
Jednostavnost dostupnosti	☐	☐	☐	☐
Opravdanost cene koštanja	☐	☐	☐	☐
Vremenski rokovi za dostavljanje	☐	☐	☐	☐
Putem javnih medija	☐	☐	☐	☐
U elektronskoj formi	☐	☐	☐	☐
Štampa	☐	☐	☐	☐
Javni info centri	☐	☐	☐	☐
Razmena				
Fizička (licem-u-lice)	☐	☐	☐	☐
Virtualna (elektronska)	☐	☐	☐	☐

INTERNO INFORMACIJSKO OKRUŽENJE

P23. Molimo vas da procenite znanja i sposobnosti vaše organizacije u okviru problematike životne sredine u kojoj radite. (izaberite samo jedan odgovor)

- Izvrsno (raspoložemo svim potrebnim informacijama)
- Adekvatno (uglavnom raspoložemo informacijama koje su nam potrebne za sprovođenje naših aktivnosti)
- Neadekvatno (ne raspoložemo potrebnim znanjem i sposobnostima što uveliko ograničava naše delovanje)
- Ne postoji (raspoložemo minimalnim znanjem što uveliko šteti delovanju naše organizacije)

P24. U kojim formatima vaša organizacija sakuplja i/ili distribuira informacije o životnoj sredini? (molimo označite odgovarajući kvadratić u svakom pojedinom redu)

	Sakupljene informacije	Distribuirane informacije
Brošure	☐	☐
Knjige o problematici životne sredine	☐	☐
CD-ROM-ovi o problematici životne sredine	☐	☐
Edukativni i dokumentarni filmovi	☐	☐
Podaci i statistički podaci prikupljeni monitoringom	☐	☐
Novinski članci/Periodika	☐	☐
Pamfleti	☐	☐
Isečci iz štampe	☐	☐
Izveštaji o stanju životne sredine	☐	☐
Mišljenja i komentari vezani uz procese donošenja odluka o životnoj sredini	☐	☐

P25. Procenite koliko često vaša organizacija koristi sledeće načine/mehanizme distribucije informacija ili podataka o životnoj sredini. (Molimo označite odgovarajući kvadratić u svakom redu)

Distribucija podatka/ Informacija	Često	Povremeno	Nikad
CD-ROM	☐	☐	☐
Neposredna pošta	☐	☐	☐
E-mail	☐	☐	☐
Članci ili oglasi u nezavisnim javnim glasilima	☐	☐	☐
Internet Web stranice	☐	☐	☐
Biblioteka/Info centar	☐	☐	☐
Primerak izveštaja ili časopisa u papirnatom obliku	☐	☐	☐
Plakati / Demonstracije	☐	☐	☐
Radio programi ili oglasi	☐	☐	☐
Telefon/Faks	☐	☐	☐

P26. Da li vaša organizacija koristi neki od sistema za vođenje i obradu podataka?
(Obeležiti one koji se koriste)

- Baze podataka
- GIS
- Izdavaštvo
- Ostalo, molimo navedite

.....
 .....

- Nijedan

MREŽE (UMREŽAVANJE)

P27. **Ocenite svoje iskustvo koje imate u oblasti umrežavanja sa organizacijama civilnog društva** (Odabrati samo jednu opciju)

- Vrlo dobro (imamo pozitivno iskustvo, to je ključno u našem poslu)
- Dobro (Uglavnom imamo dobra iskustva, često ih koristimo)
- Zadovoljavajuće (Uglavnom dobra iskustva, ali često ne odgovaraju potrebama našeg posla)
- Loše (Smatramo da je umrežavanje malo korisno i irelevantno za nas)
- Vrlo loše (Smatramo da umrežavanje nije korisno za naš posao)

P28. **Koje od ovih funkcija mreža organizacija civilnog društva mogu da ohrabre vašu organizaciju da ih koristite ili u njima učestvujete?** (Označiti sve odgovarajuće opcije)

- Zajedničko korišćenje vesti i informacija
- Razmena iskustava
- Obaveštenost o mogućnostima finansiranja
- Obaveštenost o mogućnostima obuke i treninga
- Identifikacija partnera za učešće u projektima
- Identifikacija partnera za lobiranje
- Uvećanje efektivnosti kampanja
- Veća vidljivost i uočljivost
- Ostalo, molimo navedite

.....
 .....

TRANSPARENTNOST I ODGOVORNOST

Transparentnost i odgovornost su osnovni uslovi za jačanje poverenja u civilnom društvu. U ovom odeljku oceinjujemo kako organizacije obezbeđuju informacije za svoje aktivnosti; kakav odnos postoji sa zajednicom, zvaničnim vlastima i ostalim zainteresovanim stranama; kako organizacije koriste svoja prava pristupa informacijama, učešća javnosti i dostupnosti pravosuđa.

P29. Kako biste ocenili vaš odnos sa zvaničnim vlastima? (Odaberite odgovarajući kvadrat u svakom redu)

Nivo/Vrsta saradnje	Bliska i konstruktivna saradnja	Povremena saradnja	Još uvek ne postoji saradnja, ali planiramo da je razvijemo	U sukobu smo	Teško je reći/ne znam
Parlamentarna tela	☐	☐	☐	☐	☐
Državne vlasti, agencije (i tela) koja se bave pitanjima životne sredine	☐	☐	☐	☐	☐
Ostala državna tela i agencije	☐	☐	☐	☐	☐
Lokalna vlast	☐	☐	☐	☐	☐
Druga zvanična tela i agencije na lokalnom nivou sa svojim ograncima	☐	☐	☐	☐	☐
Strane vlasti, (ambasade, agencije)	☐	☐	☐	☐	☐
Međudržavne organizacije (npr., UN)	☐	☐	☐	☐	☐

P30. **Kako biste ocenili vaš odnos sa biznis sektorom, medijima i akademskim sektorom?**
(Molimo odaberite odgovarajući kvadrat u svakom redu)

Stepen/ Vrsta saradnje	Saradujemo blisko i konstruk- tivno	Povremeno saradujemo	Ne postoji saradnja, ali planiramo da je razvijemo	U sukobu smo	Teško je reći/ne znam
Nacionalni/ lokalni biznis sektor	☐	☐	☐	☐	☐
Međunarodne korporacije koje posluju u vašoj zemlji	☐	☐	☐	☐	☐
Lokalni mediji	☐	☐	☐	☐	☐
Državni mediji	☐	☐	☐	☐	☐
Univerzitet	☐	☐	☐	☐	☐

P31. **Kako biste ocenili vašu saradnju sa građanima, lokalnim udruženjima i drugim organizacijama civilnog društva?** (Molimo odaberite odgovarajući kvadrat u svakom redu)

Stepen/ Vrsta saradnje	Saradujemo blisko i konstruk- tivno	Povremeno saradujemo	Ne postoji saradnja, ali planiramo da je ostvarimo	U sukobu smo	Teško je reći/ne znam
Građanstvo i široka javnost	☐	☐	☐	☐	☐
Lokalne organizacije civilnog društva (OCD) i grupe građana	☐	☐	☐	☐	☐
Nacionalne OCD	☐	☐	☐	☐	☐
OCD iz susednih zemalja	☐	☐	☐	☐	☐
Međunarodne COCD	☐	☐	☐	☐	☐

P32. Na koji način informišete građane u vašoj zajednici o inicijativama i aktivnostima kojima se bavi vaša organizacija? (Označiti sve odgovarajuće opcije)

- Mediji (TV, radio, štampa)
- Internet, e-mail, web stranice
- Publikacije (na pr. leci, brošure, pisana obaveštenja)
- Direktna pošta (na pr. poštanske dopisnice, pisma, flajeri)
- Javna okupljanja
- Ulične akcije, demonstracije, poster
- Billbordi
- Ostalo, molimo navedite

.....
 .....

- Ne obaveštavamo građane o našim inicijativama

P33. Ukoliko uključujete građane u vaše aktivnosti, na koji način to činite? (Označiti sve odgovarajuće opcije)

- Unapred obaveštavamo građane o nastupajućim zbivanjima, mestu, datumu, programu
- Organizujemo javna okupljanja I dikusiju/e sa svim zainteresovanim stranama da bismo diskutovali o potrebama i predlozima
- Organizujemo javna okupljanja ili diskusije sa opštinskim predstavnicima i zainteresovanim stranama u zajednici da bismo diskutovali o potrebama i predlozima
- Prikupljamo mišljenja i informacije od građana
- Osnivamo zajedničke radne grupe sa zainteresovanim stranama u cilju razvoja predloga aktivnosti
- Osnivamo ekspertske grupe sa učešćem zainteresovanih građana koji razmatraju specifična pitanja
- Fokus grupe
- Organizujemo radionice
- Primenjujemo glasanje, upitnike ili istraživanje
- Istraživanja, studije
- Ostalo, molimo navedite

.....
 .....

- Ne uključujemo građane u naše aktivnosti

AARHUS (KONVENCIJA O DOSTUPNOSTI INFORMACIJA): DOSTUPNOST INFORMACIJA, UČEŠĆE JAVNOSTI I PRISTUP PRAVOSUĐU

P34. Kakvo je vaše iskustvo po pitanju dostupnosti informacija, učešća javnosti u odlučivanju i pristupa organima pravosuđa u oblasti zaštite životne sredine? (Molimo odaberite kvadrat u svakom redu)

Da li je vaša organizacija u poslednje 3 godine:	Da	Ne	Ako jeste, koliko često (otprilike)
Uputila zvanični zahtev odgovornim institucijama za pristup informacijama o životnoj sredini?	☐	☐	.....
Imala javno učešće u oblasti:			
Specifičnih aktivnosti, kao što su EIA, licenciranje, izdavanje dozvola?	☐	☐	.....
Donošenja strateških dokumenata, kao što, su nacionalni/regionalni/lokalni planovi, programske strategije, politike i njihove SEA (strateška procena uticaja)?	☐	☐	.....
Donošenja nacrta zakonskog predloga ili, regulative?	☐	☐	.....
Bila tužilac u procesu u oblasti životne sredine (pred sudskim ili drugim državnim organima)?	☐	☐	.....

N.B. Na sledeća pitanja o dostupnosti informacija (35), učešću javnosti (36) i dostupnosti pravosuđa (37) odgovorite samo ako ste pozitivno odgovorili na gornje delove pitanja 34:

P35. Shodno vašem iskustvu, kako biste ocenili trenutnu situaciju u pogledu dostupnosti informacija koje tražite od državnih institucija u vašoj zemlji? (Molimo odaberite odgovarajući kvadrat u svakom redu)

Pozitivno	Negativno
☐ Zakonski propisi koji se tiču prava i obaveza su odgovarajući	☐ Ne postoje zakonski propisi koji se tiču prava i obaveza
☐ Postoje jasna pravila i procedure	☐ Procedure i pravila su nejasni
☐ Zakonski propisi se primenjuju pravilno	☐ Zakonski propisi se ne primenjuju
☐ Postoji jasno saznanje koja su prava građana I OCD	☐ Ne postoji jasno saznanje koja su prava građana i OCD
☐ Postoji jasno saznanje o tome kako se mogu iskoristiti prava, kakve su procedure i mogućnosti	☐ Nejasno je kako se mogu iskoristiti prava i kakve su procedure i mogućnosti
☐ Informacije se dobijaju u odgovarajućem vremenskom roku	☐ Informacije se ne dobijaju na vreme
☐ Informacije su poverljive samo u vrlo bitnim sudskim slučajevima	☐ Poverljivost informacija je vrlo česta barijera u procesu njihovog prikupljanja
☐ Dobijene informacije su besplatne ili uz odgovarajuću prihvatljivu nadoknadu	☐ Cena dobijenih informacija je nezakonito visoka i čini veliku prepreku
☐ Zna se koje vlasti poseduju kakve informacije i kako se one dobijaju	☐ Nije jasno koje vlasti imaju kakve informacije i kako se do njih dolazi
☐ Dobijene informacije su uglavnom sveže	☐ Informacije su često zastarele
☐ Informacije se dobijaju u odgovarajućem obliku, razumljive su i lake za upotrebu	☐ Informacije se ne dobijaju u odgovarajućem obliku i komplikovane su za upotrebu
☐ Vlasti imaju prikupljene brojne i raznovrsne informacije	☐ Informacije su često nedostupne

P36. Shodno vašem iskustvu, kako ocenjujete trenutnu situaciju u vezi sa učešćem javnosti u donošenju odluka o pitanjima životne sredine u vašoj zemlji? (Molimo odaberite odgovarajući kvadrat u svakom redu)

Pozitivno	Negativno
☐ Zakonski propisi koji se tiču prava i obaveza su odgovarajući	☐ Ne postoje zakonski propisi koji se tiču prava i obaveza
☐ Zakonski propisi u vezi prava i obaveza su odgovarajući	☐ Nedostaju zakonski propisi u vezi prava i obaveza
☐ Procedure i pravila su jasna	☐ Nedostatak pravila i procedura
☐ Sprovođenje i primena zakonskih propisa su odgovarajući	☐ Neodgovarajuće sprovođenje i primena zakonskih propisa
☐ Saznanje o pravima građana i OCD je odgovarajuće	☐ Nedostatak saznanja o pravima građana i OCD
☐ Saznanje o pravima građana i o tome kako se ona mogu iskoristiti su na odgovarajućem nivou	☐ Nedovoljna saznanja o pravima građana i o tome kako se ona mogu iskoristiti
☐ Obaveštenja o nastupajućim mogućnostima za javno učešće u donošenju odluka su blagovremena	☐ Neblagovremeno obaveštavanje o nastupajućim mogućnostima u donošenju odluka
☐ Informacije o nastupajućim mogućnostima za učešće javnosti u odlučivanju se dostavljaju	☐ Nedostatak informacija o nastupajućim mogućnostima za učešće javnosti u odlučivanju
☐ Vremenski okvir za pripremu javnih konsultacija je odgovarajući	☐ Vremenski okvir za pripremu javnih konsultacija je suviše kratak
☐ Imamo neophodne resurse za učešće	☐ Nedostatak izvora usporava naše aktivnosti u ovoj oblasti
☐ Imamo dovoljno tehničke stručnosti da adekvatno odgovorimo na zahteve koje postavlja oblast životne sredine u tehničkom smislu	☐ Nedostaje nam tehnička stručnost da bismo adekvatno odgovorili na zahteve koje postavlja oblast životne sredine u tehničkom smislu
☐ Javna saslušanja su adekvatno organizovana	☐ Ne organizuju se javna saslušanja/ Javna saslušanja nisu adekvatno organizovana
☐ Javni komentari se uzimaju u razmatranje	☐ Javni komentari se ne uzimaju u razmatranje
☐ Dobijamo informacije o tome koji su javni komentari uzeti u razmatranje, a koji nisu	☐ Ne dobijamo informacije o tome koji su javni komentari uzeti u razmatranje, a koji nisu
☐ Dobijamo detaljne informacije o ishodu odlučivanja	☐ Ne dobijamo detaljne informacije o ishodu odlučivanja

P37. Shodno Vašem iskustvu, kako ocenjujete trenutnu situaciju pristupa pravosuđu po pitanju zaštite životne sredine u vašoj zemlji? (Molimo odaberite odgovarajući kvadrat u svakom redu)

Pozitivno	Negativno
☐ Pravosudni sistem je odgovarajući	☐ Neadekvatan pravosudni sistem
☐ Postoji jasna informacija o tome šta je neophodno za administrativnu žalbu i kako se otvara sudska parnica	☐ Ne postoji jasna informacija o tome šta je neophodno za administrativnu žalbu i kako se otvara sudska parnica
☐ Jasno su i široko definisana prava građana i građanskih organizacija	☐ Prava građana i građanskih organizacija nisu jasno i široko definisana
☐ Postojanje posebnih prava i propisa za OCD	☐ Ne postoje posebna prava za OCD
☐ Primena postojećih zakona i sudskih odluka je adekvatna	☐ Primena postojećih zakona i sudskih odluka je neadekvatna
☐ Saznanje o pravima građana i OCD je odgovarajuće	☐ Saznanje o pravima građana i OCD je nedovoljno
☐ Saznanje o tome kako se mogu iskoristiti prava je na odgovarajućem nivou	☐ Nedovoljno saznanje o tome kako se mogu iskoristiti prava
☐ Vremenski okvir za sprovođenje sudskih procedura je odgovarajući	☐ Sudske procedure su spore i traju dugo
☐ Sudski troškovi su razumni	☐ Sudski troškovi su suviše visoki
☐ Dostupnost advokata i pravne pomoći je naodgovarajuća	☐ Dostupnost advokata i pravne pomoći je neodgovarajuća ili ne postoji
☐ Dostupnost stručnog mišljenja je odgovarajuća	☐ Dostupnost stručnog mišljenja je neodgovarajuća ili ne postoji
☐ Postoje sredstva za finansiranje stručnjaka ili advokata/pravnika	☐ Nedostatak sredstava za finansiranje stručnjaka ili advokata/pravnika

REGIONALNI CENTAR ZA ŽIVOTNU SREDINU ZA CENTRALNU I ISTOČNU EVROPU (REC) je nestranačka, nezavisna, neprofitna međunarodna organizacija čija je uloga pružanje pomoći u rešavanju problema u životnoj sredini u Centralnoj i Istočnoj Evropi (CEE). REC sprovodi svoju misiju kroz promovisanje saradnje između nevladinih organizacija, vladinih institucija, biznis sektora i drugih partnera u oblasti zaštite životne sredine, kao i pružanjem podrške razmeni informacija i procesima učešća javnosti u donošenju odluka koje se tiču životne sredine.

REC su 1990. godine osnovale Sjedinjene Američke Države, Evropska komisija i Mađarska. Rad REC-a je danas zasnovan na Povelji koju su potpisale vlade 28 zemalja i Evropska komisija i na međunarodnom ugovoru potpisanom sa vladom Mađarske. Sedište REC je u Sentandreji, u Mađarskoj, a Kancelarije se nalaze u svakoj od 17 zemalja korisnica REC-ovih programa: Albaniji, Bosni i Hercegovini, Bugarskoj, Crnoj Gori, Češkoj, Estoniji, Hrvatskoj, Letoniji, Litvaniji, Mađarskoj, Makedoniji, Poljskoj, Rumuniji, Slovačkoj, Sloveniji, Srbiji i Turskoj.

Donatori REC-a u nekoliko proteklih godina su Evropska komisija i vlade Austrije, Belgije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Hrvatske, Češke Republike, Danske, Estonije, Finske, Nemačke, Mađarske, Italije, Japana, Letonije, Litvanije, Holandije, Norveške, Poljske, Slovenije, Slovačke, Švedske, Švajcarske, Velike Britanije, Sjedinjenih Američkih Država, kao i druge međuvladine i privatne institucije.

